2024/1640

19.6.2024

DIREKTIVA (EU) 2024/1640 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 31. maja 2024

o mehanizmih, ki jih morajo vzpostaviti države članice za preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Direktive (EU) 2019/1937 ter spremembi in razveljavitvi Direktive (EU) 2015/849

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ([1]),

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([2]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([3]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) je glavni pravni instrument pri preprečevanju uporabe finančnega sistema Unije za pranje denarja in financiranje terorizma. Navedena direktiva določa celovit pravni okvir, ki je bil z Direktivo (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]) nadalje okrepljen z obravnavanjem nastajajočih tveganj in večjo preglednostjo dejanskega lastništva. Ne glede dosežke v okviru tega pravnega okvira pa so izkušnje pokazale, da bi bilo treba Direktivo (EU) 2015/849 še izboljšati, da bi se ustrezno zmanjšala tveganja in učinkovito odkrili poskusi kaznivih dejanj zlorabe finančnega sistema Unije v nezakonite namene ter dodatno okrepila celovitost notranjega trga.

(2) Od začetka veljavnosti Direktive (EU) 2015/849 so bila opredeljena številna področja, na katerih bi bile potrebne spremembe, da bi se zagotovili potrebni odpornost in zmogljivost finančnega sistema Unije za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma.

(3) Pri izvajanju Direktive (EU) 2015/849 je bilo ugotovljeno, da so v praksah in pristopih pristojnih organov po vsej Uniji pomembne razlike ter da ni dovolj učinkovitih ureditev za čezmejno sodelovanje. Zato je primerno določiti jasnejše zahteve, ki bi morale prispevati k nemotenemu sodelovanju po vsej Uniji, državam članicam pa omogočiti, da upoštevajo posebnosti svojih nacionalnih sistemov.

([1]) UL C 210, 25.5.2022, str. 15.
([2]) UL C 152, 6.4.2022, str. 89.
([3]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 24. aprila 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 30. maja 2024.
([4]) Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).
([5]) Direktiva (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter o spremembi direktiv 2009/138/ES in 2013/36/EU (UL L 156, 19.6.2018, str. 43).

(4) Ta direktiva je del celovitega svežnja, katerega namen je okrepiti okvir Unije za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (PPDFT). Ta direktiva bo skupaj z uredbami (EU) 2023/1113 ([6]), (EU) 2024/1624 ([7]) in (EU) 2024/1620 ([8]) Evropskega parlamenta in Sveta sestavljala pravni okvir, ki bo urejal zahteve glede PPDFT, ki jih bodo morali izpolnjevati zavezanci, in podpiral institucionalni okvir Unije za PPDFT, vključno z ustanovitvijo Organa za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (v nadaljnjem besedilu: organ AMLA).

(5) Pranje denarja in financiranje terorizma se pogosto izvajata na mednarodni ravni. Ukrepi, sprejeti na ravni Unije, ki ne bi upoštevali mednarodnega usklajevanja in sodelovanja, bi imeli zelo omejene učinke. Ukrepi, ki jih Unija sprejme na tem področju, bi morali biti zato združljivi z drugimi ukrepi, sprejetimi na mednarodni ravni, in biti vsaj tako strogi. Pri ukrepih Unije bi bilo treba še naprej upoštevati zlasti priporočila Projektne skupine za finančno ukrepanje (v nadaljnjem besedilu: skupina FATF) in instrumente drugih mednarodnih organov, dejavnih na področju boja proti pranju denarja in financiranju terorizma. Zaradi večje učinkovitosti boja proti pranju denarja in financiranju terorizma bi bilo treba zadevne pravne akte Unije, po potrebi, uskladiti z mednarodnimi standardi za preprečevanje pranja denarja ter financiranja terorizma in širjenja orožja, ki jih je skupina FATF sprejela februarja 2012 (v nadaljnjem besedilu: revidirana priporočila skupine FATF) in naknadnimi spremembami navedenih standardov.

(6) Posebne grožnje in tveganja pranja denarja in financiranja terorizma ter ranljivosti za ti dejavnosti, ki vplivajo na določene gospodarske sektorje na nacionalni ravni, zmanjšujejo zmožnost držav članic, da bi prispevale k trdnosti in celovitosti finančnega sistema Unije. Zato je primerno, da se lahko države članice ob prepoznavi takih sektorjev in posebnih tveganj odločijo, da bodo zahteve glede PPDFT uporabile za dodatne sektorje in ne le za tiste, zajete z Uredbo (EU) 2024/1624. Komisija bi morala imeti možnost, da ob pomoči organa AMLA zaradi ohranjanja učinkovitosti notranjega trga in sistema Unije na področju PPDFT oceni, ali je nameravana uporaba zahtev glede PPDFT s strani držav članic upravičena za dodatne sektorje. V primerih, kadar bi bil najboljši interes Unije glede posebnih sektorjev dosežen z ukrepanjem na ravni Unije, bi morala Komisija državo članico, ki namerava za navedene sektorje uporabljati zahteve glede PPDFT obvestiti, da namerava namesto tega ukrepati na ravni Unije, države članice pa bi se morale vzdržati sprejemanja nameravanih nacionalnih ukrepov, razen če so navedeni ukrepi namenjeni odpravljanju izrednih tveganj.

(7) Za nekatere kategorije zavezancev veljajo zahteve glede dovoljenj in regulativne zahteve za opravljanje njihovih storitev, medtem ko za druge kategorije izvajalcev dejavnosti dostop do poklica ni reguliran. Ne glede na to, kateri okvir se uporablja za opravljanje poklica ali dejavnosti, vsi zavezanci delujejo kot varuhi finančnega sistema Unije in morajo za izpolnitev te naloge razviti posebne spretnosti na področju PPDFT. Države članice bi morale razmisliti o usposabljanjih za osebe, ki želijo opravljati poklice s področja dejavnosti teh zavezancev, da bi jim omogočile opravljanje njihovih nalog. Države članice bi lahko na primer razmislile o tem, da bi v ponudbo študijev, povezano z navedenimi poklici, vključile tudi tečaje na področju PPDFT, ali da bi se povezale s poklicnimi združenji za usposabljanje začetnikov v teh poklicih.

(8) Kadar za zavezance ne veljajo posebne zahteve glede dovoljenj ali registracije, bi morale imeti države članice vzpostavljene sisteme, ki nadzornikom omogočajo, da natančno poznajo obseg svoje nadzorne populacije, s čimer lahko v katerem koli trenutku zagotovijo ustrezen nadzor nad takimi zavezanci. To ne pomeni, da morajo uvesti posebne zahteve glede registracije na področju PPDFT, kadar to ni potrebno za identifikacijo zavezancev, na primer kadar registracija za namene DDV omogoča identifikacijo gospodarskih subjektov, ki izvajajo dejavnosti v okviru področja uporabe zahtev glede PPDFT.

([6]) Uredba (EU) 2023/1113 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev in nekaterih kriptosredstev, in spremembi Direktive (EU) 2015/849 (UL L 150, 9.6.2023, str. 1).

([7]) Uredba(EU) 2024/1624 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (UL L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

([8]) Uredba (EU) 2024/1620 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o ustanovitvi organa za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter o spremembi uredb (EU) št. 1093/2010, (EU) št. 1094/2010 in (EU) št. 1095/2010 (UL L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

(9) Nadzorniki bi morali v primeru menjalnic, družb, ki unovčujejo čeke, ponudnikov storitev za sklade ali družbe in ponudnikov storitev iger na srečo ter mešanih finančnih holdingov zagotoviti, da imajo osebe, ki dejansko vodijo posle takih subjektov, in njihovi dejanski lastniki dober ugled in da ravnajo odkrito in pošteno ter imajo znanje in strokovne izkušnje, potrebne za opravljanje funkcij. V merilih za ugotovitev, ali oseba izpolnjuje navedene zahteve, bi morala biti izražena vsaj potreba po zaščiti takih subjektov pred tem, da bi jih vodstvo ali dejanski lastniki zlorabili v kriminalne namene. Za spodbujanje skupnega pristopa nadzornikov k preverjanju, ali vodstvo in dejanski lastniki zavezancev izpolnjujejo navedene zahteve, bi moral organ AMLA izdati smernice glede meril za oceno dobrega ugleda, odkritosti in poštenosti ter meril za oceno znanja in strokovnih izkušenj.

(10) Vsaka izmenjava informacij o kazenskih obsodbah za namene ocenjevanja primernosti oseb, ki so na vodstvenem položaju pri zavezancih ali ki te subjekte kako drugače nadzorujejo, bi morala biti izvedena v skladu z Okvirnim sklepom Sveta 2009/315/PNZ ([9]) in Sklepom Sveta 2009/316/PNZ ([10]). Poleg tega bi morali imeti nadzorniki možnost dostopa do vseh informacij, potrebnih za preverjanje znanja in strokovnih izkušenj članov višjega vodstva, ter tudi dobrega ugleda, odkritosti in poštenosti teh članov in dejanskih lastnikov zavezanca, vključno z informacijami, ki so na voljo prek zanesljivih in neodvisnih virov.

(11) Sheme prebivanja za vlagatelje predstavljajo tveganja in ranljivosti, predvsem v zvezi s pranjem denarja, izogibanjem omejevalnim ukrepom Unije, korupcijo in davčnimi utajami, ki bi lahko ne nazadnje privedli do določenih tveganj za varnost Unije. Pomanjkljivosti v operacijah nekaterih programov, na primer odsotnost postopkov obvladovanja tveganj ali nezadostno izvajanje teh postopkov, lahko ustvarijo priložnosti za korupcijo, medtem ko lahko šibka ali nedosledna izvedba preverjanja izvora sredstev in izvora premoženja prosilcev privede do višjih tveganj, in sicer da bi prosilci take sheme izkoristili za kriminalne namene in z namenom legitimizacije sredstev, pridobljenih na nezakonite načine. Da tveganja, ki izhajajo iz operacij takih shem, ne bi vplivala na finančni sistem Unije, bi morale države članice, katerih nacionalno pravo omogoča dodelitev pravic do prebivanja v zameno za kakršne koli naložbe, uvesti ukrepe za zmanjšanje tveganj povezanih s pranjem denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma. Taki ukrepi bi morali vključevati ustrezen postopek obvladovanja tveganj, med drugim z učinkovitim spremljanjem njegovega izvajanja, pregledi profila prosilcev, vključno s pridobivanjem informacij o njihovemu izvoru sredstev in izvoru premoženja ter preverjanjem informacij o prosilcih glede na informacije, ki jih hranijo pristojni organi.

(12) Komisija je primerno usposobljena za proučitev posebnih čezmejnih groženj, ki bi lahko vplivale na notranji trg ter jih posamezne države članice ne morejo prepoznati in učinkovito preprečevati. Zato bi ji bilo treba zaupati odgovornost za usklajevanje ocen tveganj, povezanih s čezmejnimi dejavnostmi. Da bi bil postopek ocene tveganj učinkovit, je bistvena vključitev ustreznih strokovnjakov, kot so predstavniki skupine strokovnjakov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, finančnoobveščevalnih enot (v nadaljnjem besedilu: FIU) ter po potrebi drugih organov na ravni Unije, vključno z organom AMLA. Pomemben vir informacij za ta postopek so tudi ocene tveganj in izkušnje na nacionalni ravni. Komisija v tako oceno čezmejnih tveganj ne bi smela vključiti obdelave osebnih podatkov. V vsakem primeru pa bi morali biti podatki popolnoma anonimizirani. Nadzorni organi Unije in nacionalni nadzorni organi za varstvo podatkov bi morali biti vključeni le, če ocena tveganja pranja denarja in financiranja terorizma vpliva na zasebnost posameznikov in varstvo njihovih osebnih podatkov. Za čim večje sinergije med ocenjevanjem tveganj na ravni Unije in nacionalni ravni bi si morale Komisija in države članice prizadevati za uporabo usklajenih metodologij.

(13) Ugotovitve iz ocene tveganja na ravni Unije lahko pristojnim organom in zavezancem pomagajo prepoznati, razumeti, upravljati in zmanjšati tveganja pranja denarja in financiranja terorizma ter tveganja neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij in izogibanja tem sankcijam. Zato je pomembno, da se ugotovitve iz ocene tveganja objavijo.

(14) Države članice so še vedno najprimernejše za to, da prepoznajo, ocenijo in razumejo način za zmanjšanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma, ki vpliva neposredno nanje, ter se o njem odločajo. Zato bi morala vsaka država članica narediti ustrezne korake, da bi ustrezno prepoznala, ocenila in razumela tveganja pranja denarja in financiranja terorizma ter tveganja neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij in izogibanja tem sankcijam in da

([9]) Sklep Sveta 2009/316/PNZ z dne 6. aprila 2009 o vzpostavitvi Evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc (ECRIS) na podlagi člena 11 Okvirnega sklepa 2009/315/PNZ (UL L 93, 7.4.2009, str. 33).

([10]) Okvirni sklep Sveta 2009/315/PNZ z dne 26. februarja 2009 o organizaciji in vsebini izmenjave informacij iz kazenske evidence med državami članicami (UL L 93, 7.4.2009, str. 23).

bi opredelila usklajeno nacionalno strategijo za uvedbo ukrepov za zmanjšanje navedenih tveganj. Take nacionalne ocene tveganja bi morale zajemati opis institucionalne strukture in splošnih postopkov ureditve za PPDFT držav članic, pa tudi dodeljenih človeških in finančnih virov, če so te informacije na voljo. Države članice bi morale za stalno razumevanje tveganj redno posodabljati svoje nacionalne ocene tveganja ter bi morale imeti tudi možnost, da jih dopolnijo s ciljno usmerjenimi posodobitvami in ocenami tveganj, povezanih z določenimi sektorji, produkti ali storitvami.

(15) Pravni subjekti in pravne ureditve lahko storilcem kaznivih dejanj ponudijo možnosti, da se skrijejo za krinko legitimnosti in jih zlorabijo za pranje nezakonito pridobljene premoženjske koristi, bodisi doma bodisi čezmejno. Za zmanjšanje teh tveganj je pomembno, da države članice razumejo tveganja, povezana s pravnimi subjekti in pravnimi ureditvami na njihovem ozemlju, bodisi zato, ker imajo subjekti tam sedež, bodisi zato, ker imajo skrbniki izrecnih skladov ali osebe na enakovrednih položajih v podobnih pravnih ureditvah tam sedež, tam prebivajo ali pa od tod upravljajo pravno ureditev. V primeru pravnih ureditev je glede na pravico ustanovitelja do izbire prava, ki se uporablja za ureditev, enako pomembno, da države članice razumejo tveganja, povezana s pravnimi ureditvami, ki jih je mogoče vzpostaviti v skladu z njihovim pravom, ne glede na to, ali jih izrecno urejajo njihovi zakoni ali pa njihova vzpostavitev izhaja iz pogodbene svobode strank in jo priznavajo nacionalna sodišča.

(16) Glede na integrirano naravo mednarodnega finančnega sistema in odprtost gospodarstva Unije se tveganja, povezana s pravnimi subjekti in pravnimi ureditvami, širijo zunaj okvira tveganj na ozemlju Unije. Zato je pomembno, da Unija in njene države članice razumejo izpostavljenost tveganjem, ki izhajajo iz tujih pravnih subjektov in tujih pravnih ureditev. Ni potrebno, da take ocene tveganj obravnavajo vsak posamezni tuj pravni subjekt ali tujo pravno ureditev, ki je dovolj povezana z Unijo, bodisi zaradi pridobitve nepremičnin ali dodelitve pogodb po postopku za oddajo javnega naročila bodisi zaradi transakcij z zavezanci, ki pravnemu subjektu ali pravni ureditvi omogočajo dostop do finančnega sistema in gospodarstva Unije. Vendar bi morala ocena tveganja Uniji in njenim državam članicam omogočiti, da razumejo, katere vrste tujih pravnih subjektov in tujih pravnih ureditev imajo tak dostop do finančnega sistema in gospodarstva Unije ter katere vrste tveganj so povezane s tem dostopom.

(17) Rezultati ocen tveganja bi morali biti pravočasno na voljo zavezancem, da bi lahko prepoznali, razumeli, obvladali in zmanjšali tveganja, ki so jim izpostavljeni. Ti rezultati se lahko posredujejo v obliki povzetka, ki je na voljo tudi javnosti, in ne bi smeli vključevati zaupnih informacij ali osebnih podatkov.

(18) Za še boljše prepoznavanje, razumevanje, obvladovanje in zmanjšanje tveganj na ravni Unije bi morale države članice poleg tega druga drugi, Komisiji in organu AMLA omogočiti dostop do rezultatov ocen tveganj. Zaupne informacije ali osebni podatki ne bi smeli biti vključeni v navedene prenose informacij, razen če je to nujno potrebno za izvajanje nalog na področju PPDFT.

(19) Države članice bi morale za učinkovito zmanjšanje tveganj, prepoznanih v okviru nacionalne ocene tveganja, zagotoviti dosledno ukrepanje na nacionalni ravni z imenovanjem organa za usklajevanje nacionalnega odziva ali z vzpostavitvijo mehanizma v ta namen. Države članice bi morale zagotoviti, da ima imenovani organ ali vzpostavljeni mehanizem zadostna pooblastila in vire za učinkovito izvajanje te naloge in za zagotavljanje ustreznih odzivov na prepoznana tveganja.

(20) Da bi lahko države članice presojale učinkovitost svojih sistemov za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma, bi morale ohranjati in izboljšati kakovost ustreznih statističnih podatkov. Komisija in organ AMLA bi morala za nadaljnje izboljšanje kakovosti in usklajenosti statističnih podatkov, zbranih na ravni Unije, po vsej Uniji spremljati stanje na področju boja proti pranju denarja in financiranju terorizma ter objavljati redne preglede.

(21) Skupina FATF je razvila standarde, ki jih morajo jurisdikcije upoštevati pri prepoznavi in oceni tveganja morebitnega neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij, povezanih s financiranjem širjenja orožja, ali izogibanja tem sankcijam ter pri ukrepanju za zmanjšanje navedenih tveganj. Ti novi standardi, ki jih je uvedla skupina FATF, ne nadomeščajo ali spodkopavajo veljavnih strogih zahtev, v skladu s katerimi morajo države izvajati ciljno usmerjene finančne sankcije, da bi spoštovale ustrezne resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov o preprečevanju, zatiranju in prekinitvi širjenja orožja za množično uničevanje in njegovega financiranja. Navedene veljavne

obveznosti, kot se izvajajo na ravni Unije s sklepoma Sveta 2010/413/SZVP ([11]) in (SZVP) 2016/849 ([12]) ter uredbama Sveta (EU) št. 267/2012 ([13]) in (EU) 2017/1509 ([14]), ostajajo zavezujoče za vse pravne in fizične osebe v Uniji. Glede na posebna tveganja zaradi neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij in izogibanja tem sankcijam, ki jim je izpostavljena Unija, je primerno, da se ocena tveganj razširi na vse ciljno usmerjene finančne sankcije, ki so bile sprejete na ravni Unije. Narava ukrepov PPDFT, ki upoštevajo tveganje in so povezani s ciljno usmerjenimi finančnimi sankcijami, ne odpravlja na pravilih temelječe obveznosti zamrznitve sredstev in prepovedi dajanja na voljo finančnih ali drugih sredstev osebam ali subjektom, uvrščenim na seznam, ki velja za vse fizične ali pravne osebe v Uniji.

(22) S to direktivo bi morale biti zaradi upoštevanja razvoja dogodkov na mednarodni ravni, predvsem revidiranih priporočil skupine FATF, in zagotovitve celovitega okvira za izvajanje ciljno usmerjenih finančnih sankcij uvedene zahteve, da se prepoznajo, razumejo, upravljajo in zmanjšajo tveganja neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij ali izogibanja tem sankcijam na ravni Unije in držav članic.

(23) Pri preprečevanju zlorab pravnih subjektov ter pravnih ureditev so bistvenega pomena osrednji registri informacij o dejanskem lastništvu (v nadaljnjem besedilu: osrednji registri). Zato bi morale države članice poskrbeti, da se informacije o dejanskem lastništvu pravnih subjektov in pravnih ureditev, informacije o nominalnih ureditvah ter informacije o tujih pravnih subjektih in tujih pravnih ureditvah hranijo v osrednjem registru. Da bi bili osrednji registri zlahka dostopni in bi vsebovali visokokakovostne podatke, bi bilo treba uvesti dosledna pravila o zbiranju in hrambi teh informacij v registrih. Informacije v osrednjih registrih bi morale biti dostopne v lahko uporabni in strojno berljivi obliki.

(24) Zaradi večje preglednosti bi morale države članice, da bi preprečile zlorabe pravnih subjektov, zagotoviti, da se informacije o dejanskem lastništvu ob doslednem spoštovanju prava Unije evidentirajo v osrednjem registru, ki se nahaja zunaj pravnega subjekta. V ta namen bi morale uporabljati osrednjo podatkovno zbirko za zbiranje informacij o dejanskem lastništvu ali poslovni register ali kateri koli drug osrednji register. Države članice se lahko odločijo, da so za vnašanje določenih informacij v osrednji register odgovorni zavezanci. Zagotoviti bi morale, da so te informacije v vseh primerih na voljo pristojnim organom in da se posredujejo zavezancem, ko ti izvajajo ukrepe skrbnega pregleda strank.

(25) Informacije o dejanskem lastništvu izrecnih skladov in podobnih pravnih ureditev se registrirajo tam, kjer imajo sedež ali kjer prebivajo skrbniki in osebe z enakovrednim položajem v podobnih pravnih ureditvah, ali pa tam, kjer se upravlja pravna ureditev. Za zagotovitev učinkovitega spremljanja in registracije informacij o dejanskem lastništvu izrecnih skladov in podobnih pravnih ureditev je potrebno tudi sodelovanje med državami članicami. Če bi se registri dejanskih lastnikov izrecnih skladov in podobnih pravnih ureditev držav članic povezali, bi morale biti te informacije dostopne, izogniti pa bi se morali tudi večkratnim registracijam istih izrecnih skladov in podobnih pravnih ureditev v Uniji.

(26) Pravočasen dostop do informacij o dejanskem lastništvu bi bilo treba zagotoviti tako, da bi se izognili vsakršnemu tveganju razkritja informacij zadevnemu pravnemu subjektu, skrbniku ali osebi na enakovrednem položaju.

(27) Za vse ustrezne organe in druge osebe, ki jim je dovoljen dostop do navedenih podatkov, in za sprejemanje veljavnih, zakonitih odločitev na podlagi teh podatkov je bistveno, da so podatki, vključeni v osrednje registre, točni. Zato bi morale države članice poskrbeti, da subjekti, pristojni za osrednje registre v razumnem času po predložitvi informacij o dejanskem lastništvu in nato redno preverjajo, ali so predložene informacije ustrezne, točne in posodobljene. Zagotoviti bi morale, da lahko subjekti, pristojni za osrednje registre, zahtevajo kakršne koli informacije, ki jih potrebujejo za preverjanje informacij o dejanskem lastništvu in informacij o nominalno imenovanih osebah, pa tudi preverjanje primerov, v katerih dejanski lastnik ali lastniki ne obstajajo oziroma jih ni bilo mogoče določiti. V teh primerih bi bilo treba informacijam, ki so bile sporočene v osrednji register, priložiti

([11]) Sklep Sveta 2010/413/SZVP z dne 26. julija 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Skupnega stališča 2007/140/SZVP (UL L 195, 27.7.2010, str. 39).

([12]) Sklep Sveta (SZVP) 2016/849 z dne 27. maja 2016 o omejevalnih ukrepih proti Demokratični ljudski republiki Koreji in razveljavitvi Sklepa 2013/183/SZVP (UL L 141, 28.5.2016, str. 79).

([13]) Uredba Sveta (EU) št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 961/2010 (UL L 88, 24.3.2012, str. 1).

([14]) Uredba Sveta (EU) 2017/1509 z dne 30. avgusta 2017 o omejevalnih ukrepih proti Demokratični ljudski republiki Koreji in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 329/2007 (UL L 224, 31.8.2017, str. 1).

utemeljitev, vključno z vsemi ustreznimi dokazili, da bi bilo mogoče v registru ugotoviti, ali so informacije resnične. Poleg tega bi morale subjektom, pristojnim za osrednje registre, priskrbeti ustrezna orodja za izvajanje preverjanj, vključno s samodejnimi preverjanji, in sicer tako, da se varujejo temeljne pravice in preprečijo diskriminatorni rezultati.

(28) Pomembno je, da države članice subjektom, pristojnim za osrednje registre, zaupajo zadostna pooblastila in zagotovijo vire za preverjanje dejanskega lastništva in verodostojnosti zagotovljenih informacij ter za prijavo kakršnega koli suma njihovim FIU. Taka pooblastila bi morala vključevati pooblastilo za izvajanje inšpekcijskih pregledov v poslovnih prostorih pravnih subjektov in zavezancev, ki delujejo kot skrbniki izrecnih skladov ali osebe na enakovrednih položajih v podobnih pravnih ureditvah, ne glede na to, ali te inšpekcijske preglede izvajajo subjekti, pristojni za upravljanje osrednjih registrov, ali drugi organi v njihovem imenu. Države članice bi morale zagotoviti uporabo ustreznih jamstev, kadar so navedeni skrbniki ali osebe na enakovrednem položaju v podobni pravni ureditvi pravni strokovnjaki ali kadar imajo svoje poslovne prostore ali statutarni sedež na istem mestu kot svoje zasebno prebivališče. Taka pooblastila bi bilo treba razširiti na predstavnike tujih pravnih subjektov in tujih pravnih ureditev v Uniji, kadar imajo navedeni pravni subjekti in ureditve statutarne sedeže ali predstavnike v Uniji.

(29) Kadar subjekt, pristojen za osrednji register, na podlagi preverjanja informacij o dejanskem lastništvu ugotovi nedoslednosti ali napake v teh informacijah ali kadar te informacije kako drugače ne izpolnjujejo zahtev, bi moral imeti možnost, da zadrži ali začasno prekliče dokazilo o registraciji v osrednjem registru, dokler se pomanjkljivosti ne odpravijo.

(30) Subjekti, pristojni za osrednje registre, bi morali svoje naloge opravljati, ne da bi bili izpostavljeni neprimernim vplivom, med drugim neprimernim vplivom politike ali industrije, kar zadeva preverjanje informacij, uvedbo ukrepov ali sankcij in omogočanje dostopa osebam s pravnim interesom. V ta namen bi morali imeti subjekti, pristojni za osrednje registre, vzpostavljene politike za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov.

(31) Subjekti, pristojni za osrednje registre, so primerni za hitro in učinkovito identifikacijo posameznikov, ki imajo v lasti pravne subjekte in ureditve ali jih nadzirajo, vključno s posamezniki, uvrščenimi na seznam v zvezi s ciljno usmerjenimi finančnimi sankcijami. Pravočasno odkrivanje lastniških in nadzornih struktur prispeva k boljšemu razumevanju izpostavljenosti tveganjem neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij in izogibanja tem sankcijam ter k sprejetju blažilnih ukrepov za zmanjšanje teh tveganj. Zato je pomembno zahtevati, da subjekti, pristojni za osrednje registre, informacije o dejanskem lastništvu, ki jih imajo, primerjajo z uvrstitvami na seznam v zvezi s ciljno usmerjenimi finančnimi sankcijami, in sicer takoj ob taki uvrstitvi na seznam in nato redno, da se ugotovi, ali spremembe v lastniški ali nadzorni strukturi pravnega subjekta ali pravne ureditve povzročajo tveganje izogibanja ciljnim finančnim sankcijam. Navedba v osrednjih registrih, da so pravni subjekti ali pravne ureditve povezani z osebami ali subjekti, za katere veljajo ciljno usmerjene finančne sankcije, bi morala prispevati k dejavnostim pristojnih organov in organov, pristojnih za izvajanje omejevalnih ukrepov Unije.

(32) Poročanje o neskladnostih med informacijami o dejanskem lastništvu v osrednjih registrih in informacijami o dejanskem lastništvu, ki jih imajo na voljo zavezanci in, kadar je ustrezno, pristojni organi, je učinkovit mehanizem za preverjanje točnosti informacij. Vsako tako prepoznano neskladnost bi bilo treba hitro odpraviti, o njej poročati in jo odpraviti v skladu z zahtevami glede varstva podatkov.

(33) Kadar bi poročanje FIU in drugih pristojnih organov o neskladnostih ogrozilo analizo sumljive transakcije ali potekajočo kazensko preiskavo, bi morali FIU ali drugi pristojni organi poročanje o neskladnosti odložiti do tedaj, ko razlogi, zaradi katerih ne poročajo, prenehajo obstajati. Poleg tega FIU in drugi pristojni organi ne bi smeli poročati o neskladnosti, kadar bi bilo to v nasprotju s katero koli določbo o zaupnosti v nacionalnem pravu ali bi pomenilo kaznivo dejanje razkritja informacij.

(34) Da bi se pri uporabi pojma dejanskega lastništva zagotovili enaki konkurenčni pogoji, je bistveno, da za pravne subjekte in skrbnike izrecnih skladov ali osebe na enakovrednih položajih v podobnih pravnih ureditvah po vsej Uniji obstajajo enotni kanali in sredstva za poročanje. Zato bi morala biti oblika predložitve informacij o dejanskem lastništvu ustreznim osrednjim registrom enotna ter bi morala zagotavljati preglednost in pravno varnost.

(35) Za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za različne pravne oblike bi bilo treba poleg tega zahtevati, da skrbniki pridobijo in imajo na voljo informacije o dejanskem lastništvu ter da te informacije posredujejo v osrednji register ali osrednjo podatkovno zbirko.

(36) Bistveno je, da informacije o dejanskem lastništvu ostanejo dostopne prek osrednjih registrov in sistema povezovanja osrednjih registrov še najmanj pet let po tem, ko je bil pravni subjekt likvidiran ali je pravna ureditev prenehala obstajati. Države članice bi morale imeti možnost, da zakonsko določijo dodatne razloge za obdelavo informacij o dejanskem lastništvu za namene, ki niso povezani s PPDFT, če taka obdelava izpolnjuje cilj javnega interesa ter je nujen in sorazmeren ukrep za doseganje zakonitega cilja v demokratični družbi.

(37) FIU, drugi pristojni organi in samoregulativni organi bi morali imeti takojšen, nefiltriran, neposreden in brezplačen dostop do informacij o dejanskem lastništvu za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma. Zavezanci bi morali imeti pri izvajanju skrbnega pregleda stranke tudi dostop do osrednjih registrov. Države članice se lahko odločijo, da se za dostop zavezancev zahteva plačilo pristojbine. Vendar bi morale biti te pristojbine strogo omejene na to, kar je nujno potrebno za kritje stroškov zagotavljanja kakovosti informacij, ki jih hranijo navedeni registri, in za dajanje informacij na voljo ter ne bi smele ogroziti učinkovitega dostopa do informacij o dejanskem lastništvu.

(38) Neposreden, pravočasen in nefiltriran dostop nacionalnih javnih organov do informacij o dejanskem lastništvu je prav tako ključnega pomena za pravilno izvajanje omejevalnih ukrepov Unije, preprečevanje tveganja neizvajanja omejevalnih ukrepov Unije in izogibanja tem ukrepom ter preiskovanje kršitev teh ukrepov. Zato bi morali imeti organi, pristojni za izvajanje teh omejevalnih ukrepov, ki so opredeljeni v skladu z ustreznimi uredbami Sveta, sprejetimi na podlagi člena 215 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), neposreden in takojšen dostop do informacij iz medsebojno povezanih osrednjih registrov.

(39) Organom, uradom in agencijam Unije, katerih delo zadeva okvir Unije za PPDFT, bi moralo biti omogočeno, da imajo pri opravljanju svojih nalog dostop do informacij o dejanskem lastništvu. To velja za Evropsko javno tožilstvo (EJT) in Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) pri izvajanju preiskav, pa tudi za Europol in Eurojust pri zagotavljanju podpore preiskavam nacionalnih organov. Organ AMLA ima kot nadzorni organ pri izvajanju nadzornih dejavnosti dostop do informacij o dejanskem lastništvu. Da bi lahko učinkovito podpiral dejavnosti FIU, bi moral imeti dostop do informacij o dejanskem lastništvu, tudi v okviru skupnih analiz.

(40) Da bi omejili poseganje v pravico do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, bi moral biti dostop javnosti do informacij o dejanskem lastništvu iz osrednjih registrov pogojen z izkazanim pravnim interesom. Različni pristopi držav članic glede preverjanja obstoja pravnega interesa lahko ovirajo harmonizirano izvajanje okvira za PPDFT in preventivni namen, za katerega je tak dostop javnosti dovoljen. Zato je treba pripraviti okvir za priznavanje in preverjanje pravnega interesa na ravni Unije ob polnem spoštovanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina). Kadar obstaja pravni interes, bi morala imeti javnost dostop do informacij o dejanskem lastništvu pravnih subjektov in pravnih ureditvah. Za nekatere kategorije javnosti bi bilo treba predpostavljati obstoj pravnega interesa. Dostop na podlagi pravnega interesa ne bi smel biti pogojen s pravnim statusom ali obliko osebe, ki dostop zahteva.

(41) Nevladne organizacije, akademiki in preiskovalni novinarji prispevajo k ciljem Unije na področju boja proti pranju denarja, s tem povezanim predhodnim kaznivim dejanjem in financiranju terorizma. Zato bi se moralo šteti, da imajo pravni interes za dostop do informacij o dejanskem lastništvu, kar je bistvenega pomena za opravljanje njihovih funkcij in izvajanje javnega nadzora, kot je ustrezno. Možnost dostopa do osrednjih registrov ne bi smela biti pogojena z medijem ali platformo, prek katere ti subjekti opravljajo svoje dejavnosti, ali s predhodnimi izkušnjami na tem področju. Da bi takim kategorijam omogočili učinkovito izvajanje njihovih dejavnosti in preprečili tveganja povračilnih ukrepov, bi jim bilo treba omogočiti dostop do informacij o pravnih subjektih in pravnih ureditvah, pri čemer jim ne bi bilo treba dokazati povezave z navedenimi subjekti ali ureditvami. Kot je določeno v pravilih Unije glede varstva podatkov, noben dostop dejanskih lastnikov do informacij o obdelavi njihovih osebnih podatkov ne bi smel negativno vplivati na pravice in svoboščine drugih, vključno s pravico do

varnosti osebe. Razkritje dejanskemu lastniku, da so imele osebe, ki delujejo za namene novinarstva, ali organizacije civilne družbe vpogled v njegove osebne podatke, lahko ogrozi varnost novinarjev in članov organizacij civilne družbe, ki preiskujejo morebitne kriminalne dejavnosti. Zato za uskladitev pravice do varstva osebnih podatkov s svobodo novinarjev do izražanja in obveščanja v skladu s členom 85 Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ([15]) ter za zagotovitev, da imajo organizacije civilne družbe svojo vlogo pri preprečevanju, preiskovanju in odkrivanju pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma v skladu s členom 23(1), točka (d), navedene uredbe, subjekti, pristojni za osrednje registre, z dejanskimi lastniki ne bi smeli deliti informacij o obdelavi njihovih podatkov s strani navedenih kategorij javnosti, temveč le podatek, da so osebe, ki delujejo za namene novinarstva, ali organizacije civilne družbe imele vpogled v njihove podatke.

(42) Integriteta poslovnih transakcij je ključna za dobro delovanje notranjega trga in finančnega sistema Unije. Pomembno je, da imajo v ta namen osebe, ki želijo poslovati s pravnimi subjekti ali pravnimi ureditvami v Uniji, dostop do informacij o dejanskih lastnikih teh subjektov ali pravnih ureditev, da bi preverile, da njihovi potencialni poslovni partnerji niso vpleteni v pranje denarja, s tem povezana predhodna kazniva dejanja ali financiranje terorizma. Obstajajo številni dokazi, da storilci kaznivih dejanj skrivajo svojo identiteto za podjetniškimi strukturami, zato je treba poskrbeti, da bodo tisti, ki bi lahko sklenili transakcije s pravnim subjektom ali pravno ureditvijo, vedeli, kdo so dejanski lastniki, in s tem pripomoči k boju proti zlorabi pravnih subjektov ali pravnih ureditev v kriminalne namene. Transakcija ni omejena na trgovanje ali zagotavljanje ali nakup produktov ali storitev, temveč lahko vključuje tudi primere, v katerih je verjetno, da bo oseba v pravni subjekt ali pravno ureditev vložila denarna sredstva, kakor so opredeljena v členu 4, točka 25, Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta ([16]), ali kriptosredstva ali da bo pridobila pravni subjekt. Zato se za zahtevo za dostop do informacij o dejanskem lastništvu na podlagi pravnega interesa ne bi smelo šteti, da jo izpolnjujejo le osebe, ki opravljajo gospodarske ali komercialne dejavnosti.

(43) Glede na čezmejno naravo pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma bi bilo treba organom tretjih držav priznati pravni interes za dostop do informacij o dejanskem lastništvu pravnih subjektov in pravnih ureditev Unije, kadar ti organi tak dostop potrebujejo v okviru posebnih preiskav ali analiz za opravljanje njihovih nalog v zvezi z PPDFT. Podobno bi morali imeti subjekti, za katere v tretjih državah veljajo zahteve glede PPDFT, možnost dostopa do informacij o dejanskem lastništvu v osrednjih registrih Unije, kadar morajo v zvezi s pravnimi subjekti in pravnimi ureditvami s sedežem v Uniji sprejeti ukrepe skrbnega pregleda strank v skladu z zahtevami glede PPDFT v navedenih državah. Vsak dostop do informacij iz osrednjih registrov bi moral biti skladen s pravom Unije o varstvu osebnih podatkov, predvsem s poglavjem V Uredbe (EU) 2016/679. V ta namen bi bilo treba v osrednjih registrih prav tako premisliti, ali lahko prošnje oseb s sedežem zunaj Unije spadajo v okvir pogojev, pod katerimi se lahko uporabi odstopanje iz člena 49 navedene uredbe. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) je boj proti pranju denarja, s tem povezanim predhodnim kaznivim dejanjem in financiranju terorizma cilj splošnega javnega interesa, s katerim so povezani tudi ti cilji na področju javne varnosti. Da bi ohranili integriteto preiskav in analiz, ki jih izvajajo FIU tretjih držav, organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter sodni organi, osrednji registri dejanskim lastnikom ne bi smeli razkriti obdelave njihovih osebnih podatkov s strani navedenih organov, če bi tako razkritje negativno vplivalo na preiskave in analize s strani teh organov. Vendar osrednji registri za ohranitev pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, teh informacij ne bi smeli razkriti, dokler tako razkritje ne bi več ogrožalo preiskave ali analize. Ta rok bi bilo treba določiti za obdobje največ petih let in ga podaljšati le na utemeljeno zahtevo organa v tretji državi.

(44) Za zagotovitev ureditve dostopa, ki bi bila dovolj prožna in bi se lahko prilagodila novim okoliščinam, ki se porajajo, bi morale imeti države članice možnost, da odobrijo dostop do informacij o dejanskem lastništvu za vsak primer posebej in kateri koli osebi, ki lahko dokaže pravni interes, povezan s preprečevanjem pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter z bojem proti njim. Morale bi zbirati informacije o primerih pravnega interesa, ki presegajo kategorije iz te direktive, in o tem obvestiti Komisijo.

([15]) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

([16]) Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

(45) Storilci kaznivih dejanj lahko v katerem koli trenutku zlorabijo pravne subjekte. Vendar so nekatere faze obstoja pravnih subjektov povezane z višjimi tveganji, na primer v fazi ustanovitve družbe ali v primeru sprememb v strukturi družbe, kot so preoblikovanje, združitev ali delitev, ki storilcem kaznivih dejanj omogočajo, da pridobijo nadzor nad pravnim subjektom. Okvir Unije zagotavlja nadzor javnih organov nad navedenimi fazami obstoja pravnega subjekta v skladu z Direktivo (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta ([17]). Da bi lahko ti javni organi učinkovito izvajali svoje dejavnosti in prispevali k preprečevanju zlorabe pravnih subjektov v kriminalne namene, bi morali imeti dostop do informacij iz medsebojno povezanih osrednjih registrov.

(46) Za zagotovitev zakonitosti in pravilnosti odhodkov, vključenih v računovodske izkaze, ki se predložijo Komisiji v okviru programov financiranja Unije, morajo organi, pristojni za te programe, v svojih sistemih upravljanja in nadzora zbirati in hraniti informacije o dejanskih lastnikih prejemnikov sredstev Unije. Zato je treba zagotoviti, da imajo organi, pristojni za te programe, na podlagi Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta ([18]) za izpolnjevanje svojih dolžnosti preprečevanja, odkrivanja in odpravljanja nepravilnosti, vključno z goljufijami, ter poročanja o njih dostop do informacij o dejanskem lastništvu, ki se hranijo v medsebojno povezanih osrednjih registrih.

(47) Za zaščito finančnih interesov Unije bi morali imeti organi držav članic, ki izvajajo Mehanizem za okrevanje in odpornost na podlagi Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta ([19]), dostop do medsebojno povezanih osrednjih registrov za zbiranje informacij o dejanskem lastništvu, ki zadevajo prejemnika sredstev Unije ali izvajalca in ki se zahtevajo v skladu z navedeno uredbo.

(48) Korupcija pri javnih naročilih škoduje javnemu interesu, spodkopava zaupanje javnosti in negativno vpliva na življenje državljanov. Glede na to, da so postopki javnega naročanja izpostavljeni tveganjem za korupcijo, goljufijo in druga predhodna kazniva dejanja bi moral biti nacionalnim organom, pristojnim za postopke javnega naročanja, omogočen vpogled v osrednje registre, da ugotovijo identiteto fizičnih oseb, ki so končni lastniki ponudnikov oziroma jih obvladujejo, in opredelijo primere, v katerih obstaja tveganje, da bi storilci kaznivih dejanj lahko bili vpleteni v postopek javnega naročanja. Pravočasen dostop do informacij iz osrednjega registra je ključnega pomena, da se javnim organom, ki izvajajo postopke javnega naročanja, omogoči, da učinkovito opravljajo svoje naloge, tudi z odkrivanjem primerov korupcije v postopkih javnega naročanja. V zvezi s postopki javnega naročanja bi moral pojem javnih organov zajemati tudi pojem javnih naročnikov iz pravnih aktov Unije, ki zadeva postopke javnega naročanja blaga in storitev ali koncesij, kot tudi kateri koli javni organ, ki ga države članice imenujejo za preverjanje zakonitosti postopkov javnega naročanja in ki ni pristojen za namene PPDFT.

(49) Produkti, kot je preverjanje strank, ki ga ponujajo tretji ponudniki storitev, podpirajo zavezance pri izvajanju skrbnega pregleda strank. Taki produkti jim zagotavljajo celovit pregled nad strankami, kar jim omogoča sprejemanje informiranih odločitev glede klasifikacije tveganja, ukrepov za zmanjšanje tveganja, ki jih je treba uporabiti, in morebitnih sumov v zvezi z dejavnostmi strank. Ti produkti prispevajo tudi k delu pristojnih organov pri analizi sumljivih transakcij in preiskavah morebitnih primerov pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma, in sicer z dopolnjevanjem informacij o dejanskem lastništvu z drugimi tehničnimi rešitvami, ki pristojnim organom omogočajo širši pregled nad kompleksnimi kriminalnimi shemami, tudi z določanjem lokacije storilcev teh dejanj. Zato imajo ključno vlogo v sledenju vse bolj kompleksnih gibanj, ki se hitro spreminjajo in so značilna za sheme pranja denarja. Glede na njihovo dobro uveljavljeno funkcijo v infrastrukturi za zagotavljanje skladnosti je utemeljeno meniti, da imajo ponudniki storitev, ki ponujajo te produkte, pravni interes za dostop do informacij, ki jih hranijo osrednji registri, pod pogojem da se podatki, pridobljeni iz registra, ponudijo samo zavezancem in pristojnim organom v Uniji za opravljanje nalog, povezanih s preprečevanjem pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter z bojem proti njim.

(50) Da bi se izognili različnim pristopom k izvajanju koncepta pravnega interesa za dostop do informacij o dejanskem lastništvu, bi bilo treba harmonizirati postopke za priznavanje takega pravnega interesa. To bi moralo vključevati skupne predloge za uporabo in priznavanje pravnih interesov, kar bi omogočilo lažje medsebojno priznavanje

([17]) Direktiva (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o določenih vidikih prava družb (UL L 169, 30.6.2017, str. 46).

([18]) Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

([19]) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

s strani osrednjih registrov v Uniji. V ta namen bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za določitev harmoniziranih predlog in postopkov.

(51) Da bi se izognili prevelikemu bremenu postopkov za odobritev dostopa osebam s predhodno preverjenim pravnim interesom, se lahko dostop podaljša na podlagi poenostavljenih postopkov, s katerimi subjekt, pristojen za osrednji register, zagotovi, da so informacije, ki so bile predhodno pridobljene za namene preverjanja, točne, ustrezne in po potrebi posodobljene.

(52) Da bi zagotovili sorazmeren in uravnotežen pristop ter pravice do zasebnosti in varstva osebnih podatkov, bi morale države članice v izjemnih okoliščinah določiti izvzetja iz razkritja osebnih informacij o dejanskem lastniku prek osrednjih registrov in iz dostopa do teh informacij, kadar bi te dejanskega lastnika izpostavile nesorazmernemu tveganju prevar, ugrabitve, izsiljevanja, prisiljenja, nadlegovanja, nasilja ali ustrahovanja. Prav tako bi države članice morale imeti možnost zahtevati spletno registracijo, da bi lahko identificirale osebe, ki zahtevajo informacije iz osrednjega registra, ter plačilo pristojbine za dostop oseb s pravnim interesom do informacij v registru. Vendar bi morale biti te pristojbine strogo omejene na to, kar je nujno potrebno za kritje stroškov zagotavljanja kakovosti informacij, ki jih hranijo osrednji registri, in za dajanje informacij na voljo ter ne bi smele ogroziti učinkovitega dostopa do informacij o dejanskem lastništvu.

(53) Za zagotovitev, da lahko do informacij o dejanskem lastništvu dostopajo le osebe s pravnim interesom, morajo biti prosilci identificirani. Vendar bi bilo treba postopek identifikacije izvesti tako, da ne vodi v diskriminacijo, med drugim na podlagi države prebivališča ali državljanstva prosilcev. V ta namen bi morale države članice zagotoviti zadostne mehanizme identifikacije, vključno s shemami elektronske identifikacije priglašenimi na podlagi Uredbe (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([20]), in ustreznimi kvalificiranimi storitvami zaupanja, da se osebam s pravnim interesom omogoči učinkovit dostop do informacij o dejanskem lastništvu.

(54) Z Direktivo (EU) 2018/843 je bilo doseženo medsebojno povezovanje osrednjih registrov držav članic z informacijami o dejanskem lastništvu prek evropske osrednje platforme, vzpostavljene z Direktivo (EU) 2017/1132. Izkazalo se je, da je medsebojno povezovanje bistveno za učinkovit čezmejni dostop pristojnih organov, zavezancev in oseb s pravnim interesom do informacij o dejanskem lastništvu. Da bi se zagotovilo izvajanje oblikovanih regulativnih zahtev, bo potreben stalni razvoj medsebojnega povezovanja. Zato bi se moralo delo v zvezi z njim nadaljevati s sodelovanjem držav članic pri delovanju celotnega sistema, kar bi bilo treba zagotoviti z rednim dialogom med Komisijo in predstavniki držav članic o vprašanjih, povezanih z delovanjem sistema in njegovim prihodnjim razvojem.

(55) S povezovanjem osrednjih registrov držav članic bi bilo treba na podlagi opredelitve pravnega interesa zagotoviti nacionalni in čezmejni dostop do informacij o dejanskem lastništvu pravnih ureditev, ki se hranijo v osrednjem registru posamezne države članice, in sicer z odločitvijo, ki jo sprejme subjekt, pristojen za ustrezni osrednji register. Da bi zagotovili, da se lahko odločitve o omejitvi dostopa do informacij o dejanskem lastništvu preizkusijo, bi bilo treba vzpostaviti mehanizme za pritožbe zoper takšne odločitve. Države članice bi morale za usklajeno in učinkovito registracijo in izmenjavo informacij zagotoviti, da subjekt, pristojen za osrednji register v njihovi državi članici, sodeluje z enakovrednimi organi v drugih državah članicah, vključno z izmenjavo informacij o skladih in podobnih pravnih ureditvah, ki jih ureja pravo ene države članice in se upravljajo v drugi državi članici ali katerih skrbnik ima sedež v drugi državi članici ali v njej prebiva.

(56) Za obdelavo osebnih podatkov se za namene te direktive uporablja Uredba (EU) 2016/679. Fizične osebe, katerih osebni podatki se hranijo v osrednjih registrih dejanskih lastnikov, bi bilo treba obvestiti o veljavnih pravilih glede varstva podatkov. Poleg tega bi morali biti na voljo le osebni podatki, ki so posodobljeni in se nanašajo na resnične

([20]) Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

dejanske lastnike, ti pa bi morali biti obveščeni o svojih pravicah v skladu s pravnim okvirom Unije o varstvu podatkov ter postopki, ki se uporabljajo za uresničevanje teh pravic.

(57) Odložen dostop FIU in drugih pristojnih organov do informacij o identiteti imetnikov bančnih in plačilnih računov, računov vrednostnih papirjev, računov s kriptosredstvi ter sefov ovira odkrivanje prenosov sredstev, povezanih s pranjem denarja in financiranjem terorizma. Zato je bistveno, da se v vseh državah članicah vzpostavijo centralizirani avtomatizirani mehanizmi, kot so registri ali sistemi za pridobivanje podatkov, ki bi učinkovito omogočali pravočasen dostop do informacij o identiteti imetnikov bančnih in plačilnih računov, računov vrednostnih papirjev, računov s kriptosredstvi ter sefov, o njihovih pooblaščencih in dejanskih lastnikih. Te informacije bi morale vključevati pretekle informacije o imetnikih zaprtih računov strank, bančnih ali in plačilnih računih vključno z virtualnimi mednarodnimi številkami bančnih računov (IBAN), računih vrednostnih papirjev, računih s kriptosredstvi ter sefih. Pri izvajanju določb o dostopu je primerno uporabiti že obstoječe mehanizme, pod pogojem, da lahko nacionalne FIU nemudoma in nefiltrirano dostopajo do podatkov, o katerih poizvedujejo. Države članice bi morale razmisliti o tem, da bi v take mehanizme vnašale druge informacije, ki jih štejejo kot potrebne in sorazmerne, da bi dosegle učinkovitejše zmanjšanje tveganj, povezanih s pranjem denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranjem terorizma. FIU, organ AMLA v okviru skupnih analiz in nadzorni organi bi morali zagotoviti popolno zaupnost glede takšnih poizvedb o zadevnih informacijah in zahtev zanje.

(58) Virtualne številke IBAN so virtualne številke, ki jih izdajo kreditne institucije in finančne institucije ter omogočajo preusmerjanje plačil na fizične bančne ali plačilne račune. Čeprav jih lahko podjetja uporabljajo za zakonite namene, na primer za racionalizacijo postopka čezmejnega zbiranja in pošiljanja plačil, so povezane tudi s povečanimi tveganji pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma, saj se lahko uporabijo za prikrivanje identitete imetnika računa, zaradi česar FIU težje sledijo toku sredstev, identificirajo lokacijo računa in uvedejo potrebne ukrepe, vključno z začasnim preklicem ali spremljanjem računa. Da bi se navedena tveganja zmanjšala in da bi FIU lažje sledile in odkrivale nezakonite tokove, bi morale biti v centralizirane avtomatizirane mehanizme vključene informacije o virtualnih številkah IBAN, povezanih z bančnim računom ali plačilnim računom.

(59) Da se zagotovita spoštovanje zasebnosti in varstvo osebnih podatkov, bi morali biti v centraliziranih avtomatiziranih mehanizmih za bančne račune ali plačilne račune, račune vrednostnih papirjev in račune s kriptosredstvi shranjeni vsaj podatki, potrebni za izvajanje preiskav na področju PPDFT. Države članice bi morale imeti možnost določiti, katere dodatne podatke je koristno in sorazmerno zbirati. Pri prenosu določb, povezanih z navedenimi mehanizmi, bi morale opredeliti obdobja hrambe, ki so enaka obdobju hrambe dokumentacije in informacij, pridobljenih v okviru uporabe ukrepov skrbnega pregleda strank. Imeti bi morale možnost, da obdobje hrambe izjemoma podaljšajo, pod pogojem da podajo ustrezno utemeljene razloge. Dodatno obdobje hrambe ne bi smelo presegati dodatnih petih let. To obdobje ne bi smelo vplivati na nacionalno pravo, ki določa drugačne zahteve glede hrambe podatkov, ki omogočajo odločitve za posamezne primere, da se olajša potek kazenskih ali upravnih postopkov. Dostop do navedenih mehanizmov bi moral temeljiti na potrebi po seznanitvi.

(60) Nacionalne FIU bi lahko z medsebojnim povezovanjem centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov držav članic hitro pridobile čezmejne informacije o identiteti imetnikov bančnih računov in plačilnih računov, računov vrednostnih papirjev, računov s kriptosredstvi in sefov v drugih državah članicah, s čimer bi se okrepila njihova zmožnost za učinkovito opravljanje finančne analize in sodelovanje z enakovrednimi organi iz drugih držav članic. Neposreden čezmejni dostop do informacij o bančnih računih in plačilnih računih, računih vrednostnih papirjev, računih s kriptosredstvi ter sefih bi FIU omogočil, da bi v dovolj kratkem roku izdelale finančno analizo, da bi se izsledila sredstva, ki se prenašajo prek različnih računov, tudi z uporabo virtualnih številk IBAN, da bi se odkrili morebitni primeri pranja denarja in financiranja terorizma ter da bi se hitro preprečevala, odkrivala in preiskovala kazniva dejanja. Organu AMLA bi bilo treba zagotoviti tudi neposreden dostop do medsebojno povezanih centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov, da se FIU zagotovi operativna podpora v okviru skupnih analiz. Države članice bi morale zagotoviti, da se neposreden dostop do medsebojno povezanih centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov razširi na nadzorne organe, da se jim omogoči učinkovito opravljanje njihovih nalog.

(61) Obseg informacij, ki je na voljo prek sistema povezovanja registrov bančnih računov, bi bil zaradi spoštovanja pravice do varstva osebnih podatkov in pravice do zasebnosti ter omejitve čezmejnega dostopa do informacij v nacionalnih centraliziranih avtomatiziranih mehanizmih v skladu z načelom o najmanjšem obsegu podatkov

omejen na to, kar je najmanj potrebno za identifikacijo katere koli fizične ali pravne osebe, ki ima ali obvladuje bančne račune ali plačilne račune, račune vrednostnih papirjev, račune s kriptosredstvi ter sefe. FIU in organu AMLA ter nadzornim organom bi moralo biti dovoljeno, da nemudoma in nefiltrirano dostopajo do sistema povezovanja registrov bančnih računov. Države članice bi morale zagotoviti, da osebje FIU ohranja visoko raven poklicnih standardov zaupnosti in varstva podatkov, da ima visoko integriteto ter je ustrezno usposobljeno. Poleg tega bi morale vzpostaviti tehnične in organizacijske ukrepe za zagotovitev varnosti podatkov v skladu z visokimi tehnološkimi standardi.

(62) Za povezovanje centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov držav članic (osrednjih registrov ali osrednjih elektronskih sistemov za pridobivanje podatkov), ki vsebujejo informacije o bančnih računih in plačilnih računih, računih vrednostnih papirjev, računih s kriptosredstvi prek sistema povezovanja registrov bančnih računov je treba uskladiti nacionalne sisteme, ki imajo različne tehnične značilnosti. Zato bi bilo treba razviti tehnične ukrepe in specifikacije, pri katerih bi se upoštevale razlike med nacionalnimi centraliziranimi avtomatiziranimi mehanizmi.

(63) Nepremičnine so za storilce kaznivih dejanj privlačno blago za pranje premoženjske koristi, pridobljene z nezakonitimi dejavnostmi, saj omogočajo, da se lahko pravi izvor sredstev in identiteta dejanskega lastnika skrijeta. Pomembno je, da za odkrivanje shem pranja denarja ter za zamrznitev in odvzem sredstev, kot tudi za upravne ukrepe zamrznitve, s katerimi se izvajajo ciljno usmerjene finančne sankcije, FIU in drugi pristojni organi pravilno in pravočasno identificirajo nepremičnine ter fizične osebe, pravne subjekte in pravne ureditve, ki imajo v lasti nepremičnine. Zato je pomembno tudi, da države članice FIU in drugim pristojnim organom zagotovijo takojšen in neposreden dostop do informacij, ki omogočajo pravilno izvedbo analiz in preiskav morebitnih kazenskih zadev v zvezi z nepremičninami. Da bi olajšali učinkovit dostop, bi bilo treba te informacije zagotoviti brezplačno prek enotne točke dostopa, z digitalnimi sredstvi in, kadar je to mogoče, v strojno berljivi obliki. Informacije bi morale vključevati pretekle informacije, vključno z zgodovino lastništva nepremičnin, cenami, po katerih je bila nepremičnina pridobljeno v preteklosti, in s tem povezanimi obremenitvami v določenem preteklem obdobju, da bi FIU in drugi pristojni organi v tej državi članici lahko analizirali in prepoznali morebitno sumljivo dejavnost, ki zadeva transakcije v zvezi nepremičninami, vključno z zemljišči, in bi lahko kazala na pranje denarja ali drugo obliko kriminalitete. Take pretekle informacije se nanašajo na vrste informacij, ki so bile zbrane že pri izvajanju transakcij v zvezi z nepremičninami. Zato za osebe, ki jih to zadeva, ne veljajo nobene nove obveznosti, s čimer je zagotovljeno, da se ustrezno upoštevajo njihova legitimna pričakovanja. Glede na pogosto čezmejno naravo kriminalnih shem, ki zadevajo nepremičnine, je primerno opredeliti minimalni nabor informacij, do katerih bi morali imeti pristojni organi dostop in ki bi jih lahko delili z enakovrednimi organi v drugih državah članicah.

(64) Države članice so ustanovile ali bi morale ustanoviti operativno neodvisne in avtonomne FIU za zbiranje in analizo informacij, katerih namen je ugotavljanje povezav med sumljivimi transakcijami in dejavnostmi ter osnovnim kaznivim dejanjem, za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter za boj proti njima. FIU bi morala biti enotna osrednja nacionalna enota, pristojna za prejem in analizo prijav sumljivih transakcij, prijav čezmejnih fizičnih pretokov gotovine prek carinskega informacijskega sistema in prijav transakcij ob prekoračitvi določenih pragov (razkritje na podlagi praga) ter drugih informacij, ki jih predložijo zavezanci in zadevajo pranje denarja, s tem povezana predhodna kazniva dejanja ali financiranje terorizma. Zagotoviti bi ji bilo treba operativno neodvisnost in samostojnost s podelitvijo pristojnosti in sposobnosti, da svobodno opravlja naloge, vključno z zmožnostjo avtonomnega odločanja o analizi posebnih informacij, zahtevah zanje in njihovem razširjanju. V vseh primerih bi morala imeti neodvisno pravico do pošiljanja ali posredovanja informacij ustreznim pristojnim organom. Zagotovljeni bi ji morali biti ustrezni finančni, človeški in tehnični viri tako, da bi imela zagotovljeni avtonomijo in neodvisnost ter bi lahko učinkovito izvajala svoja pooblastila. Zmožna bi morala biti pridobiti in uporabiti sredstva, potrebna za posamično ali rutinsko opravljanje nalog, pri čemer ne bi smeli neupravičeno vplivati ali se vmešavati politika, vlada ali sektor, kar bi lahko ogrozilo njeno operativno neodvisnost. Za oceno izpolnjevanja navedenih zahtev ter opredelitev pomanjkljivosti in dobrih praks bi moral biti organ AMLA pooblaščen za usklajevanje organizacije medsebojnih strokovnih pregledov FIU.

(65) Osebje FIU bi moralo imeti visoko integriteto, biti ustrezno usposobljeno in ohranjati visoko raven poklicnih standardov. FIU bi morale imeti vzpostavljene postopke za učinkovito preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov. Glede na naravo svojega dela prejmejo velike količine občutljivih osebnih in finančnih informacij ter imajo do njih tudi dostop. Zato bi njihovo osebje moralo imeti ustrezne spretnosti v zvezi z etično uporabo analitičnih orodij za masovne podatke. Poleg tega bi lahko dejavnosti FIU vplivale na temeljne pravice posameznikov, kot so

pravica do varstva osebnih podatkov, pravica do zasebnega življenja in lastninska pravica. FIU bi zato morale imenovati uradnika za temeljne pravice, ki je lahko član njihovega obstoječega osebja. Naloge uradnika za temeljne pravice bi morale brez oviranja dejavnosti FIU ali povzročanja zamud pri teh dejavnostih vključevati spremljanje in spodbujanje spoštovanja temeljnih pravic s strani FIU, zagotavljanje svetovanja in smernic FIU o vplivu njihovih politik in praks na temeljne pravice, ob tem pa bi moral tudi nadzirati zakonitost in etičnost njihovih dejavnosti ter podajati nezavezujoča mnenja. Imenovanje uradnika za temeljne pravice bi pomagalo zagotoviti, da FIU pri opravljanju svojih nalog spoštujejo in varujejo temeljne pravice zadevnih posameznikov.

(66) FIU bi morale imeti možnost, da informacije posredujejo pristojnim organom, ki so odgovorni za boj proti pranju denarja, s tem povezanim predhodnim kaznivim dejanjem in financiranju terorizma. Take organe bi bilo treba razumeti tako, da zadeva tudi organe za preiskovanje in kazenski pregon ali sodne organe. V državah članicah imajo drugi organi posebne vloge, povezane z bojem proti pranju denarja, s tem povezanim predhodnim kaznivim dejanjem in financiranju terorizma, prav tako pa bi moralo biti FIU omogočeno, da tem organom zagotovijo rezultate svojih operativnih ali strateških analiz, kadar menijo, da so ti rezultati pomembni za funkcije organov. Rezultati teh analiz zagotavljajo smiselne obveščevalne podatke, ki se uporabljajo za opredelitev indicev med preiskovalnim delom in delom tožilstva. Vir, ki je prijavil sumljivo transakcijo ali dejavnost, se med razširjanjem informacij ne sme razkriti. Vendar se to ne bi smelo FIU ovirati pri razširjanju ustreznih informacij, na primer informacij o številkah IBAN ter kodah BIC ali SWIFT. Poleg tega bi morale imeti FIU možnost izmenjave drugih informacij, s katerimi razpolagajo, tudi na zahtevo drugih pristojnih organov. FIU bi morale pri izvajanju svoje avtonomije in neodvisnosti upoštevati, kako bi lahko zavrnitev predložitve informacij vplivala na sodelovanje in širši cilj boja proti pranju denarja, s tem povezanim predhodnim kaznivim dejanjem in financiranju terorizma. Zavrnitve bi morale biti omejene na izjemne okoliščine, na primer kadar je vir informacij druga FIU, ki ni dala soglasja za nadaljnje razširjanje teh informacij, ali kadar FIU utemeljeno domneva, da se informacije ne bodo uporabljale za namene, za katere so bile zahtevane. V takih primerih bi morala FIU navesti razloge za zavrnitev. Taki razlogi bi lahko vključevali pojasnitev, da FIU z informacijami ne razpolaga ali da soglasje za nadaljnje razširjanje ni bilo dano.

(67) Učinkovito sodelovanje in izmenjava informacij med FIU in nadzorniki sta ključnega pomena za celovitost in stabilnost finančnega sistema. Zagotavljata celovit in dosleden pristop k preprečevanju pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter k boju proti njim, povečujeta učinkovitost ureditve Unije za PPDFT in ščitita gospodarstvo pred grožnjami zaradi nezakonitih finančnih dejavnosti. Informacije, s katerimi razpolagajo FIU, ki zadevajo na primer kakovost in število prijav sumljivih transakcij, ki so jih predložili zavezanci, kakovost in pravočasnost odgovorov zavezancev na zahteve FIU po informacijah ter informacije o pranju denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanjih in financiranju terorizma, tipologijah, trendih in metodah na področju pranja denarja in financiranja terorizma, lahko nadzornikom pomagajo opredeliti področja, na katerih so tveganja večja ali kjer je skladnost šibka, in jim tako zagotovijo vpogled v to, ali bi bilo treba okrepiti nadzor v zvezi z določenimi zavezanci ali sektorji. V ta namen bi morale FIU nadzornikom spontano ali na zahtevo zagotoviti določene vrste informacij, ki bi lahko bile pomembne za namene nadzora.

(68) FIU imajo pomembno vlogo pri odkrivanju finančnih operacij terorističnih mrež, zlasti tistih čezmejne narave, in njihovih finančnih podpornikov. Finančni obveščevalni podatki lahko bistveno prispevajo k temu, da se odkrije omogočanje terorističnih kaznivih dejanj ter mrež in shem terorističnih organizacij. Med FIU obstajajo precejšnje razlike v njihovih nalogah, pristojnostih in pooblastilih. Sedanje razlike pa vseeno ne bi smele vplivati na njihovo dejavnost, še posebej na njihovo zmožnost preventivnega analiziranja, kar zagotavlja podporo vsem organom, pristojnim za obveščevalne podatke, preiskovalne in pravosodne dejavnosti ter mednarodno sodelovanje. Za FIU je pri opravljanju nalog postalo bistveno, da opredelijo minimalni nabor podatkov, do katerih morajo imeti hiter dostop in so jih brez ovir zmožne izmenjati z enakovrednimi organi iz drugih držav članic. V vseh primerih domnevnega pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ter financiranja terorizma, bi moral biti pretok informacij izveden neposredno, hitro med FIU in brez nepotrebnega odlašanja. Zato je bistveno, da se dodatno okrepita učinkovitost in uspešnost FIU s pojasnitvijo pooblastil in sodelovanja med FIU.

(69) Pooblastila FIU vključujejo pravico neposrednega ali posrednega dostopa do „finančnih“ in „upravnih“ informacij ter informacij „v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem kaznivih dejanj“, ki jih potrebujejo za preprečevanje pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma. Ker vrsta informacij, vključenih v te splošne kategorije, ni bila opredeljena, je bil FIU odobren dostop do precej raznovrstnih naborov informacij, kar je vplivalo na analitične funkcije teh enot, pa tudi na njihovo zmogljivost za učinkovito sodelovanje z enakovrednimi organi v drugih državah članicah, tudi v okviru skupnih analiz. Zato je treba opredeliti minimalni nabor „finančnih“ in „upravnih“ informacij ter informacij „v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem kaznivih dejanj“, ki bi morale biti neposredno ali posredno na voljo vsaki FIU v Uniji. FIU v svoje podatkovne zbirke prejemajo in v njih hranijo tudi informacije v zvezi s transakcijami, ki se prijavijo ob prekoračitvi določenih pragov (prijave na podlagi praga), ali imajo do njih dostop. Te prijave so pomemben vir informacij, FIU pa jih pogosto uporabljajo v okviru notranjih in skupnih analiz. Zato prijave na podlagi praga spadajo v vrsto informacij, ki se izmenjajo prek mreže FIU.net. Neposreden dostop je pomemben pogoj za operativno učinkovitost in odzivnost FIU. V ta namen bi morale imeti države članice možnost, da FIU zagotovijo neposreden dostop do širšega nabora informacij, kot se zahtevajo s to direktivo. Hkrati ta direktiva od držav članic ne zahteva vzpostavitve novih podatkovnih zbirk ali registrov v primerih, ko se nekatere vrste informacij, na primer informacije o javnih naročilih, razširjajo po različnih zbirkah ali arhivih. Kadar podatkovna zbirka ali register nista bila vzpostavljena, bi morale države članice sprejeti druge potrebne ukrepe za zagotovitev, da lahko FIU te informacije hitro pridobijo. Poleg tega bi morale biti FIU zmožne od katerega koli zavezanca hitro pridobiti vse potrebne informacije o njegovih funkcijah. Prav tako bi morale biti zmožne pridobiti take informacije na zahtevo druge FIU ter si z njo izmenjati te informacije.

(70) Dostop bi bilo treba šteti za neposreden in takojšen, kadar so informacije zbrane v podatkovni zbirki, registru ali elektronskem sistemu za pridobivanje podatkov, ki FIU omogoča, da te informacije pridobi neposredno prek avtomatiziranega mehanizma in brez posredovanja posrednika. Kadar informacije hrani drug subjekt ali organ, neposreden dostop pomeni, da jih ti organi ali subjekti hitro posredujejo FIU, ne da bi posegali v vsebino zahtevanih podatkov ali informacij, ki bi jih bilo treba zagotoviti. Informacije se ne bi smele filtrirati. Vendar v nekaterih primerih informacij zaradi zahtev glede zaupnosti, povezanih z informacijami, morda ni mogoče zagotoviti brez filtriranja. To na primer velja takrat, ko se lahko davčne informacije FIU zagotovijo le na podlagi soglasja davčnega organa v tretji državi, kadar bi lahko neposreden dostop do informacij o preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj ogrozil preiskavo v teku, pa tudi v primeru podatkov iz evidence podatkov o potnikih, zbranih na podlagi Direktive (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta ([21]). V takih primerih bi si morale države članice po najboljših močeh prizadevati, da FIU zagotovijo učinkovit dostop do informacij, tudi tako, da jim omogočijo dostop pod podobnimi pogoji, kot so tisti, ki veljajo za druge organe na nacionalni ravni, da se omogoči lažje izvajanje njihovih analitičnih dejavnosti.

(71) Velika večina FIU je bila pooblaščenih za sprejetje nujnih ukrepov in začasno ustavitev ali zadržanje odobritve transakcije, da bi izvedle analize, potrdile sum in rezultate analitične dejavnosti poslale pristojnim organom. Vendar v državah članicah obstajajo določene razlike glede pooblastil za začasno ustavitev, ki ne vplivajo le na odlog dejavnosti čezmejne narave s sodelovanjem med FIU, pač pa tudi na temeljne pravice posameznikov. Da bi lahko FIU takoj omejile sredstva ali premoženjsko korist, pridobljeno s kriminalnimi dejavnostmi, in preprečile njihovo izginotje, tudi za namene zasega, bi jim bilo prav tako treba podeliti pooblastilo za začasni preklic uporabe bančnega računa ali plačilnega računa, računa s kriptosredstvi ali poslovnega odnosa, da bi analizirale transakcije, izvedene prek tega računa ali poslovnega odnosa, in potrdile sum, rezultate analize pa poslale ustreznim pristojnim organom. Ob upoštevanju, da bi tak začasni preklic vplival na lastninsko pravico, bi morale imeti FIU možnost, da za omejeno obdobje začasno ustavijo transakcije, začasno prekličejo račune ali poslovne odnose, da lahko ohranijo sredstva, izvedejo potrebne analize in rezultate analiz pošljejo pristojnim organom za morebitno sprejetje ustreznih ukrepov. Glede na to, da ima začasni preklic računa ali poslovnega odnosa večji vpliv na temeljne pravice zadevne osebe, bi bilo treba ta ukrep uvesti za omejeno obdobje, ki bi moralo biti določeno na pet delovnih dni. Države članice lahko določijo daljše obdobje začasnega preklica, kadar FIU na podlagi nacionalnega prava izvaja pristojnosti na področju odvzema premoženjske koristi in opravlja funkcije sledenja, zasega, začasnega zavarovanja ali odvzema sredstev, pridobljenih s kriminalnimi dejavnostmi. V takih primerih bi bilo treba zagotoviti varstvo temeljnih pravic zadevnih oseb, FIU pa bi morale svoje funkcije opravljati v skladu z ustreznimi nacionalnimi zaščitnimi ukrepi. FIU bi morale odpraviti začasno ustavitev transakcije, začasni preklic računa ali poslovnega odnosa takoj, ko taka začasna ustavitev

([21]) Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (UL L 119, 4.5.2016, str. 132).

oziroma preklic ni več potreben. Kadar je določeno daljše obdobje začasne ustavitve oziroma preklica, bi morale imeti zadevne osebe, katerih transakcije, računi ali poslovni odnosi so bili začasno ustavljeni oziroma preklicani, možnost, da odločitev o začasni ustavitvi oziroma preklicu izpodbijajo pred sodiščem.

(72) V posebnih okoliščinah bi morale imeti FIU možnost, da tudi v svojem imenu ali v imenu druge FIU zahtevajo, da zavezanec določeno obdobje spremlja transakcije ali dejavnosti, ki se izvajajo prek bančnega računa ali plačilnega računa, računa s kriptosredstvi ali druge vrste poslovnega odnosa v zvezi z osebami, ki predstavljajo znatno tveganje pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma. S podrobnejšim spremljanjem računa ali poslovnega odnosa se lahko FIU zagotovi dodaten vpogled v vzorce transakcij imetnika računa in omogoči pravočasno odkritje nenavadnih ali sumljivih transakcij ali dejavnosti, ki bi lahko zahtevale nadaljnje ukrepanje s strani FIU, vključno z začasnim preklicem računa ali poslovnega odnosa, analizo zbranih obveščevalnih podatkov ter njihovim posredovanjem organom za preiskovanje in kazenski pregon. FIU bi morale imeti tudi možnost, da zavezance opozorijo na informacije, ki so pomembne za izvajanje skrbnega pregleda strank. Taka opozorila lahko zavezancem pomagajo izboljšati postopke skrbnega pregleda strank, zagotoviti njihovo skladnost glede na tveganja in ustrezno posodobiti sisteme ocenjevanja in obvladovanja tveganj ter jim zagotovijo dodatne informacije, ki bi lahko sprožile potrebo po okrepljenem skrbnem pregledu za določene stranke ali transakcije, ki predstavljajo višja tveganja.

(73) FIU bi morale zaradi večje preglednosti in odgovornosti ter okrepljene ozaveščenosti o svojih dejavnostih izdajati letna poročila o dejavnostih. V teh poročilih bi morale zagotoviti vsaj statistične podatke v zvezi s prejetimi prijavami sumljivih transakcij in izvedenimi nadaljnjimi ukrepi, številom posredovanj teh podatkov pristojnim nacionalnim organom in nadaljnjimi ukrepi glede teh posredovanj, številom zahtev, podanih drugim FIU, in zahtev, prejetih od njih, ter informacije o prepoznanih trendih in tipologijah. Ta poročila bi bilo treba objaviti, razen njihovih delov, ki vsebujejo občutljive in tajne podatke.

(74) FIU bi morale zavezancem vsaj enkrat letno zagotoviti povratne informacije o kakovosti prijav sumljivih transakcij, njihovi pravočasnosti, opisu suma in dodatnih poslanih dokumentih. Take povratne informacije se lahko zagotovijo posameznim zavezancem ali skupinam zavezancev, njihov cilj pa bi moral biti nadaljnje izboljšanje sposobnosti zavezancev za odkrivanje in prepoznavanje sumljivih transakcij in dejavnosti, izboljšanje kakovosti prijav sumljivih transakcij, okrepitev splošnih mehanizmov poročanja ter zagotavljanje pomembnega vpogleda v trende, tipologije in tveganja, povezana s pranjem denarja, s tem povezanimi predhodnimi kaznivimi dejanji in financiranjem terorizma. FIU bi morale pri določanju vrste in pogostosti povratnih informacij, kolikor je mogoče, upoštevati področja, na katerih so morda potrebne izboljšave pri dejavnostih poročanja. Da bi se podprl dosleden pristop med različnimi FIU in ustrezne povratne informacije zavezancem, bi moral organ AMLA FIU izdati priporočila o dobrih praksah in pristopih k zagotavljanju povratnih informacij. Kadar to ne bi ogrozilo analitičnega ali preiskovalnega dela, bi lahko FIU razmislile o zagotavljanju povratnih informacij o uporabi ali izidu prijav sumljivih transakcij, bodisi o posameznih prijavah bodisi v zbirni obliki. Carinskim organom bi morale vsaj enkrat letno zagotoviti tudi povratne informacije o učinkovitosti prijav čezmejnih fizičnih prenosov gotovine in o nadaljnjem ukrepanju v zvezi z njimi.

(75) FIU so namenjene zbiranju in analizi informacij, da se ugotovijo povezave med sumljivimi transakcijami ali dejavnostmi in povezanimi kriminalnimi dejavnostmi za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter za boj proti njima ter za to, da se pristojnim organom pošljejo rezultati analiz in dodatne informacije, kadar obstajajo razlogi za sum pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma. Ne bi se smele spontano ali na zahtevo vzdržati izmenjave informacij z drugo FIU ali jo zavrniti zaradi razlogov, kot so na primer dejstvo, da povezano predhodno kaznivo dejanje ni bilo ugotovljeno, značilnosti nacionalnega kazenskega prava in razlike med opredelitvami predhodnih kaznivih dejanj ali odsotnost sklicevanja na določena predhodna kazniva dejanja FIU so poročale o težavah pri izmenjavi informacij zaradi razlik med nacionalnimi opredelitvami določenih predhodnih kaznivih dejanj, kot so davčna kazniva dejanja, ki niso harmonizirana s pravom Unije. Take razlike ne bi smele ovirati medsebojne izmenjave teh informacij ter njihovega posredovanja drugim pristojnim organom in njihove uporabe. FIU bi morale hitro, konstruktivno in učinkovito zagotoviti čim širše mednarodno sodelovanje s FIU iz tretjih držav na področju pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov pri prenosu podatkov, priporočili skupine FATF in načeli skupine Egmont za izmenjavo informacij med finančnoobveščevalnimi enotami. V ta namen bi bilo treba FIU spodbujati k sklepanju dvostranskih sporazumov in memorandumov o soglasju z enakovrednimi organi iz tretjih držav ob upoštevanju vseh obveznosti na področju temeljnih pravic in potrebe po zaščiti načela pravne države.

(76) FIU lahko v zvezi z nadaljnjo uporabo informacij, ki jih zagotovi drugi FIU, uvede nekatere omejitve. FIU, ki te informacije prejme, bi jih morala uporabljati samo za namene, za katere so bile zahtevane ali zagotovljene. Da se omogoči učinkovito širjenje informacij, bi morala FIU podati svoje predhodno soglasje drugi FIU za posredovanje informacij drugim pristojnim organom ne glede na vrsto morebitnega predhodnega kaznivega dejanja in ne glede na to, ali je bilo predhodno kaznivo dejanje ugotovljeno v času izmenjave informacij. Tako predhodno soglasje za nadaljnje posredovanje bi bilo treba izdati takoj in se ne bi smelo zavrniti, razen če bi presegalo področje uporabe določb o PPDFT ali ne bi bilo v skladu s temeljnimi načeli nacionalnega prava. FIU bi morale podati pojasnilo glede vsake zavrnitve izdaje soglasja.

(77) FIU bi morale pri medsebojnem sodelovanju in izmenjavi informacij uporabljati varne infrastrukture, vključno z zaščitenimi komunikacijskimi kanali. V zvezi s tem bi bilo treba vzpostaviti sistem za izmenjavo informacij med FIU držav članic (v nadaljnjem besedilu: mreža FIU.net). Sistem bi moral upravljati in gostiti organ AMLA, zagotavljati pa bi moral najvišjo raven varnosti in popolno šifriranje izmenjanih informacij. FIU bi morale mrežo FIU.net uporabljati pri medsebojnem sodelovanju in izmenjavi informacij, uporabile pa bi jo lahko, po potrebi in kadar tako odloči organ AMLA, tudi pri izmenjavi informacij s FIU iz tretjih držav in z drugimi organi ter organi, uradi in agencijami Unije. Morale bi v celoti izkoristiti funkcije mreže FIU.net. Zaradi teh funkcij bi lahko FIU psevdonimno primerjale svoje podatke s podatki drugih FIU, pri čemer bi bilo zagotovljeno celovito varstvo osebnih podatkov, da bi se odkrili subjekti, ki zanimajo FIU, v drugih državah članicah ter identificirali njihovi prihodki in sredstva. Da bi se ugotovile povezave med finančnimi informacijami in obveščevalnimi podatki o kaznivih dejanjih, bi morale imeti FIU tudi možnost, da uporabljajo funkcije mreže FIU.net za psevdonimno navzkrižno primerjanje svojih podatkov z informacijami, ki jih hranijo organi, uradi in agencije Unije, če tako navzkrižno primerjanje spada v njihova zakonita pooblastila in ob doslednem spoštovanju veljavnih pravil o varstvu podatkov.

(78) Pomembno je, da FIU učinkovito medsebojno sodelujejo in si izmenjujejo informacije. Organ AMLA bi moral v zvezi s tem zagotoviti potrebno pomoč ne le z usklajevanjem skupnih analiz prijav sumljivih čezmejnih transakcij, temveč tudi s pripravo osnutka izvedbenih in regulativnih tehničnih standardov glede oblike, ki se bo uporabila za izmenjavo informacij med FIU, predloge za predložitev prijav sumljivih transakcij ter meril za ustreznost in izbor, ki jih je treba upoštevati pri opredelitvi tega, ali se prijava sumljive transakcije nanaša na drugo državo članico, pa tudi smernic glede narave, značilnosti in ciljev operativne in strateške analize ter glede postopkov, ki jih je treba vzpostaviti pri posredovanju in prejemu prijave sumljive transakcije, ki se nanaša na drugo državo članico, in nadaljnjih ukrepov. Poleg tega bi moral vzpostaviti postopek medsebojnega strokovnega pregleda, s čimer bi okrepil doslednost in učinkovitost dejavnosti FIU ter olajšal izmenjavo dobrih praks med njimi.

(79) FIU so odgovorne za prejemanje prijav sumljivih transakcij ali dejavnosti od zavezancev s sedežem na ozemlju njihovih držav članic. Vendar bi se lahko nekatere prijave sumljivih transakcij ali dejavnosti, prijavljene FIU, nanašale na dejavnosti, ki jih zavezanci izvajajo v drugih državah članicah, kjer ne delujejo prek vzpostavljenega poslovnega subjekta. V teh primerih je pomembno, da FIU te prijave posredujejo enakovrednemu organu v državi članici, ki jo transakcija ali dejavnost zadeva, ne da bi določile pogoje za uporabo teh prijav. Sistem mreže FIU.net omogoča posredovanje takih čezmejnih prijav. Zaradi izboljšanja te funkcije se sistem nadgrajuje, da bi omogočil hitro posredovanje takih prijav ter tako podprl pomembno izmenjavo informacij med FIU in s tem učinkovito izvajanje te direktive.

(80) Za hitro, učinkovito in usklajeno sodelovanje so potrebni roki za izmenjavo informacij med FIU. Roke bi bilo treba določiti zato, da se zagotovi učinkovita izmenjava informacij v razumnem roku ali upoštevajo postopkovne omejitve. Krajše roke bi bilo treba določiti v izjemnih, utemeljenih in nujnih primerih, ko lahko FIU, ki prejme zahtevo, neposredno dostopa do podatkovnih zbirk, v katerih se hrani zahtevana informacija. Kadar FIU, ki prejme zahtevo, ne more zagotoviti informacij v roku, mora o tem obvestiti FIU, ki je zahtevo podala.

(81) Tok nezakonitega denarja, ki prečka meje, lahko vpliva na različne države članice. Vedno pogostejši in vse pomembnejši postajajo čezmejni primeri, ki vključujejo več jurisdikcij, tudi zaradi dejavnosti, ki jih zavezanci izvajajo čezmejno. Da bi FIU učinkovito obravnavale primere, ki se nanašajo na več držav članic, bi morale biti zmožne preseči zgolj izmenjavo informacij za odkrivanje in analizo sumljivih transakcij in dejavnosti ter skupaj

izvajati samo analitično dejavnost. FIU so poročale o nekaterih pomembnih vprašanjih, ki omejujejo ali pogojujejo njihovo zmožnost za izvajanje skupnih analiz. Z izvedbo skupnih analiz sumljivih transakcij in dejavnosti bodo lahko izkoristile morebitne sinergije, uporabile informacije iz različnih virov, pridobile celotno sliko nepravilnih dejavnosti in obogatile analizo. Zmožne bi morale biti izvesti skupne analize sumljivih transakcij in dejavnosti ter ob pomoči organa AMLA za posebne namene in določen čas vzpostaviti skupne analitske skupine in sodelovati v njih. Organ AMLA bi moral uporabljati sistem mreže FIU.net, da bi lahko pošiljal, prejemal in navzkrižno primerjal informacije in FIU zagotavljal operativno podporo v okviru skupne analize čezmejnih primerov.

(82) Za uspešen rezultat analiz FIU, tudi skupnih, bi lahko bilo ključnega pomena sodelovanje tretjih oseb, vključno z organi, uradi in agencijami Unije. Zato lahko FIU povabijo tretje osebe k sodelovanju pri skupni analizi, kadar bi bile te tretje osebe ustrezno pristojne za to sodelovanje. Sodelovanje tretjih oseb v analitičnem postopku bi lahko pripomoglo k ugotavljanju povezav med finančnimi obveščevalnimi podatki ter informacijami in obveščevalnimi podatki o kaznivih dejanjih, k obogatitvi analize, pa tudi k ugotavljanju, ali obstajajo znaki, da je bilo storjeno kaznivo dejanje.

(83) Učinkovit nadzor vseh zavezancev je bistven za zaščito celovitosti finančnega sistema Unije in notranjega trga. Zato bi morale države članice razviti učinkovit in nepristranski nadzor na področju PPDFT ter določiti pogoje za učinkovito, pravočasno in stalno sodelovanje med nadzorniki.

(84) Države članice bi morale zagotoviti učinkovit, nepristranski nadzor, ki temelji na tveganju, nad vsemi zavezanci, ki ga po možnosti izvajajo javni organi prek ločenega in neodvisnega nacionalnega nadzornika. Nacionalni nadzorniki bi morali biti zmožni izvesti celovit sklop nalog za učinkovito izvajanje nadzora nad vsemi zavezanci.

(85) Unija je bila večkrat priča površnemu pristopu k nadzoru nalog zavezancev v smislu preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma. Zato je potrebno, da se nacionalnim nadzornikom v okviru celovitih mehanizmov nadzora, vzpostavljenih s to direktivo in Uredbo (EU) 2024/1620, razjasnijo njihove ustrezne naloge in obveznosti.

(86) Da bi se učinkoviteje in redneje ocenjevala in spremljala tveganja, ki so jim izpostavljeni zavezanci, pa tudi notranje politike, postopki in kontrole, ki jih vzpostavijo za obvladovanje in zmanjšanje navedenih tveganj, ter izvajale ciljno usmerjene finančne sankcije, je treba pojasniti, da so nacionalni nadzorniki upravičeni in zavezani izvajati vse potrebne preglede na kraju samem in na daljavo in tematske preglede ter vse druge poizvedbe in ocene, kakor se jim zdi potrebno. Prav tako bi morali imeti nadzorniki možnost, da se brez nepotrebnega odlašanja odzovejo na vsak sum neskladnosti z veljavnimi zahtevami in sprejmejo ustrezne nadzorne ukrepe za obravnavo domnevnih neskladnosti. To jim ne bo le pomagalo pri odločitvi o tem, v katerih primerih so posebna tveganja, ki so neločljivo povezana s sektorjem, jasna in razumljena, pač pa jim bodo zagotovljena tudi orodja za nadaljnje posredovanje ustreznih informacij zavezancem, da bi bolje razumeli tveganja pranja denarja in financiranja terorizma.

(87) Da bi zasebni sektor ustrezno razumel naravo in stopnjo tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, ki ji je izpostavljen, so bistvene dejavnosti ozaveščanja, vključno s tem, da nadzorniki posredujejo informacije zavezancem pod svojim nadzorom. To vključuje razširjanje uvrstitev na seznam v okviru ciljno usmerjenih finančnih sankcij in finančnih sankcij ZN, ki bi se morale izvajati takoj, ko so take uvrstitve na seznam opravljene, da se sektorju omogoči izpolnjevanje obveznosti. Ker izvajanje zahtev glede PPDFT s strani zavezancev obsega obdelavo osebnih podatkov, je pomembno, da nadzorniki poznajo smernice in druge publikacije, ki jih izdajo organi za varstvo podatkov bodisi na nacionalni ravni bodisi na ravni Unije prek Evropskega odbora za varstvo podatkov, ter da te informacije po potrebi vključijo v njihovo posredovanje subjektom pod svojim nadzorom.

(88) Nadzorniki bi morali pri svojem delu sprejeti pristop, ki temelji na tveganju, ki bi jim omogočil, da lahko svoje vire usmerili tja, kjer so tveganja največja, hkrati pa zagotovili, da noben sektor ali subjekt ni izpostavljen poskusom kaznivih dejanj pranja denarja ali financiranja terorizma. V ta namen bi morali letno načrtovati svoje dejavnosti. Pri tem ne bi smeli zagotoviti le pokritosti sektorjev, ki so pod njihovim nadzorom, na podlagi tveganja, temveč tudi to, da se lahko hitro odzovejo v primeru objektivnih in pomembnih znakov kršitev znotraj zavezanca, med drugim zlasti po javnih razkritjih ali informacijah, ki jih posredujejo žvižgači. Nadzorniki bi morali zagotoviti tudi preglednost v zvezi z nadzornimi dejavnostmi, ki so jih izvajali, kot so nadzorni kolegiji, ki so jih organizirali in se jih udeležili, sprejeti nadzorni ukrepi na kraju samem in na daljavo ter naložene denarne kazni ali upravni ukrepi.

Organ AMLA bi moral imeti vodilno vlogo pri spodbujanju skupnega razumevanja tveganj, zaradi česar bi mu bilo treba zaupati pripravo referenčnih meril in metodologije za ocenjevanje in razvrščanje profila tveganja pri delovanju in preostalega tveganja zavezancev ter pogostosti pregledov takih profilov tveganja.

(89) To, da nadzorniki FIU razkrijejo dejstva, ki bi lahko bila povezana s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, je eden od temeljev uspešnega in učinkovitega nadzora tveganj pranja denarja in financiranja terorizma, hkrati pa nadzornikom omogoča odpravo pomanjkljivosti v postopku prijave zavezancev. V ta namen bi morali imeti nadzorniki možnost, da FIU prijavijo primere suma, ki jih zavezanec ni prijavil, ali da prijave zavezanca dopolnijo z dodatnimi informacijami, ki jih odkrijejo med svojimi nadzornimi dejavnostmi. Morali bi imeti tudi možnost, da prijavijo sume pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma s strani zaposlenih pri zavezancih ali oseb na enakovrednem položaju, s strani vodstva ali s strani dejanskih lastnikov. Zato morajo države članice vzpostaviti sistem za ustrezno in takojšnje obveščanje FIU. Ne bi se smelo razumeti, da prijavljanje sumov FIU nadomešča obveznost javnih organov, da ustreznim pristojnim organom prijavijo vsako kriminalno dejavnost, ki jo odkrijejo ali se je zavejo pri opravljanju svojih nalog. Informacij, ki jih zajema varovanje zaupnosti sporazumevanja med odvetnikom in stranko, se v okviru nadzornih nalog ne bi smelo zbirati niti se vanje ne bi smelo vpogledati, razen če se uporabljajo izvzetja iz Uredbe (EU) 2024/1624. Če nadzorniki naletijo na take informacije ali jih pridobijo, jih pri svojih nadzornih dejavnostih ne bi smeli upoštevati niti jih prijaviti FIU.

(90) Za zagotovitev skupnega nadzornega pristopa po vsej Uniji je bistveno sodelovanje med nacionalnimi nadzorniki. Da bi bilo to sodelovanje uspešno, ga je treba čim bolj spodbujati, ne glede na zadevno naravo ali status nadzornikov. Ustrezno je, da se poleg tradicionalnega sodelovanja, kot je zmožnost izvajanja preiskav v imenu nadzornega organa, ki pošlje zahtevo, podeli pooblastilo za ustanovitev nadzornih kolegijev za PPDFT v finančnem sektorju v zvezi z zavezanci, ki poslujejo v več državah članicah prek poslovnih subjektov, in v zvezi z zavezanci, ki so del čezmejne skupine. Finančni nadzorniki tretje države so lahko povabljeni v te kolegije pod določenimi pogoji, vključno z zahtevami glede zaupnosti, enakovrednimi tistim, ki veljajo za finančne nadzornike Unije, in spoštovanjem prava Unije v zvezi z obdelavo in prenosom osebnih podatkov. Dejavnosti nadzornih kolegijev za PPDFT bi morale biti sorazmerne s stopnjo tveganja, ki mu je izpostavljena kreditna institucija ali finančna institucija, in obsegom čezmejne dejavnosti.

(91) V Direktivo (EU) 2015/849 je vključena splošna zahteva, da morajo nadzorniki matične države članice in države članice gostiteljice sodelovati. Ta zahteva se je pozneje okrepila, da bi se izognili prepovedi ali nerazumni omejitvi izmenjave informacij in sodelovanja med nadzorniki. Ustanovitev nadzornih kolegijev za PPDFT pa zaradi neobstoja jasnega pravnega okvira temelji na nezavezujočih smernicah. Zato je treba določiti jasna pravila za organizacijo teh kolegijev ter zagotoviti usklajen in pravno utemeljen pristop, ki priznava potrebo po strukturirani interakciji med nadzorniki po vsej Uniji. Organu AMLA bi bilo treba v skladu z njegovo usklajevalno in nadzorno nalogo zaupati pripravo osnutka regulativnih tehničnih standardov, v katerih so opredeljeni splošni pogoji, ki omogočajo pravilno delovanje nadzornih kolegijev za PPDFT.

(92) Zavezanci, ki delujejo v nefinančnem sektorju, lahko dejavnosti izvajajo tudi čezmejno oziroma so lahko del skupin, ki izvajajo čezmejne dejavnosti. Zato je ustrezno določiti pravila, ki opredeljujejo delovanje nadzornih kolegijev PPDFT za skupine, ki izvajajo tako finančne kot nefinančne dejavnosti, in omogočanje vzpostavitve nadzornih kolegijev v nefinančnem sektorju, upoštevaje potrebo po uporabi dodatnih zaščitnih ukrepov v zvezi s skupinami ali čezmejnimi subjekti, ki opravljajo pravne storitve. Za zagotovitev učinkovitega čezmejnega nadzora v nefinančnem sektorju bi moral organ AMLA podpirati delovanje takih kolegijev in redno dajati mnenje o njihovem delovanju, ko se nadaljuje izvajanje omogočitvenega okvira iz te direktive.

(93) Kadar zavezanec upravlja poslovne subjekte v drugi državi članici, tudi prek mreže zastopnikov, bi moral biti nadzornik matične države članice odgovoren za nadzor tega, kako zavezanec uporablja politike in postopke PPDFT na ravni skupine. To bi lahko vključevalo obiske na kraju samem v poslovnih subjektih, ki imajo sedež v drugi državi članici. Nadzornik matične države članice bi moral tesno sodelovati z nadzornikom države članice gostiteljice in ga

obveščati o vseh vprašanjih, ki bi lahko vplivala na njegovo oceno tega, kako poslovni subjekt spoštuje pravila o PPDFT države gostiteljice.

(94) Kadar zavezanec upravlja poslovne subjekte v drugi državi članici, tudi prek mreže zastopnikov, bi moral nadzornik države članice gostiteljice ohraniti odgovornost za uveljavljanje spoštovanja pravil o PPDFT s strani poslovnega subjekta, po potrebi tudi z izvajanjem preverjanj na kraju samem in spremljanjem na daljavo ter s sprejemanjem ustreznih in sorazmernih ukrepov za obravnavo kršitev navedenih zahtev. Enako bi moralo veljati za druge vrste infrastrukture zavezancev, ki delujejo v okviru svobode opravljanja storitev, kadar ta infrastruktura zadostuje, da se od nadzornika države članice gostiteljice zahteva nadzor. Nadzornik države članice gostiteljice bi moral tesno sodelovati z nadzornikom matične države članice in ga obveščati o vseh vprašanjih, ki bi lahko vplivala na njegovo oceno tega, kako zavezanec uporablja politike in postopke PPDFT, ter mu dovoliti sprejetje ukrepov za obravnavo vseh opredeljenih kršitev. Kadar pa se odkrijejo resne, ponavljajoče se ali sistematične kršitve pravil o PPDFT, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje, bi moralo biti nadzorniku države članice gostiteljice omogočeno, da za obravnavo teh resnih, ponavljajočih se ali sistematičnih kršitev uporabi ustrezne in sorazmerne začasne popravne ukrepe, ki se v podobnih okoliščinah uporabljajo za zavezance v njegovi pristojnosti, po potrebi ob pomoči nadzornika matične države članice ali v sodelovanju z njim.

(95) Na področjih, ki niso harmonizirana na ravni Unije, lahko države članice sprejmejo nacionalne ukrepe, tudi če ti omejujejo svoboščine notranjega trga. To velja na primer za ukrepe, sprejete za ureditev zagotavljanja storitev iger na srečo, zlasti kadar se te dejavnosti izvajajo na spletu, brez kakršne koli infrastrukture v državi članici. Da pa bi bili taki ukrepi združljivi s pravom Unije, morajo biti namenjeni uresničevanju splošnega interesa, nediskriminatorni in primerni za doseganje navedenega cilja, hkrati pa ne smejo presegati tistega, kar je nujno potrebno za njegovo doseganje. Kadar države članice za opravljanje storitev, urejenih znotraj okvira Unije za PPDFT, uveljavijo posebne zahteve za izdajo dovoljenj, kot je pridobitev licence, bi morale biti odgovorne tudi za nadzor teh storitev. Zahteva po nadzoru navedenih storitev ne vpliva na morebitne ugotovitve Sodišča glede združljivosti nacionalnih ukrepov s pravom Unije.

(96) Državam članicam bi moralo biti glede na ranljive točke na področju pranja denarja, povezane z izdajatelji elektronskega denarja, izvajalci plačilnih storitev in ponudniki storitev na področju kriptosredstev, omogočeno, da od navedenih ponudnikov, ki delujejo na njihovem ozemlju v obliki, ki ni podružnica, ali prek drugih vrst infrastrukture in katerih sedež je v drugi državi članici, zahtevajo, da določijo osrednjo kontaktno točko. Ta osrednja kontaktna točka, ki deluje v imenu institucije, ki jo imenuje, bi morala zagotoviti, da poslovni subjekti spoštujejo pravila o PPDFT.

(97) Pojasniti bi bilo treba ustrezne naloge nadzornikov v zvezi z zavezanci, ki delujejo v drugih državah članicah prek poslovnih subjektov ali oblik infrastrukture, ki upravičujejo nadzor s strani države članice gostiteljice, ter zagotoviti posebne in sorazmerne mehanizme sodelovanja, da bi se zagotovila boljše usklajevanje prizadevanj in učinkovit prispevek k potrebam celovitih mehanizmov nadzora.

(98) Čezmejne skupine morajo imeti vzpostavljene daljnosežne politike in postopke na ravni skupine. Za zagotovitev ustreznega nadzora nad čezmejnimi transakcijami je treba določiti podrobna pravila za nadzor, ki bi nadzornikom matične države članice in države članice gostiteljice omogočila, da v čim večji možni meri sodelujejo med seboj – ne glede na njihovo zadevno naravo ali status – in z organom AMLA, da ocenijo tveganja in spremljajo razvoj, ki bi lahko vplival na različne subjekte, ki so del skupine, usklajujejo nadzorne ukrepe ter rešujejo spore. Organu AMLA bi bilo treba glede na njegovo usklajevalno vlogo zaupati pripravo osnutka regulativnih tehničnih standardov, v katerih so podrobno določene ustrezne naloge matičnih nadzornikov in nadzornikov gostiteljev skupin ter ureditve njihovega medsebojnega sodelovanja. Nadzor učinkovitega izvajanja politike PPDFT na ravni skupine bi moral potekati v skladu z načeli in metodami konsolidiranega nadzora, kot so določeni v ustreznih sektorskih pravnih aktih Unije.

(99) V okviru vse bolj povezanih svetovnih finančnih sistemov je bistveno, da si nadzorniki izmenjujejo informacije in medsebojno sodelujejo. Nadzorniki Unije, vključno z organom AMLA, bi se morali po eni strani medsebojno obveščati o primerih, v katerih pravo tretje države ne dovoljuje, da bi se izvajale politike in postopki, zahtevani na podlagi Uredbe (EU) 2024/1624. Po drugi strani pa bi morale države članice imeti možnost, da nadzornike pooblastijo za sklepanje sporazumov o sodelovanju, s katerimi se zagotavljata sodelovanje in izmenjava zaupnih

informacij z enakovrednimi organi iz tretjih držav, in sicer v skladu s pravili, ki se uporabljajo za prenos osebnih podatkov. Organ AMLA bi moral glede na svojo nadzorno vlogo zagotoviti potrebno pomoč pri oceni enakovrednosti zahtev o varovanju poklicnih skrivnosti, ki se uporabljajo za enakovredni organ iz tretje države.

(100) Direktiva (EU) 2015/849 dopušča, da države članice zaupajo nadzor nad nekaterimi zavezanci samoregulativnim organom. Vendar sta bili kakovost in intenzivnost nadzora, ki so ga izvajali taki organi, nezadostni in brez ali skoraj brez nadzora javnosti. Kadar se država članica odloči, da nadzor zaupa samoregulativnemu organu, bi morala imenovati tudi javni organ, ki nadzoruje dejavnosti samoregulativnega organa, da bi bilo izvajanje teh dejavnosti skladno s to direktivo. Navedeni javni organ bi moral biti subjekt javne uprave in bi moral svoje funkcije opravljati brez neprimernega vpliva. Funkcije, ki jih bo izvajal javni organ, ki nadzoruje samoregulativne organe, ne pomenijo, da bi moral organ izvajati funkcije nadzora nad zavezanci niti sprejemati odločitve v posameznih primerih, ki jih obravnava samoregulativni organ. Vendar to državam članicam ne preprečuje, da navedenemu organu dodelijo dodatne naloge, če menijo, da je to potrebno za dosego ciljev te direktive. Pri tem bi morale države članice zagotoviti, da so dodatne naloge v skladu s temeljnimi pravicami, zlasti pa, da ne posegajo v uveljavljanje pravice do obrambe ter v zaupnost sporazumevanja med odvetnikom in stranko.

(101) Države članice bi morale zaradi pomembnosti boja proti pranju denarja in financiranju terorizma v nacionalnem pravu določiti učinkovite, sorazmerne in odvračilne denarne kazni in upravne ukrepe za nespoštovanje Uredbe (EU) 2024/1624. Nacionalne nadzornike bi morale pooblastiti, da take upravne ukrepe uporabijo za zavezance, da ti odpravijo morebitne kršitve, in – kadar kršitev to upravičuje– naložijo denarne kazni. Odvisno od vzpostavljenih organizacijskih sistemov v državah članicah bi se lahko taki ukrepi in kazni uporabljali tudi v sodelovanju med nadzorniki in drugimi organi, s prenosom z nadzornih organov na druge organe ali z zahtevo nadzornikov pravosodnim organom. Nabor denarnih kazni in upravnih ukrepov bi moral biti dovolj širok, da bi lahko države članice in nadzorniki upoštevali razlike med zavezanci, zlasti med kreditnimi institucijami in finančnimi institucijami ter drugimi zavezanci, kar zadeva njihovo velikost, značilnosti in naravo poslovanja.

(102) V državah članicah se za kršitve veljavnih ključnih preventivnih določb trenutno uporabljajo najrazličnejše denarne kazni in upravni ukrepi, imajo pa tudi nedosleden pristop k preiskovanju in sankcioniranju kršitev zahtev na področju pranja denarja. Poleg tega pa si nadzorniki ne razlagajo enotno, kaj naj bi predstavljalo „težjo“ kršitev, zato se pri naložitvi denarne kazni pojavljajo razlike. Ta različnost bi lahko škodila prizadevanjem pri preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, odziv Unije pa je neenoten. Zato bi bilo treba opredeliti skupna merila za določanje najustreznejšega nadzorniškega odziva na kršitve in navesti vrsto upravnih ukrepov, ki bi jih lahko nadzorniki uporabili za odpravo kršitev, bodisi v kombinaciji z denarnimi kaznimi bodisi, kadar kršitve niso dovolj resne, da bi se kaznovale z denarno kaznijo, samostojno. Da bi zavezance spodbudili k izpolnjevanju določb Uredbe (EU) 2024/1624, je treba okrepiti odvračilno naravo denarnih kazni. Skladno s tem bi bilo treba zvišati najnižji znesek najvišje kazni, ki se lahko naloži v primeru resnih kršitev Uredbe (EU) 2024/1624. Države članice bi morale pri prenosu te direktive v nacionalno pravo zagotoviti, da naložitev denarnih kazni in uporaba upravnih ukrepov ter naložitev kazenskih sankcij v skladu z nacionalnim pravom ne krši načela prepovedi ponovnega sojenja o isti stvari.

(103) V primeru zavezancev, ki so pravne osebe, do kršitev zahtev glede PPDFT pride zaradi dejanj ali pod odgovornostjo fizičnih oseb, ki so pooblaščene za usmerjanje njihovih dejavnosti, tudi prek zastopnikov, distributerjev ali drugih oseb, ki delujejo v imenu zavezanca. Za zagotovitev učinkovitosti nadzornih ukrepov v odziv na take kršitve bi moral biti zavezanec odgovoren tudi za dejanja, ki so jih naredile te fizične osebe, ne glede na to, ali so izvedena naklepno ali iz malomarnosti. Brez poseganja v odgovornost pravnih oseb v kazenskem postopku vsak namen pridobitve koristi za zavezanca s kršitvami kaže na širše pomanjkljivosti v notranjih politikah, postopkih in kontrolah zavezanca pri preprečevanju pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma. Take pomanjkljivosti spodkopavajo vlogo zavezanca kot varuha finančnega sistema Unije. Vsak namen pridobitve koristi s kršitvijo zahteve glede PPDFT bi zato bilo treba šteti za obteževalno okoliščino.

(104) Države članice imajo vzpostavljene različne sisteme za naložitev denarnih kazni, uporabe upravnih ukrepov in naložitev periodičnih denarnih kazni. Poleg tega so nekateri upravni ukrepi, za uporabo katerih so nadzorniki pooblaščeni, kot je odvzem ali začasni odvzem dovoljenja, odvisni od tega, ali drugi organi navedene ukrepe izvajajo. Da bi upoštevali tako raznolike okoliščine, je ustrezno omogočiti prožnost v zvezi s sredstvi, ki jih imajo nadzorniki za naložitev denarnih kazni, uporabo upravnih ukrepov in naložitev periodičnih denarnih kazni. Ne glede na izbrana sredstva pa morajo države članice in zadevni organi zagotoviti, da mehanizmi, ki se izvajajo, dosežejo želeni rezultat ponovne vzpostavitve skladnosti ter uporabljajo učinkovite, odvračilne in sorazmerne denarne kazni.

(105) Za zagotovitev, da zavezanci izpolnjujejo zahteve glede PPDFT ter učinkovito zmanjšujejo tveganja pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma, ki so jim izpostavljeni, bi morali imeti nadzorniki možnost, da uporabijo upravne ukrepe ne le za odpravo ugotovljenih kršitev, temveč tudi takrat, kadar ugotovijo, da bodo pomanjkljivosti v notranjih politikah, postopkih in kontrolah verjetno povzročile kršitve zahtev glede PPDFT, ali kadar te politike, postopki in kontrole ne zadostujejo za zmanjšanje tveganj. Obseg uporabljenih upravnih ukrepov in časovni okvir, odobren zavezancem za izvedbo zahtevanih ukrepov, sta odvisna od ugotovljenih specifičnih kršitev ali pomanjkljivosti. Kadar je ugotovljenih več kršitev ali pomanjkljivosti, bi se lahko za izvedbo vsakega posameznega upravnega ukrepa uporabili različni roki. V skladu s kaznovalnim in vzgojnim ciljem objav bi bilo treba objaviti le odločitve o uporabi upravnih ukrepov v zvezi s kršitvami zahtev glede PPDFT, ne pa tudi upravnih ukrepov, uporabljenih za preprečitev take kršitve.

(106) Za zagotovitev ustrezne in dosledne ravni zaščite pred pranjem denarja, s tem povezanimi predhodnimi kaznivimi dejanji in financiranjem terorizma po vsem notranjem trgu je bistveno, da zavezanci pravočasno zagotovijo skladnost z upravnimi ukrepi, ki se zanje uporabljajo. Kadar zavezanci ne zagotovijo skladnosti z upravnimi ukrepi v določenem roku, morajo imeti nadzorniki možnost izvesti večji pritisk na zavezanca, da ta nemudoma ponovno vzpostavi skladnost. V ta namen bi morali imeti nadzorniki možnost, da naložijo periodične denarne kazni od roka, določenega za ponovno vzpostavitev skladnosti, tudi z retroaktivnim učinkom, kadar se odločitev o naložitvi periodične denarne kazni sprejme pozneje. Pri izračunu zneskov periodičnih denarnih kazni bi morali upoštevati skupni promet zavezanca ter vrsto in težo kršitve oziroma pomanjkljivosti, na katero se nadzorni ukrep nanaša, da se zagotovita njegova učinkovitost in sorazmernost. Periodične denarne kazni bi morale biti glede na njihov cilj, da zavezanca prisilijo k zagotovitvi skladnosti z upravnim ukrepom, časovno omejene in se uporabljati največ šest mesecev. Čeprav bi morali imeti nadzorniki možnost, da naložitev periodičnih denarnih kazni podaljšajo za največ nadaljnjih šest mesecev, bi bilo treba razmisliti o alternativnih ukrepih za obravnavo daljše neskladnosti, ki bi bili skladni s širokim naborom upravnih ukrepov, ki jih lahko uporabijo nadzorniki.

(107) Kadar pravni sistem države članice ne dovoljuje, da se denarne kazni, predvidene v tej direktivi, naložijo z upravnimi sredstvi, se lahko pravila o denarnih kaznih uporabijo tako, da kazen predlaga nadzornik, naložijo pa jo sodni organi. Te države članice morajo zato zagotoviti, da ima uporaba pravil in denarnih kazni učinek, ki je enakovreden denarnim kaznim, ki jih naložijo nadzorniki. Sodni organi bi morali pri nalaganju takih denarnih kazni upoštevati priporočilo nadzornika, ki je kazen predlagal. Naložene denarne kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

(108) Za zavezance velja svoboda opravljanja storitev in svoboda ustanavljanja po vsem notranjem trgu, da lahko ponujajo svoje produkte in storitve po vsej Uniji. Da bi bil nadzorni sistem učinkovit, se morajo nadzorniki zavedati pomanjkljivosti pri spoštovanju pravil o PPDFT s strani zavezancev. Zato je pomembno, da se lahko medsebojno obveščajo o denarnih kaznih, naloženih zavezancem in upravnih ukrepih, ki se uporabljajo zanje, kadar bi bile take informacije pomembne za druge nadzornike.

(109) Objava denarne kazni ali upravnega ukrepa za kršitev Uredbe (EU) 2024/1624 ima lahko močan odvračilen učinek na ponovitev take kršitve. Obenem druge zavezance seznanja s tveganji pranja denarja in financiranja terorizma, povezanimi z zavezancem, ki mu je bila naložena kazen, preden sklenejo poslovno razmerje, nadzornikom v drugih državah članicah pa pomaga v zvezi s tveganji, povezanimi z zavezancem, kadar čezmejno posluje v njihovi državi članici. Zato bi bilo treba potrditi zahtevo po objavi odločitev o denarnih kaznih, zoper katere pritožba ni mogoča, in jo razširiti na objavo nekaterih upravnih ukrepov, ki se uporabijo za odpravo kršitev zahtev glede PPDFT, in na periodične denarne kazni. Vendar bi morala biti vsaka taka objava sorazmerna, nadzorniki pa bi morali pri odločanju o tem, ali denarno kazen ali upravni ukrep objaviti ali ne, upoštevati resnost kršitve in odvračilni učinek,

ki bo verjetno dosežen z objavo. V ta namen se lahko države članice odločijo, da odložijo objavo upravnih ukrepov, zoper katere je mogoča pritožba, kadar se taki ukrepi uporabijo za odpravo kršitve, ki ni resna, ponavljajoča se ali sistematična.

(110) Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta ([22]) se uporablja za prijavo kršitev Direktive (EU) 2015/849 v zvezi s pranjem denarja in financiranjem terorizma ter z zaščito oseb, ki take kršitve prijavijo, kot je navedeno v delu II Priloge k Direktivi (EU) 2019/1937. Ker ta direktiva razveljavlja Direktivo (EU) 2015/849, bi bilo treba sklicevanje na Direktivo (EU) 2015/849 v Prilogi II k Direktivi (EU) 2019/1937 razumeti kot sklicevanje na to direktivo. Hkrati je treba ohraniti prilagojena pravila o prijavi kršitev zahtev glede PPDFT, ki dopolnjujejo Direktivo (EU) 2019/1937, zlasti v zvezi z zahtevami, da morajo zavezanci vzpostaviti kanale za notranjo prijavo, ter opredelitvijo organov, pristojnih za prejemanje prijav kršitev pravil glede preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter boja proti njima in za nadaljnje ukrepanje v zvezi s temi prijavami.

(111) Bistveno je da na ravni Unije obstaja povsem integrirana in skladna politike za PPDFT, z določenimi vlogami pristojnih organov na ravni Unije in na nacionalni ravni, je zagotavljanje, da bi ti organi nemoteno in stalno sodelovali. V tem smislu je izjemno pomembno sodelovanje med vsemi nacionalnimi organi in organi Unije za PPDFT, ki bi ga bilo treba pojasniti in okrepiti. Države članice ohranijo nalogo, da določijo potrebna pravila, da bi imeli na nacionalni ravni oblikovalci politike, FIU, nadzorni organi, vključno z organom AMLA, in drugi pristojni organi, ki sodelujejo pri PPDFT, ter davčni organi in organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, ko delujejo na področju uporabe te direktive, učinkovite mehanizme, ki bi jim omogočali sodelovanje in usklajevanje, vključno z omejevalnim pristopom, če pristojni organi zavrnejo sodelovanje in izmenjavo informacij na zahtevo drugega pristojnega organa. Ne glede na vzpostavljene mehanizme bi moralo tako nacionalno sodelovanje privesti do učinkovitega sistema za preprečevanje pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter boj proti njim ter za preprečevanje neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij in izogibanja tem sankcijam.

(112) Za olajšanje in spodbujanje učinkovitega sodelovanja, zlasti za izmenjavo informacij, bi bilo treba od držav članic zahtevati, da Komisiji in organu AMLA sporočijo seznam pristojnih organov in ustrezne kontaktne podatke.

(113) Tveganje pranja denarja in financiranja terorizma lahko odkrijejo vsi nadzorniki, pristojni za kreditne institucije. Bonitetne informacije v zvezi s kreditnimi institucijami in finančnimi institucijami, kot so informacije o ustreznosti in primernosti direktorjev in delničarjev, mehanizmih notranjega nadzora, upravljanju ali skladnosti ter obvladovanju tveganj, so pogosto nepogrešljive za ustrezen nadzor na področju PPDFT nad temi institucijami. Podobno so tudi informacije v zvezi z PPDFT pomembne za bonitetni nadzor nad temi institucijami. Zato bi bilo treba sodelovanje in izmenjavo informacij z nadzorniki na področju PPDFT in FIU razširiti na vse pristojne organe, odgovorne za nadzor teh zavezancev, v skladu z drugimi pravnimi instrumenti Unije, kot so direktive 2013/36/EU ([23]), 2014/49/EU ([24]), 2014/59/EU ([25]), 2014/92/EU ([26]) Evropskega parlamenta in Sveta in Direktiva (EU) 2015/2366. Države članice bi morale za učinkovito izvajanje tega sodelovanja organ AMLA vsako leto obvestiti o opravljenih izmenjavah.

([22]) Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305, 26.11.2019, str. 17).

([23]) Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, spremembi Direktive 2002/87/ES ter razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

([24]) Direktiva 2014/49/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o sistemih jamstva za vloge (UL L 173, 12.6.2014, str. 149).

([25]) Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 173, 12.6.2014, str. 190).

([26]) Direktiva 2014/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o primerljivosti nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov (UL L 257, 28.8.2014, str. 214).

(114) S sodelovanjem z drugimi organi, pristojnimi za nadzor kreditnih institucij na podlagi direktiv 2014/92/EU in (EU) 2015/2366, se lahko zmanjšajo nenamerne posledice zahtev glede PPDFT. Kreditne institucije se lahko odločijo za prekinitev ali omejitev poslovnih odnosov s strankami ali kategorijami strank, da bi se tveganjem izognile, namesto da bi jih upravljale. Take prakse zmanjševanja tveganj bi lahko oslabile okvir za PPDFT in zmanjšale odkrivanje sumljivih transakcij, saj prizadete stranke prisilijo, da za izpolnitev svojih potreb poiščejo manj varne ali pravno neurejene plačilne kanale. Razširjene prakse zmanjševanja tveganj v bančništvu pa bi lahko hkrati finančno izključile nekatere kategorije plačilnih subjektov ali strank. Finančni nadzorniki so najprimernejši za prepoznavanje primerov, kadar kreditna institucija zavrne sklenitev poslovnega razmerja, čeprav bi ga v skladu z nacionalnim pravom, s katerim se izvaja Direktiva 2014/92/EU ali Direktiva (EU) 2015/2366, morda morala skleniti, in sicer brez utemeljitve na podlagi dokumentiranega skrbnega pregleda stranke. Finančni nadzorniki bi morali v takih primerih ali kadar se poslovni odnosi prekinejo zaradi praks zmanjševanja tveganj, opozoriti organe, pristojne za zagotavljanje skladnosti finančne institucije s predpisi iz Direktive 2014/92/EU ali Direktive (EU) 2015/2366.

(115) Da bi se uskladila cilj preprečevanja pranja denarja na podlagi te direktive ter cilj zaščite finančne stabilnosti in deponentov na podlagi direktiv 2014/49/EU in 2014/59/EU, je potrebno sodelovanje med finančnimi nadzorniki in organi, pristojnimi za krizno upravljanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij, kot so zlasti imenovani organi in organi za reševanje sistema jamstva za vloge. Finančni nadzorniki bi morali imenovane organe in organe za reševanje na podlagi teh direktiv obvestiti o vseh primerih, v katerih ugotovijo večjo verjetnost za propad ali za nerazpoložljivost vlog zaradi PPDFT. Navedene organe bi morali obvestiti tudi o vseh transakcijah, računih ali poslovnih odnosih, ki jih je FIU začasno prekinila, da se omogoči opravljanje nalog imenovanih organov in organov za reševanje v primerih večjega tveganja za propad ali nerazpoložljivost vlog, ne glede na razlog za to povečano tveganje.

(116) Organ AMLA bi moral za olajšanje takega sodelovanja v zvezi s kreditnimi institucijami in finančnimi institucijami ob posvetovanju z Evropskim bančnim organom izdati smernice, v katerih se določijo glavni elementi tega sodelovanja, vključno z načinom, kako bi bilo treba izmenjevati informacije.

(117) Mehanizmi sodelovanja bi se morali razširiti tudi na organe, pristojne za nadzor in pregled nad revizorji, saj lahko tako sodelovanje spodbudi učinkovitost okvira Unije za preprečevanje pranja denarja.

(118) Izmenjava informacij in zagotavljanje pomoči med pristojnimi organi držav članic sta bistvena za namene te direktive. Države članice zato ne bi smele prepovedati take izmenjave informacij ali zagotavljanja pomoči ali uvesti nerazumnih ali neupravičeno omejujočih pogojev zanju.

(119) Nadzornikom bi bilo treba omogočiti sodelovanje in izmenjavo zaupnih informacij, ne glede na njihovo zadevno naravo ali status. V ta namen bi morali imeti ustrezno pravno podlago za izmenjavo zaupnih informacij in za sodelovanje. Pravna negotovost, ki bi lahko nastala zaradi neobstoja izrecnih določb na tem področju, ne bi smela nenamerno ovirati izmenjave informacij in sodelovanja z drugimi organi, ki so na podlagi drugih pravnih aktov Unije pristojni za nadzor ali pregled nad zavezanci. Pojasnitev pravnega okvira je še toliko pomembnejša, ker bonitetni nadzor v številnih primerih izvajajo nadzorniki, ki niso pristojni za PPDFT, kot je Evropska centralna banka (ECB).

(120) Informacije, ki jih imajo nadzorniki, bi lahko bile ključne za izvajanje dejavnosti drugih pristojnih organov. Države članice bi morale za zagotovitev učinkovitosti okvira Unije za PPDFT odobriti izmenjavo informacij med nadzorniki in drugimi pristojnimi organi. V zvezi z uporabo izmenjanih zaupnih informacij bi se morala uporabljati stroga pravila.

(121) Učinkovitost okvira Unije za PPDFT temelji na sodelovanju cele vrste pristojnih organov. Za olajšanje takega sodelovanja bi bilo treba organ AMLA pooblastiti, da ob usklajevanju z ECB, evropskimi nadzornimi organi, Europolom, Eurojustom in EJT pripravi smernice o sodelovanju med vsemi pristojnimi organi. V teh smernicah bi bilo treba tudi opisati, kako bi morali organi, ki so na podlagi drugih pravnih aktov Unije pristojni za nadzor ali pregled nad zavezanci, pri izvajanju svojih nalog upoštevati pomisleke glede pranja denarja in financiranja terorizma.

(122) Za obdelavo osebnih podatkov za namene te direktive se uporablja Uredba (EU) 2016/679. Za obdelavo osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije za namene te direktive se uporablja Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ([27]). Države članice priznavajo, da je boj proti pranju denarja in financiranju terorizma pomemben javni interes. Vendar bi morali pristojni organi, odgovorni za preiskovanje ali kazenski pregon pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma, ali organi, katerih naloga je sledenje, zaseg ali začasno zavarovanje in odvzem sredstev, pridobljenih s kriminalnimi dejavnostmi, upoštevati pravila, povezana z varstvom osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, vključno z Direktivo (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta ([28]).

(123) Bistveno je, da se pri uskladitvi te direktive z revidiranimi priporočili skupine FATF dosledno zagotavlja skladnost s pravom Unije, zlasti kar zadeva pravo Unije o varstvu podatkov, vključno s pravili o prenosu podatkov, in varstvo temeljnih pravic, kot so določene v Listini. Nekateri vidiki izvajanja te direktive zajemajo zbiranje, analizo, shranjevanje in izmenjavo podatkov v Uniji in s tretjimi državami. Taka izmenjava osebnih podatkov bi morala biti dovoljena, pri tem pa bi bilo treba v celoti spoštovati temeljne pravice, le za namene iz te direktive in za dejavnosti, ki se zahtevajo na podlagi te direktive, kot je izmenjava informacij med pristojnimi organi.

(124) Pravice dostopa posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, do podatkov se uporabljajo za osebne podatke, ki se obdelujejo za namen te direktive. Vendar bi dostop posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, do kakršnih koli informacij v zvezi s prijavo sumljive transakcije resno spodkopal učinkovitost boja proti pranju denarja in financiranju terorizma. Zato bi lahko bile upravičene izjeme in omejitve te pravice v skladu s členom 23 Uredbe (EU) 2016/679 in, kadar je ustrezno, členom 25 Uredbe (EU) 2018/1725. Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ima pravico zahtevati, da nadzorni organ iz člena 51 Uredbe (EU) 2016/679 ali, kadar je ustrezno, Evropski nadzornik za varstvo podatkov preveri zakonitost obdelave in ima pravico do sodnega varstva iz člena 79 navedene uredbe. Nadzorni organ iz člena 51 Uredbe (EU) 2016/679 lahko deluje tudi po uradni dolžnosti. Nadzorni organ bi moral imeti brez poseganja v omejitve pravice do dostopa možnost, da posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, obvesti o tem, da je opravil vsa potrebna preverjanja, in o tem, kakšni so rezultati v zvezi z zakonitostjo zadevne obdelave.

(125) Komisija bi morala zaradi zagotovitve nadaljnje izmenjave informacij med FIU med obdobjem ustanovitve organa AMLA še naprej začasno gostiti mrežo FIU.net. Da bi se zagotovilo polno sodelovanje FIU pri delovanju sistema, bi morala poskrbeti za redno izmenjavo s platformo finančnoobveščevalnih enot EU (v nadaljnjem besedilu: platforma FIU EU), tj. neformalno skupino, sestavljeno iz predstavnikov FIU, dejavno od leta 2006, ki se uporablja za olajšanje sodelovanja med FIU in izmenjavo stališč o vprašanjih, povezanih s sodelovanjem.

(126) Z regulativnimi tehničnimi standardi bi bilo treba zagotoviti dosledno harmonizacijo po vsej Uniji. V organu AMLA delujejo visoko specializirani strokovnjaki na področju PPDFT, zato bi bilo ustrezno, da se mu zaupa priprava osnutka regulativnih tehničnih standardov, ki ne vključujejo odločitev politik, za predložitev Komisiji.

(127) Za zagotovitev doslednih pristopov med FIU in med nadzorniki bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte, v zvezi z opredelitvijo kazalnikov za razvrstitev ravni resnosti neprijavljanja ustreznih, točnih in posodobljenih informacij osrednjim registrom. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ([29]). Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

([27]) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

([28]) Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

([29]) UL L 123, 12.5.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(128) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da sprejme regulativne tehnične standarde, ki jih pripravi organ AMLA, v katerih se podrobno opredelijo merila za ustreznost in izbor pri določanju tega, ali se prijava sumljive transakcije nanaša na drugo državo članico, z določitvijo referenčnih meril in metodologije za ocenjevanje in razvrščanje profila tveganja pri delovanju in preostalega tveganja zavezancev ter pogostosti pregledov profilov tveganja, določitvijo meril za določitev okoliščin imenovanja osrednje kontaktne točke nekaterih ponudnikov storitev in funkcij osrednjih kontaktnih točk, z določitvijo podrobnosti o nalogah matičnih nadzornikov in nadzornikov gostiteljev ter načinov njihovega medsebojnega sodelovanja, s podrobno opredelitvijo splošnih pogojev delovanja nadzornih kolegijev za PPDFT v finančnem sektorju, predlog za pisni sporazum, ki ga podpišejo finančni nadzorniki, vseh dodatnih ukrepov, ki jih morajo izvajati kolegiji, kadar so med skupinami zavezanci v nefinančnem sektorju in pogojev za udeležbo finančnih nadzornikov v tretjih državah; s podrobno opredelitvijo splošnih pogojev delovanja nadzornih kolegijev za PPDFT v nefinančnem sektorju, predlog za pisni sporazum, ki ga podpišejo nefinančni nadzorniki, pogojev za udeležbo nefinančnih nadzornikov v tretjih državah ter vseh dodatnih ukrepov, ki jih morajo izvajati kolegiji, kadar so med skupinami kreditne institucije ali finančne institucije; z opredelitvijo kazalnikov za razvrstitev stopenj resnosti kršitev te direktive, meril, ki jih je treba upoštevati pri določanju ravni denarnih kazni ali izvajanju upravnih ukrepov, ter metodologije za naložitev periodičnih denarnih kazni. Komisija bi morala sprejeti te regulativne tehnične standarde z delegiranim aktom na podlagi člena 290 PDEU ter v skladu s členom 49 Uredbe (EU) 2024/1620.

(129) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za določitev metodologije za zbiranje statističnih podatkov; za določitev oblike, v kateri se osrednjemu registru predložijo informacije o dejanskem lastništvu; opredelitev tehničnih specifikacij in postopkov potrebnih za izvajanje dostopa do informacij o dejanskem lastništvu v osrednjem registru na podlagi pravnega interesa; za določitev oblike v kateri morajo biti informacije predložene v centralizirane avtomatizirane mehanizme; za določitev tehničnih pogojev in postopkov za povezavo centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov s sistemov povezovanja registrov bančnih računov; za določitev tehničnih pogojev in postopkov, potrebnih za medsebojno povezavo centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov držav članic. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([30]).

(130) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da sprejme regulativne tehnične standarde, ki jih pripravi organ AMLA, v katerih se podrobno določi oblika v kateri se izmenjajo informacije med FIU držav članic ter določi predloga, ki se uporabi za sklenitev sporazuma o sodelovanju med nadzorniki Unije in enakovrednimi organi iz tretjih držav. Komisija bi morala sprejeti te regulativne tehnične standarde z izvedbenim aktom na podlagi člena 291 PDEU ter skladu s členom 53 Uredbe (EU) 2024/1620.

(131) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana v Listini, zlasti pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, pravico do varstva osebnih podatkov ter svobodo gospodarske pobude.

(132) Enakost žensk in moških ter raznolikost sta temeljni vrednoti Unije, za kateri si je ta zastavila, da ju bo spodbujala v celotnem naboru ukrepov Unije. Čeprav je bil na teh področjih dosežen napredek, je treba storiti več za dosego uravnotežene zastopanosti pri odločanju, bodisi na ravni Unije bodisi na nacionalni ravni. Države članice bi si morale brez poseganja v primarno uporabo meril, ki temeljijo na zaslugah, pri imenovanju vodij svojih nacionalnih nadzornih organov in FIU prizadevati za zagotovitev uravnotežene zastopanosti spolov, raznolikosti in vključevanja ter, kolikor je mogoče, upoštevati presečišča med njimi. Za zagotovitev uravnotežene in vključujoče zastopanosti bi si morale prizadevati tudi pri izbiri svojih predstavnikov v splošnih odborih organa AMLA.

(133) Komisija bi morala pri pripravi poročila o oceni izvajanja te direktive skrbno upoštevati spoštovanje temeljnih pravic in načel, priznanih v Listini.

([30]) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

(134) S sodbo Sodišča v združenih zadevah C-37/20 in C-601/20 WM and Sovim SA/Luxembourg Business Registers ([31]) je bila razveljavljena sprememba iz Direktive (EU) 2018/843 k členu 30(5) Direktive (EU) 2015/849 v delu, v katerem od držav članic zahteva, da zagotovijo, da so informacije o dejanskem lastništvu družb in drugih pravnih subjektov, registriranih na njihovem ozemlju, v vseh primerih dostopne vsem članom splošne javnosti. Za zagotovitev pravne jasnosti je pomembno, da se ta določba prilagodi tako, da se pojasni, da bi morale imeti dostop do teh informacij le osebe ali organizacije s pravnim interesom. Isti pogoj bi moral veljati za dostop do informacij o dejanskem lastništvu skladov ali podobnih pravnih ureditev. Direktivo (EU) 2015/849 bi bilo zato treba spremeniti. Posledice te sodbe presegajo člen 30(5) Direktive (EU) 2015/849 in so podobne za določbe, ki urejajo dostop do informacij o dejanskem lastništvu pravnih ureditev. Za zagotovitev, da okvir Unije vzpostavlja pravo ravnovesje med varstvom temeljnih pravic in uresničevanjem legitimnega cilja v splošnem interesu, kot je zaščita finančnega sistema Unije pred pranjem denarja in financiranjem terorizma, je zato primerno uvesti spremembe člena 31(4) Direktive (EU) 2015/849. Državam članicam bi bilo treba odobriti eno leto od datuma začetka veljavnosti te direktive, da sprejmejo potrebne zakone in druge predpise za prenos teh sprememb. Glede na pomen zagotavljanja sorazmernega okvira Unije za PPDFT bi si morale države članice po najboljših močeh prizadevati za prenos teh sprememb čim prej pred navedenim rokom.

(135) Države članice bi morale zadevne določbe glede na potrebo po nujnem začetku izvajanja harmoniziranega pristopa k dostopu do osrednjih registrov na podlagi izkazanega pravnega interesa prenesti v nacionalno pravo do 10. julija 2026. Ker pa bo v začetnem obdobju nove ureditve za dostop na podlagi izkazanega pravnega interesa število zahtev, ki jih morajo obravnavati subjekti, pristojni za osrednje registre, verjetno doseglo vrhunec, se roki za odobritev dostopa ne bi smeli uporabljati v prvih štirih mesecih uporabe nove ureditve. Države članice bi morale do 10. julija 2029 vzpostaviti enotne točke dostopa za informacije o registrih nepremičnin. Do navedenega datuma bi morali biti medsebojno povezani tudi centralizirani avtomatizirani mehanizmi, ki omogočajo identifikacijo imetnikov bančnih računov ali plačilnih računov, računov vrednostnih papirjev, računov s kriptosredstvi ter sefov.

(136) Ker ciljev te direktive, in sicer vzpostavitve usklajenega in doslednega mehanizma za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

(137) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih ([32]) se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.

(138) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 22. septembra 2021 ([33]).

(139) Direktivo (EU) 2015/849 bi bilo zato treba razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

([31]) Sodba Sodišča z dne 22. novembra 2022, WM and Sovim SA/Luxembourg Business Registers, združeni zadevi C-37/20 in C-601/20, ECLI:EU:C:2022:912.
([32]) UL C 369, 17.12.2011, str. 14.
([33]) UL C 524, 29.12.2021, str. 10.

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

ODDELEK 1

Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitve pojmov

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa pravila o:

(a) ukrepih, ki se uporabljajo za sektorje, ki so na nacionalni ravni izpostavljeni pranju denarja in financiranju terorizma;

(b) zahtevah v zvezi z registracijo, identifikacijo in preverjanjem višjega vodstva in dejanskih lastnikov zavezancev;

(c) prepoznavanju tveganj pranja denarja in financiranja terorizma na ravni Unije in držav članic;

(d) vzpostavitvi in dostopu do registrov dejanskega lastništva in bančnih računov ter dostopu do informacij o nepremičninah;

(e) odgovornostih in nalogah finančnoobveščevalnih enot (FIU);

(f) odgovornostih in nalogah organov, ki sodelujejo pri nadzoru zavezancev;

(g) sodelovanju med pristojnimi organi in sodelovanju z organi, zajetimi v drugih pravnih aktih Unije.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2(1) Uredbe (EU) 2024/1624.

Uporabljajo se tudi naslednje opredelitve pojmov:

(1) „finančni nadzornik“ pomeni nadzornika, pristojnega za kreditne institucije in finančne institucije;

(2) „nefinančni nadzornik“ pomeni nadzornika, pristojnega za nefinančni sektor;

(3) „nefinančni sektor“ pomeni zavezance s seznama v členu 3, točka 3, Uredbe (EU) 2024/1624;

(4) „zavezanec“ pomeni fizično ali pravno osebo iz člena 3 Uredbe (EU) 2024/1624, ki ni izvzeta v skladu s členom 4, 5, 6 ali 7 navedene uredbe;

(5) „matična država članica“ pomeni državo članico, v kateri ima zavezanec svoj statutarni sedež, če zavezanec nima statutarnega sedeža, pa državo članico, v kateri je njegov glavni sedež;

(6) „država članica gostiteljica“ pomeni državo članico, ki ni matična država članica, in v kateri zavezanec upravlja poslovni subjekt, kot je odvisno podjetje ali podružnica, ali v kateri zavezanec deluje v okviru svobode opravljanja storitev prek infrastrukture;

(7) „carinski organi“ pomeni carinske organe, kakor so opredeljeni v členu 5, točka 1, Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([34]), in pristojne organe, kakor so opredeljeni v členu 2(1), točka (g), Uredbe (EU) 2018/1672 Evropskega parlamenta in Sveta ([35]);

(8) „nadzorni kolegij za PPDFT“ pomeni stalno strukturo za sodelovanje in izmenjavo informacij za namene nadzora nad skupino ali subjektom, ki posluje v državi članici gostiteljici ali tretji državi;

(9) „osnutek nacionalnega ukrepa“ pomeni besedilo akta, ne glede na njegovo obliko, ki bo, ko bo sprejeto, imelo pravni učinek, in ki je v pripravljalni fazi, v kateri se še vedno lahko bistveno spremeni;

(10) „račun vrednostnih papirjev“ pomeni račun vrednostnih papirjev, kakor je opredeljen v členu 2(1), točka 28, Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([36]);

(11) „vrednostni papirji“ pomeni finančne instrumente, kakor so opredeljeni v členu 4(1), točka 15, Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([37]).

ODDELEK 2

Nacionalni ukrepi v sektorjih, izpostavljenih pranju denarja in financiranju terorizma

Člen 3

Opredelitev izpostavljenih sektorjev na nacionalni ravni

1. Kadar država članica ugotovi, da so tveganjem pranja denarja in financiranja terorizma poleg zavezancev izpostavljeni tudi subjekti v drugih sektorjih, se lahko odloči, da za navedene dodatne subjekte uporabi celotno Uredbo (EU) 2024/1624 ali njen del.

2. Države članice za namene odstavka 1 Komisiji priglasijo namero o uporabi celotne Uredbe (EU) 2024/1624 ali njenega dela za subjekte v drugih sektorjih. Taki priglasitvi je treba priložiti:

(a) utemeljitev tveganj pranja denarja in financiranja terorizma, ki podpira tako namero;

(b) oceno učinka, ki ga bo taka uporaba imela na zagotavljanje storitev na notranjem trgu;

(c) zahteve iz Uredbe (EU) 2024/1624, ki jih namerava država članica uporabiti za navedene subjekte;

(d) besedilo osnutka nacionalnih ukrepov in vse njihove posodobitve, kadar je država članica bistveno spremenila obseg, vsebino ali izvajanje navedenih priglašenih ukrepov.

3. Države članice odložijo sprejetje nacionalnih ukrepov za šest mesecev od datuma priglasitve iz odstavka 2.

Odlog iz prvega pododstavka tega odstavka se ne uporabi v primerih, ko je nacionalni ukrep namenjen obravnavi resne in takojšnje grožnje pranja denarja ali financiranja terorizma. V tem primeru se priglasitvi iz odstavka 2 priloži utemeljitev, zakaj država članica ne bo odložila njegovega sprejetja.

4. Komisija pred koncem obdobja iz odstavka 3 po posvetovanju z Organom za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ustanovljenim z Uredbo (EU) 2024/1620 (organ AMLA), izda podrobno mnenje o tem, ali predvideni ukrep:

([34]) Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).
([35]) Uredba (EU) 2018/1672 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005 (UL L 284, 12.11.2018, str. 6).
([36]) Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 257, 28.8.2014, str. 1).
([37]) Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

(a) ustrezno obravnava prepoznana tveganja, zlasti kadar se tveganja, ki jih prepoznajo države članice, nanašajo na notranji trg;

(b) lahko povzroči ovire za prosti pretok storitev in kapitala ali za svobodo ustanavljanja ponudnikov storitev na notranjem trgu, ki niso sorazmerne s tveganji pranja denarja in financiranja terorizma, ki jih namerava ukrep zmanjšati.

V podrobnem mnenju iz prvega pododstavka se tudi navede, ali namerava Komisija predlagati ukrepe na ravni Unije.

5. Kadar Komisija meni, da ni ustrezno predlagati ukrepov na ravni Unije, zadevna država članica v dveh mesecih od prejema podrobnega mnenja iz odstavka 4 poroča Komisiji o ukrepu, ki ga predlaga v zvezi s tem. Komisija predloži pripombe o ukrepu, ki ga predlaga država članica.

6. Kadar Komisija navede, da namerava predlagati ukrepe na ravni Unije v skladu z odstavkom 4, drugi pododstavek, se zadevna država članica vzdrži sprejemanja nacionalnih ukrepov iz odstavka 2, točka (d), razen če so navedeni nacionalni ukrepi namenjeni obravnavi resne in takojšnje grožnje pranja denarja ali financiranja terorizma.

7. Kadar so države članice nacionalne določbe, s katerimi se Direktiva (EU) 2015/849 prenaša v nacionalno pravo, na dan 9. julija 2024 že uporabile za druge sektorje, ki ne zajemajo zavezancev, lahko za navedene sektorje uporabijo celotno Uredbo (EU) 2024/1624 ali njen del.

Države članice Komisiji do 10. januarja 2028 priglasijo sektorje, opredeljene na nacionalni ravni na podlagi prvega pododstavka tega odstavka, za katere se uporabljajo zahteve iz Uredbe (EU) 2024/1624, pri čemer utemeljijo izpostavljenost navedenih sektorjev tveganjem pranja denarja in financiranja terorizma. Komisija v šestih mesecih po taki priglasitvi po posvetovanju z organom AMLA izda podrobno mnenje na podlagi odstavka 4. Kadar Komisija meni, da ni ustrezno predlagati ukrepa na ravni Unije, se uporablja odstavek 5.

8. Komisija do 10. julija 2028 in vsako naslednje leto v *Uradnem listu Evropske unije* objavi konsolidiran seznam sektorjev, za katere so se države članice odločile uporabljati celotno Uredbo (EU) 2024/1624 ali njen del.

Člen 4

Zahteve, ki se nanašajo na nekatere ponudnike storitev

1. Države članice zagotovijo, da imajo menjalnice in družbe, ki unovčujejo čeke, ter ponudniki storitev za sklade ali družbe dovoljenje ali so registrirani.

2. Države članice zagotovijo, da so vsi ponudniki storitev iger na srečo regulirani.

3. Države članice zagotovijo, da za zavezance, razen tistih iz odstavkov 1 in 2, veljajo minimalne zahteve glede registracije, ki nadzornikom omogočajo njihovo identifikacijo.

Prvi pododstavek se ne uporablja, kadar za zavezance, razen tistih iz odstavkov 1 in 2, veljajo zahteve glede pridobitve dovoljenj ali registracije na podlagi drugih pravnih aktov Unije ali nacionalna pravila, ki bodisi urejajo dostop do poklica bodisi ga podvržejo zahtevam glede pridobitve dovoljenj ali registracije, ki nadzornikom omogočajo, da jih identificirajo.

Člen 5

Zahteve glede podelitve pravice do prebivanja v zameno za naložbe

1. Države članice, katerih nacionalno pravo omogoča podelitev pravice do prebivanja v zameno za kakršno koli naložbo, kot so prenos kapitala, nakup ali najem nepremičnine, naložba v državne obveznice, naložba v gospodarske subjekte, donacija ali dotacija sredstev za dejavnost, ki prispeva k javnemu dobremu, in prispevki v državni proračun, vzpostavijo vsaj naslednje ukrepe za ublažitev tveganj, povezanih s pranjem denarja, s pranjem denarja povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma:

(a) postopek obvladovanja tveganj, vključno s prepoznavanjem, razvrščanjem in blažitvijo tveganj, ki ga usklajuje imenovani organ.;

(b) ukrepi za zmanjšanje tveganj pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma, povezanih s prosilci za podelitev pravice do prebivanja v zameno za naložbe, vključno s:

(i) preverjanjem profila prosilca, ki ga izvede imenovani organ, vključno s pridobitvijo informacij o izvoru sredstev in izvoru premoženja prosilca;

(ii) preverjanjem informacij o prosilcih glede na informacije, ki jih hranijo pristojni organi iz člena 2(1), točki 44(a) in (c), Uredbe (EU) 2024/1624, ob upoštevanju veljavnega nacionalnega kazenskega procesnega prava ter glede na sezname posameznikov in subjektov, za katere veljajo omejevalni ukrepi Unije;

(iii) rednimi pregledi prosilcev s srednjim in velikim tveganjem.

2. Države članice zagotovijo spremljanje izvajanja postopka obvladovanja tveganja iz odstavka 1, točka (a), vključno z letnim ocenjevanjem.

3. Države članice sprejmejo in izvajajo ukrepe iz odstavka 1 tega člena na način, ki je skladen s tveganji, prepoznanimi v okviru ocene tveganja, opravljene na podlagi člena 8.

4. Države članice objavijo letno poročilo o tveganjih pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma, povezanih s podelitvijo pravice do prebivanja v zameno za naložbe. Navedena poročila se javno objavijo in vključujejo informacije o:

(a) številu prejetih vlog in državi izvora prosilcev;

(b) številu izdanih in zavrnjenih dovoljenj za prebivanje ter razlogih za take zavrnitve;

(c) kakršnem koli razvoju, zaznanem pri tveganjih pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma, povezanih z dodeljevanjem pravice do prebivanja v zameno za naložbe.

5. Države članice do 10. julija 2028 Komisiji priglasijo ukrepe, sprejete na podlagi odstavka 1 tega člena. Priglasitev vsebuje utemeljitev teh ukrepov na podlagi ustrezne ocene tveganja, ki jo izvedejo države članice na podlagi člena 8.

6. Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* objavi ukrepe, ki so jih države članice priglasile na podlagi odstavka 5.

7. Komisija do 10. julija 2030 objavi poročilo, v katerem oceni ukrepe, priglašene na podlagi odstavka 5, pri zmanjševanju tveganj pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma, ter po potrebi izda priporočila.

Člen 6

Preverjanja višjega vodstva in dejanskih lastnikov določenih zavezancev

1. Države članice od nadzornikov zahtevajo, naj preverijo, ali imajo člani višjega vodstva zavezancev iz člena 4(1) in (2) ter mešani finančni holdingi in njihovi dejanski lastniki dober ugled ter ali ravnajo odkrito in pošteno. Višje vodstvo takih zavezancev mora imeti tudi znanje in strokovne izkušnje, potrebne za opravljanje svojih nalog.

2. V zvezi z zavezanci iz člena 3, točke (3)(a), (b), (d), (e), (f) in (h) do (o), Uredbe (EU) 2024/1624 države članice zagotovijo, da nadzorniki sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi preprečijo, da so osebe, obsojene za pranje denarja, za ustrezna s tem povezana predhodna kazniva dejanja ali za financiranje terorizma, ali njihovi sodelavci poklicno akreditirani ali da so na višjem vodstvenem položaju v navedenih zavezancih ali njihovi dejanski lastniki.

3. Države članice zagotovijo, da nadzorniki z upoštevanjem tveganja preverjajo, ali so zahteve iz odstavkov 1 in 2 še naprej izpolnjene. Preverjajo zlasti, ali ima višje vodstvo zavezancev iz odstavka 1 dober ugled, ali ravna odkrito in pošteno ter ali ima znanje in strokovne izkušnje, potrebne za opravljanje svojih nalog, v primerih kadar so podani utemeljeni razlogi za sum, da se izvršuje ali poskuša oziroma je bilo storjeno ali se je poskušalo storiti kaznivo dejanje pranja denarja ali financiranja terorizma, ali kadar pri zavezancu obstaja povečano tveganje za kaj takega.

4. Države članice zagotovijo, da imajo nadzorniki pooblastila, da zahtevajo, da se z višje vodstvene vloge zavezancev iz odstavkov 1 in 2 odstavijo vse osebe, obsojene zaradi pranja denarja, ustreznih s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma. Zagotovijo tudi, da imajo nadzorniki pooblastila, da člane višjega vodstva zavezancev iz odstavka 1, za katere se šteje, da nimajo dobrega ugleda, ne ravnajo odkrito in pošteno ali nimajo znanja in strokovnih izkušenj, potrebnih za opravljanje svojih nalog, odstavijo ali jim začasno prepovejo opravljanje funkcij.

5. Države članice zagotovijo, da imajo nadzorniki, kadar so dejanski lastniki zavezancev iz odstavkov 1 in 2 osebe, obsojene zaradi pranja denarja, ustreznih s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma, pooblastila, da take osebe izključijo iz zavezanca, tudi tako, da nadzornike pooblastijo, da zahtevajo prodajo deleža s strani teh dejanskih lastnikov v zavezancih.

6. Države članice za namene tega člena zagotovijo, da nadzorniki ali kateri koli drug organ, ki je na nacionalni ravni pristojen za ocenjevanje zahtev, ki se uporabljajo za osebe iz odstavkov 1 in 2 tega člena, v skladu z nacionalnim pravom preverijo osrednjo podatkovno zbirko PPDFT na podlagi člena 11 Uredbe (EU) 2024/1620, pa tudi, ali je v kazenski evidenci za zadevno osebo zabeležena relevantna obsodba. Vsaka izmenjava informacij v te namene se izvede v skladu z Okvirnim sklepom 2009/315/PNZ in sklepom 2009/316/PNZ, kot sta prenesena v nacionalno pravo.

7. Države članice zagotovijo, da zoper odločitve, ki jih sprejmejo nadzorniki na podlagi tega člena, obstojijo učinkoviti postopki s pravnimi sredstvi, vključno s sodnim varstvom.

8. Organ AMLA do 10. julija 2029 izda smernice o:

(a) merilih za ocenjevanje dobrega ugleda, odkritosti in poštenosti iz odstavka 1;

(b) merilih za ocenjevanje znanja in strokovnih izkušenj iz odstavka 1;

(c) dosledni uporabi pooblastil s strani nadzornikov, ki so jim zaupana na podlagi tega člena.

Organ AMLA pri pripravi smernic iz prvega pododstavka upošteva posebnosti posameznega sektorja, v katerem delujejo zavezanci.

9. Države članice ta člen v zvezi z zavezanci iz člena 3, točki 3(n) in (o), Uredbe (EU) 2024/1624 uporabljajo od 10. julija 2029.

ODDELEK 3

Ocene tveganja

Člen 7

Ocena tveganja na ravni Unije

1. Komisija izvede oceno tveganj pranja denarja in financiranja terorizma ter neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij in izogibanja tem sankcijam, ki vplivajo na notranji trg in so povezana s čezmejnimi dejavnostmi.

2. V ta namen Komisija do 10. julija 2028 pripravi poročilo, v katerem prepozna, analizira in oceni navedena tveganja na ravni Unije. Komisija nato to poročilo posodobi vsaka štiri leta. Dele poročila lahko po potrebi posodablja pogosteje.

Kadar Komisija pri posodabljanju svojega poročila prepozna nova tveganja, lahko državam članicam, da bi navedena tveganja ocenila, priporoči, naj razmislijo o posodobitvi svojih nacionalnih ocen tveganja ali izvedejo sektorske ocene tveganja na podlagi člena 8.

Poročilo iz prvega pododstavka se objavi, razen tistih delov, ki vsebujejo zaupne informacije.

3. Poročilo iz odstavka 1 zajema vsaj:

(a) področja in sektorje notranjega trga, izpostavljene tveganjem pranja denarja in financiranja terorizma;

(b) naravo in stopnjo tveganj, povezanih s posameznim področjem in sektorjem;

(c) najbolj razširjene metode, ki se uporabljajo za pranje nezakonito pridobljene premoženjske koristi, kadar so na voljo pa tudi tiste, ki se uporabljajo zlasti pri transakcijah med državami članicami in tretjimi državami, ne glede na opredelitev tretje države na podlagi oddelka 2 poglavja III Uredbe (EU) 2024/1624;

(d) oceno tveganj pranja denarja in financiranja terorizma, povezanih s pravnimi osebami in pravnimi ureditvami, vključno z izpostavljenostjo tveganjem, ki izhajajo iz tujih pravnih oseb in tujih pravnih ureditev;

(e) tveganja neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij ali izogibanja takim sankcijam.

4. Komisija za države članice pripravi priporočila o ukrepih, primernih za obravnavo prepoznanih tveganj. V primeru, da se države članice odločijo, da v svojih nacionalnih ureditvah za PPDFT ne uporabijo nobenega od priporočil, o tem uradno obvestijo Komisijo in takšno odločitev podrobno utemeljijo, pri čemer navedejo svoje razloge za tako odločitev.

5. Organ AMLA do 10. julija 2030 in vsaki dve leti po tem, v skladu s členom 55 Uredbe (EU) 2024/1620 izda mnenje, naslovljeno na Komisijo, o tveganjih pranja denarja in financiranja terorizma, ki vplivajo na Unijo. Organ AMLA lahko mnenja ali posodobitve svojih prejšnjih mnenj izdaja pogosteje, kadar meni, da je to ustrezno. Mnenja, ki jih izda organ AMLA, se javno objavijo, razen tistih delov, ki vsebujejo zaupne informacije.

6. Komisija pri izvedbi ocene iz odstavka 1 organizira delo na ravni Unije, upošteva mnenja iz odstavka 5 in vključi strokovnjake iz držav članic s področja PPDFT, predstavnike nacionalnih nadzornih organov in FIU, organa AMLA in drugih organov na ravni Unije ter po potrebi drugih ustreznih deležnikov.

7. Komisija v dveh letih po sprejetju poročila iz odstavka 2, nato pa vsaka štiri leta, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o ukrepih, sprejetih na podlagi ugotovitev tega poročila.

Člen 8

Nacionalna ocena tveganja

1. Vsaka država članica izvede nacionalno oceno tveganja, da prepozna, oceni, razume in zmanjša tveganja pranja denarja in financiranja terorizma ter tveganja neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij ali izogibanja takim sankcijam, ki vplivajo nanjo. To oceno tveganja posodablja in pregleduje najmanj vsaka štiri leta.

Kadar države članice menijo, da razmere tveganja to zahtevajo, lahko nacionalno oceno tveganja pregledujejo pogosteje ali izvedejo ad hoc sektorske ocene tveganja.

2. Vsaka država članica imenuje organ ali vzpostavi mehanizem za usklajevanje nacionalnega odziva na tveganja iz odstavka 1. Komisiji se priglasita identiteta tega organa ali opis mehanizma. Komisija seznam imenovanih organov ali vzpostavljenih mehanizmov objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

3. Države članice pri izvajanju nacionalnih ocen tveganja iz odstavka 1 tega člena upoštevajo poročilo iz člena 7(2), vključno z zajetimi sektorji in produkti ter ugotovitvami tega poročila.

4. Države članice uporabijo nacionalno oceno tveganja, da:

(a) izboljšajo svojo ureditev za PPDFT, zlasti z opredelitvijo vseh področij, na katerih morajo zavezanci uporabljati okrepljene ukrepe skrbnega pregleda, v skladu s pristopom na podlagi tveganja, in po potrebi določitvijo ukrepov, ki jih je treba sprejeti;

(b) po potrebi opredelijo sektorje ali področja, na katerih obstaja manjše ali večje tveganje pranja denarja in financiranja terorizma;

(c) ocenijo tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, povezana z vsako vrsto pravne osebe s sedežem na njihovem ozemlju in vsako vrsto pravne ureditve, ki jo ureja nacionalno pravo ali ki se upravlja na njihovem ozemlju ali katere

skrbniki ali osebe z enakovrednimi položaji v podobnih pravnih ureditvah prebivajo na njihovem ozemlju, ter prepoznajo izpostavljenost tveganjem, ki izhajajo iz tujih pravnih oseb in tujih pravnih ureditev;

(d) odločijo o dodelitvi in prednostni razvrstitvi sredstev za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij in izogibanja takim sankcijam;

(e) zagotovijo, da se za vsak sektor ali področje določijo ustrezna pravila v skladu s tveganji pranja denarja in financiranja terorizma;

(f) pristojnim organom in zavezancem hitro zagotovijo ustrezne informacije za lažjo izvedbo njihovih ocen tveganja pranja denarja in financiranja terorizma ter ocene tveganja neizvajanja in izogibanja ciljno usmerjenim finančnim sankcijam iz člena 10 Uredbe (EU) 2024/1624.

Države članice v nacionalni oceni tveganja opišejo institucionalno strukturo in splošne postopke svojih ureditev za PPDFT, vključno s FIU, davčnimi organi in tožilstvi, mehanizmi za sodelovanje z enakovrednimi organi v Uniji ali v tretjih državah, ter dodeljene človeške in finančne vire, če so te informacije na voljo.

5. Države članice zagotovijo ustrezno sodelovanje pristojnih organov in ustreznih deležnikov pri izvajanju nacionalnih ocen tveganja.

6. Države članice dajo Komisiji, organu AMLA in drugim državam članicam na voljo rezultate nacionalnih ocen tveganja, skupaj s posodobitvami in pregledi. Država članica lahko po potrebi predloži državi članici, ki izvaja nacionalno oceno tveganja, ustrezne dodatne informacije. Povzetek ugotovitev iz ocene je javen. Ta povzetek ne vsebuje zaupnih informacij. Noben dokument, ki se razširja ali objavi na podlagi tega odstavka, ne vsebuje kakršnih koli informacij, ki bi omogočale identifikacijo katere koli fizične osebe ali razkritja imena katere koli pravne osebe.

Člen 9

Statistični podatki

1. Države članice vzdržujejo izčrpne statistične podatke o vprašanjih, povezanih z učinkovitostjo njihovih okvirov za PPDFT, da preverjajo njihovo učinkovitost.

2. Med statistične podatke iz odstavka 1 tega člena so zajeti:

(a) podatki o velikosti in pomembnosti različnih sektorjev, ki spadajo na področje uporabe te direktive, vključno s številom fizičnih in pravnih oseb ter gospodarsko pomembnostjo posameznega sektorja;

(b) podatki o poročevalnih, preiskovalnih in sodnih fazah nacionalne ureditve za PPDFT, vključno s številom poročil o sumljivih transakcijah, poslanih FIU, nadaljnjim ukrepanjem na podlagi teh poročil, informacijami o čezmejnih fizičnih pretokih gotovine, posredovanih FIU v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2018/1672, skupaj z nadaljnjimi ukrepi, sprejetimi na podlagi predloženih informacij, ter vsako leto podatki o številu preiskovanih primerov, številu kazensko preganjanih oseb, številu oseb, obsojenih pranja denarja ali financiranja terorizma, vrstah predhodnih kaznivih dejanj, identificiranih v skladu s členom 2 Direktive (EU) 2018/1673 Evropskega parlamenta in Sveta ([38]), kadar so ti podatki na voljo, in vrednosti začasno zavarovanega, zaseženega ali odvzetega premoženja v eurih;

(c) število in odstotni delež poročil o sumljivih transakcijah, ki so vodile do posredovanja drugim pristojnim organom, ter, če sta na voljo, število in odstotni delež poročil, na podlagi katerih je bila uvedena nadaljnja preiskava, skupaj z letnim poročilom, ki ga pripravijo FIU na podlagi člena 27;

([38]) Direktiva (EU) 2018/1673 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava (UL L 284, 12.11.2018, str. 22).

(d) podatki v zvezi s številom čezmejnih zahtev po informacijah, ki jih je vložila, prejela, zavrnila in nanje deloma ali v celoti odgovorila FIU, razčlenjeni po državi sodelujočega organa;

(e) število zahtev za medsebojno pravno pomoč ali drugih mednarodnih zahtev po informacijah, povezanih z informacijami o dejanskem lastništvu in informacijami o bančnih računih iz poglavja IV Uredbe (EU) 2024/1624 ter oddelkov 1 in 2 poglavja II te direktive, prejetih od enakovrednih organov zunaj Unije ali poslanih tem organom, razčlenjeno po pristojnem organu in državi enakovrednega organa;

(f) človeški viri, dodeljeni nadzornikom, in človeški viri, dodeljeni FIU za izpolnjevanje nalog iz člena 19;

(g) število nadzornih ukrepov na kraju samem in na daljavo, število ugotovljenih kršitev na podlagi nadzornih ukrepov ter naloženih denarnih kazni in periodičnih denarnih kazni ali upravnih ukrepov, ki so jih uvedli nadzorni organi in samoregulativni organi na podlagi oddelka 4 poglavja IV;

(h) število in vrsta kršitev, ugotovljenih v zvezi z obveznostmi iz poglavja IV Uredbe (EU) 2024/1624, ter naložene denarne kazni ali upravni ukrepi, uvedeni v zvezi s temi kršitvami, število neskladnosti, sporočenih osrednjemu registru iz člena 10 te direktive, ter število inšpekcijskih pregledov, ki jih je na podlagi člena 10(11) te direktive izvedel subjekt, pristojen za osrednji register, ali so bili izvedeni v njegovem imenu;

(i) naslednje informacije v zvezi z izvajanjem člena 12:

  (i) število zahtev za dostop do informacij o dejanskem lastništvu iz osrednjega registra na podlagi kategorij iz člena 12 (2);

  (ii) odstotni delež zahtev za dostop do informacij, ki se zavrnejo za vsako kategorijo iz člena 12(2);

  (iii) povzetek kategorij oseb, ki jim je bil odobren dostop do informacij o dejanskem lastništvu na podlagi člena 12(2), drugi pododstavek;

(j) število iskanj v registrih bančnih računov ali mehanizmih za pridobivanje podatkov, ki so jih opravili pristojni organi, razčlenjeno po kategorijah pristojnih organov, in število iskanj medsebojne povezave registrov bančnih računov, ki so jih opravile FIU in nadzorni organi;

(k) naslednji podatki v zvezi z izvajanjem ciljno usmerjenih finančnih sankcij:

  (i) vrednost zamrznjenih sredstev ali drugega premoženja, razčlenjeno po vrstah;

  (ii) človeški viri, dodeljeni organom, pristojnim za izvajanje in izvrševanje ciljno usmerjenih finančnih sankcij.

3. Države članice zagotovijo, da se statistični podatki iz odstavka 2 vsako leto zbirajo in pošiljajo Komisiji. Statistični podatki iz odstavka 2, točke (a), (c), (d) in (f), se pošljejo tudi organu AMLA.

Organ AMLA te statistične podatke shranjuje v svoji podatkovni zbirki v skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2024/1620.

4. Organ AMLA do 10. julija 2029 izda mnenje, naslovljeno na Komisijo, o metodologiji za zbiranje statističnih podatkov iz odstavka 2, točke (a), (c), (d), (f) in (g).

5. Komisija lahko z izvedbenim aktom določi metodologijo za zbiranje statističnih podatkov iz odstavka 2 tega člena in ureditvah za njihovo posredovanje Komisiji in organu AMLA. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 72(2).

6. Komisija do 10. julija 2030 in nato vsaki dve leti objavi poročilo s povzetkom in razlago statističnih podatkov iz odstavka 2 ter ga da na voljo na svojem spletnem mestu.

POGLAVJE II

REGISTRI

ODDELEK I

Osrednji registri dejanskega lastništva

Člen 10

Osrednji registri dejanskega lastništva

1. Države članice zagotovijo, da se informacije o dejanskem lastništvu iz člena 62 Uredbe EU) 2024/1624, izjava na podlagi člena 63(4) navedene uredbe in informacije o ureditvah nominalno imenovanih oseb iz člena 66 navedene uredbe hranijo v osrednjem registru države članice, v kateri je ustanovljen pravni subjekt ali ima sedež ali prebiva skrbnik izrecnega sklada ali oseba z enakovrednim položajem v podobni pravni ureditvi ali od koder se upravlja pravna ureditev. Taka zahteva se ne uporablja za pravne subjekte ali pravne ureditve iz člena 65 Uredbe (EU) 2024/1624.

Informacije v osrednjih registrih dejanskega lastništva iz prvega pododstavka (v nadaljnjem besedilu: osrednji register) morajo biti na voljo v strojno berljivi obliki in se zbirajo v skladu z izvedbenimi akti iz odstavka 4.

2. Z odstopanjem od prvega pododstavka odstavka 1 države članice zagotovijo, da se informacije o dejanskem lastništvu iz člena 62 Uredbe (EU) 2024/1624 tujih pravnih subjektov in tujih pravnih ureditev iz člena 67 navedene uredbe hranijo v osrednjem registru države članice v skladu s pogoji iz člena 67 navedene uredbe. Države članice zagotovijo tudi, da osrednji register vsebuje navedbo, katere okoliščine iz člena 67(1) Uredbe (EU) 2024/1624 sprožijo registracijo tujega pravnega subjekta ali tuje pravne ureditve.

3. Kadar imajo skrbniki izrecnega sklada ali osebe z enakovrednimi položaji v podobni pravni ureditvi sedež ali prebivajo v različnih državah članicah, dokazilo o registraciji ali izpisek informacij o dejanskem lastništvu, ki ga v osrednjem registru hrani ena država članica, zadostuje, da se šteje, da je obveznost registracije izpolnjena.

4. Države članice zagotovijo, da so subjekti, odgovorni za osrednje registre, pooblaščeni, da od pravnih subjektov, skrbnikov katerega koli izrecnega sklada in oseb na enakovrednem položaju v podobni pravni ureditvi ter njihovih pravnih in dejanskih lastnikov zahtevajo vse informacije, potrebne za identifikacijo in preverjanje njihovih dejanskih lastnikov, vključno s sklepi upravnih odborov in zapisniki njihovih sestankov, partnerskimi sporazumi, skrbniškimi pogodbami, pisnimi pooblastili ali drugimi pogodbenimi dogovori in dokumentacijo.

5. Kadar nihče ni identificiran kot dejanski lastnik na podlagi člena 63(3) in člena 64(6) Uredbe (EU) 2024/1624, osrednji register zajema:

(a) izjavo, da dejanskega lastnika ni ali da dejanskega lastnika oziroma dejanskih lastnikov ni bilo mogoče določiti, skupaj z ustrezno utemeljitvijo na podlagi člena 63(4), točka (a), in člena 64(7), točka (a), Uredbe (EU) 2024/1624;

(b) podatke o vseh fizičnih osebah na položaju višjega vodstva v pravnem subjektu, enakovredne informacijam, ki se zahtevajo na podlagi člena 62(1), drugi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU) 2024/1624.

Države članice zagotovijo, da so informacije iz prvega pododstavka, točka (a), na voljo pristojnim organom in organu AMLA za namene skupne analize na podlagi člena 32 te direktive in člena 40 Uredbe (EU) 2024/1620, samoregulativnim organom ter zavezancem. Vendar imajo zavezanci dostop do izjave, ki jo predloži pravni subjekt ali pravna ureditev, le če poročajo o neskladnosti na podlagi člena 24 Uredbe (EU) 2024/1624 ali predložijo dokazila o ukrepih, ki so jih sprejeli za določitev dejanskih lastnikov pravnega subjekta ali pravne ureditve, pri čemer imajo v takem primeru dostop tudi do utemeljitve.

6. Komisija do 10. julija 2025 z izvedbenimi akti določi obliko, v kateri se predložijo informacije o dejanskem lastništvu iz člena 62 Uredbe (EU) 2024/1624 v osrednji register, vključno s kontrolnim seznamom minimalnih zahtev za informacije, ki jih mora pregledati subjekt, pristojen za osrednji register. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 72(2) te direktive.

7. Države članice zagotovijo, da so informacije o dejanskem lastništvu v osrednjih registrih ustrezne, točne in posodobljene ter v ta namen vzpostavijo ustrezne mehanizme. Za to uporabijo vsaj naslednje zahteve:

(a) subjekti, pristojni za osrednje registre, v razumnem času po predložitvi informacij o dejanskem lastništvu in po tem redno preverjajo, ali so take informacije ustrezne, točne in posodobljene.;

(b) pristojni organi, če je to ustrezno in če taka zahteva ne ovira po nepotrebnem opravljanja njihovih nalog, subjektom, pristojnim za osrednje registre, poročajo o vseh neskladnostih, ki jih opazijo med informacijami, ki so na voljo v osrednjih registrih, in informacijami, ki jih imajo na voljo sami.

Obseg in pogostost preverjanja iz točke (a) sta sorazmerna s tveganji, povezanimi s kategorijami pravnih subjektov in pravnih ureditev, opredeljenimi na podlagi člena 7(3), točka (d), in člena 8(4), točka (c).

Komisija do 10. julija 2028 izda priporočila o metodah in postopkih, ki jih uporabljajo subjekti, pristojni za osrednje registre, za preverjanje informacij o dejanskem lastništvu, ter zavezanci in pristojni organi za ugotavljanje in poročanje o neskladnostih v zvezi z informacijami o dejanskem lastništvu.

8. Države članice zagotovijo, da informacije v osrednjih registrih vključujejo vse spremembe dejanskega lastništva pravnih subjektov in pravnih ureditev ter informacije o ureditvah nominalno imenovanih oseb po njihovem prvem vpisu v register.

9. Države članice zagotovijo, da subjekti, pristojni za osrednje registre, preverijo, ali se informacije o dejanskem lastništvu v navedenih registrih nanašajo na osebe ali subjekte, imenovane v zvezi s ciljno usmerjenimi finančnimi sankcijami. Tako preverjanje se opravi takoj po imenovanju v zvezi s ciljno usmerjenimi finančnimi sankcijami in v rednih časovnih presledkih.

Države članice zagotovijo, da informacije iz osrednjih registrov, vključujejo navedbo, da je pravni subjekt povezan z osebami ali subjekti, za katere veljajo ciljno usmerjene finančne sankcije, v katerem koli od naslednjih primerov:

(a) zoper pravno osebo ali pravno ureditev so uvedene ciljno usmerjene finančne sankcije;

(b) pravni subjekt ali pravno ureditev nadzoruje oseba ali subjekt, zoper katerega so uvedene ciljno usmerjene finančne sankcije;

(c) zoper dejanskega lastnika pravne osebe ali pravne ureditve so uvedene ciljno usmerjene finančne sankcije.

Navedba iz drugega pododstavka tega odstavka mora biti vidna vsaki osebi ali subjektu, ki mu je bil odobren dostop do informacij iz osrednjih registrov na podlagi členov 11 in 12, ter ostane v veljavi, dokler se ciljno usmerjene finančne sankcije ne odpravijo.

10. Države članice zagotovijo, da subjekti, pristojni za osrednje registre, v 30 delovnih dneh po tem, ko pristojni organ ali zavezanec prijavi neskladnost, sprejmejo ustrezne ukrepe za odpravo prijavljene neskladnosti na podlagi člena 24 Uredbe (EU) 2024/1624, vključno s spremembo informacij, vsebovanih v osrednjih registrih, kadar lahko subjekt preveri informacije o dejanskem lastništvu. V osrednje registre se vključi posebna opomba o prijavljenih neskladnostih, dokler neskladnost ni odpravljena, in ki jo lahko vidijo vse osebe in subjekti, ki jim je bil odobren dostop na podlagi členov 11 in 12 te direktive.

Kadar je neskladnost zapletena in je subjekti, pristojni za osrednje registre, ne morejo odpraviti v 30 delovnih dneh, evidentirajo primer in sprejete ukrepe ter sprejmejo vse ukrepe, potrebne za čimprejšnjo odpravo neskladnosti.

11. Države članice zagotovijo, da je subjekt, pristojen za osrednji register, pooblaščen, bodisi neposredno bodisi z zahtevo drugemu organu, vključno s pravosodnimi organi, za izvajanje pregledov, vključno z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem, v poslovnih prostorih ali na registriranem sedežu pravnih subjektov, da ugotovi trenutno dejansko lastništvo subjekta in preveri, ali so informacije, predložene v osrednji register, točne, ustrezne in posodobljene. Pravica subjekta, odgovornega za osrednji register, da preveri informacije o dejanskem lastništvu, se ne sme omejevati, ovirati ali preprečevati.

Kadar je skrbnik ali oseba na enakovrednem položaju zavezanec iz člena 3, točka 3(a), (b) ali (c), Uredbe (EU) 2024/1624, države članice zagotovijo, da je subjekt, odgovoren za osrednji register, pooblaščen tudi za izvajanje preverjanj, vključno z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem, v poslovnih prostorih ali na registriranem sedežu skrbnika ali osebe na enakovrednem položaju. Pri teh preverjanjih se upoštevajo vsaj naslednja jamstva:

(a) v zvezi s fizičnimi osebami, kadar so poslovni prostori ali registriran sedež enaki zasebnemu prebivališču fizične osebe, je za inšpekcijski pregled na kraju samem potrebna predhodna sodna odobritev;

(b) upoštevajo se vsa postopkovna jamstva, vzpostavljena v državi članici za varovanje zaupnosti sporazumevanja med odvetnikom in stranko, do informacij, zaščitenih z varovanjem te zaupnosti, pa se ne sme dostopati.

Države članice zagotovijo, da so subjekti, odgovorni za osrednji register pooblaščeni, da od drugih registrov, vključno v tretjih državah, zahtevajo informacije, in sicer v obsegu, v katerem so take informacije potrebne za opravljanje nalog takih subjektov.

12. Države članice zagotovijo, da so subjektom, pristojnim za osrednje registre, na voljo potrebni avtomatizirani mehanizmi za izvajanje preverjanj iz odstavka 7, točka (a), in odstavka 9, vključno s primerjavo informacij iz teh registrov z informacijami, ki jih hranijo drugi viri.

13. Kadar se preverjanje iz odstavka 7, točka (a), opravi ob predložitvi informacij o dejanskem lastništvu, subjekt, pristojen za osrednji register, pa na njegovi podlagi sklene, da so v informacijah o dejanskem lastništvu nedoslednosti ali napake, države članice zagotovijo, da lahko subjekt, ki je pristojen za osrednji register, zadrži ali zavrne izdajo veljavnega potrdila o registraciji.

14. Kadar se preverjanje iz odstavka 7, točka (a), opravi po predložitvi informacij o dejanskem lastništvu, subjekt, pristojen za osrednji register, pa na podlagi takega preverjanja sklene, da informacije niso več ustrezne, točne in posodobljene, države članice zagotovijo, da lahko subjekt, pristojen za osrednji register, začasno prekliče veljavnost potrdila o registraciji, dokler predložene informacije o dejanskem lastništvu niso urejene, razen kadar so neskladnosti omejene na tipografske napake, različne načine prečrkovanja ali manjše netočnosti, ki ne vplivajo na identifikacijo dejanskih lastnikov ali njihovega deleža.

15. Države članice zagotovijo, da je subjekt, pristojen za osrednji register, pooblaščen za uporabo, bodisi neposredno bodisi z zahtevo drugemu organu, vključno s sodnimi organi, učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih ukrepov ali nalaganje takih denarnih kazni, ki se lahko tudi ponavljajo, če osrednji register ne prejme točnih, ustreznih in posodobljenih informacij o dejanskem lastništvu.

16. Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem delegiranega akta v skladu s členom 71, za opredelitev kazalnikov za razvrstitev stopnje resnosti neporočanja ustreznih, točnih in posodobljenih informacij osrednjim registrom, vključno v primerih ponavljajočega neporočanja.

17. Če subjekti, pristojni za osrednje registre, med pregledi, opravljenimi na podlagi tega člena, ali kako drugače odkrijejo dejstva, ki bi lahko bila povezana s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, države članice zagotovijo, da subjekti o tem takoj obvestijo FIU.

18. Države članice zagotovijo, da subjekti, pristojni za osrednje registre, pri izvajanju svojih nalog opravljajo svoje naloge brez neprimernega vpliva ter da uveljavljajo standarde, ki obravnavajo nasprotja interesov, in strogo zaupnost za svoje zaposlene.

19. Osrednji registri so povezani prek evropske osrednje platforme, vzpostavljene s členom 22(1) Direktive (EU) 2017/1132.

20. Informacije iz odstavka 1 so na voljo prek nacionalnih registrov in sistema povezovanja osrednjih registrov dejanskega lastništva pet let po tem ko je bil pravni subjekt likvidiran ali je pravna ureditev prenehala obstajati.

Brez poseganja v nacionalno kazensko pravo o dokazih, ki se uporablja za tekoče kazenske preiskave in sodne postopke, lahko države članice dovolijo ali zahtevajo hrambo takih informacij v konkretnih primerih za nadaljnje obdobje največ petih let, kadar države članice v skladu z veljavnimi pravili ugotovijo, da je taka hramba nujna in sorazmerna za namen preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona domnevnega pranja denarja ali financiranja terorizma.

Po izteku tega obdobja hrambe iz prvega pododstavka države članice zagotovijo, da se osebni podatki izbrišejo iz osrednjih registrov.

21. Komisija do 10. julija 2031 objavi poročilo, ki vsebuje:

(a) oceno učinkovitosti ukrepov, ki so jih sprejeli subjekti, pristojni za osrednje registre, za zagotovitev, da imajo ustrezne, posodobljene in točne informacije;

(b) opis glavnih vrst neskladnosti, ki so jih zavezanci in pristojni organi ugotovili v zvezi z informacijami o dejanskem lastništvu, ki se hranijo v osrednjih registrih;

(c) dobre prakse in po potrebi priporočila v zvezi z ukrepi, ki so jih sprejeli subjekti, pristojni za osrednje registre, za zagotovitev, da imajo ti registri ustrezne, točne in posodobljene informacije;

(d) pregled značilnosti vsakega osrednjega registra, ki ga vzpostavijo države članice, vključno z informacijami o mehanizmih za zagotavljanje, da so informacije o dejanskem lastništvu, ki se hranijo v teh registrih, točne, ustrezne in posodobljene;

(e) oceno sorazmernosti pristojbin, naloženih za dostop do informacij, ki se hranijo v osrednjih registrih.

Člen 11

Splošna pravila o dostopu pristojnih organov, samoregulativnih organov in zavezancev do registrov dejanskega lastništva

1. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni organi takojšen, nefiltriran, neposreden in brezplačen dostop do informacij, ki se hranijo v povezanih osrednjih registrih, iz člena 10, ne da bi bila o tem obveščena zadevni pravni subjekt ali pravna ureditev.

2. Dostop iz odstavka 1 se odobri:

(a) pristojnim organom;

(b) samoregulativnim organom pri izvajanju nadzornih nalog na podlagi člena 37;

(c) davčnim organom;

(d) nacionalnim organom, ki imajo določene pristojnosti za izvajanje omejevalnih ukrepov Unije, opredeljenih na podlagi ustreznih uredb Sveta, sprejetih na podlagi člena 215 PDEU;

(e) organu AMLA za namene skupnih analiz na podlagi člena 32 te direktive in člena 40 Uredbe (EU) 2024/1620;

(f) EJT;

(g) OLAF;

(h) Europolu in Eurojustu pri zagotavljanju operativne podpore pristojnim organom držav članic.

3. Pri izvajanju ukrepov skrbnega pregleda strank v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) 2024/1624 države članice zagotovijo, da imajo zavezanci pravočasen dostop do informacij, ki se hranijo v povezanih osrednjih registrih iz člena 10 te direktive.

4. Države članice se lahko odločijo, da dajo zavezancem na voljo informacije o dejanskem lastništvu, ki se hranijo v njihovih osrednjih registrih, ob plačilu pristojbine, ki je omejena na to, kar je nujno potrebno za kritje stroškov zagotavljanja kakovosti informacij, ki se hranijo v osrednjih registrih, in dajanja informacij na voljo. Te pristojbine se določijo tako, da ne ogrožajo učinkovitega dostopa do informacij, ki se hranijo v osrednjih registrih.

5. Države članice Komisiji do 10. oktobra 2026 priglasijo seznam pristojnih organov in samoregulativnih organov, kategorij zavezancev, ki jim je bil odobren dostop do osrednjih registrov, in vrsto informacij, ki je na voljo zavezancem. Kadar se seznam pristojnih organov, kategorije zavezancev ali obseg dostopa, odobrenega zavezancem, spremeni, države članice to priglasitev posodobijo. Informacije o dostopu, ki ga imajo pristojni organi in zavezanci, vključno z njihovimi morebitnimi spremembami, da Komisija na voljo drugim državam članicam.

Člen 12

Posebna pravila o dostopu oseb s pravnim interesom do registrov dejanskega lastništva

1. Države članice zagotovijo, da ima vsaka fizična ali pravna oseba, ki lahko izkaže pravni interes za preprečevanje pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter bojem proti njim, dostop do naslednjih informacij o dejanskih lastnikih pravnih subjektov in pravnih ureditev, ki se hranijo v medsebojno povezanih osrednjih registrih iz člena 10, ne da bi o tem opozorila zadevni pravni subjekt ali pravno ureditev:

(a) ime dejanskega lastnika;

(b) mesec in leto rojstva dejanskega lastnika;

(c) država prebivališča in državljanstvo ali državljanstva dejanskega lastnika;

(d) za dejanske lastnike pravnih subjektov narava in obseg deleža v lasti;

(e) za dejanske lastnike izrecnih skladov ali podobnih pravnih ureditev narava njihovega deleža.

Države članice poleg informacij iz prvega pododstavka tega odstavka zagotovijo, da imajo vse fizične ali pravne osebe iz odstavka 2, točke (a), (b) in (e), dostop tudi do preteklih informacij o dejanskem lastništvu pravnega subjekta ali pravne ureditve, vključno s pravnimi subjekti ali pravnimi ureditvami, ki so bili likvidirani ali so prenehali obstajati v preteklih petih letih kot tudi opisa nadzorne ali lastniške strukture.

Dostop na podlagi tega odstavka se odobri z elektronskimi sredstvi. Vendar države članice zagotovijo, da imajo fizične in pravne osebe, ki lahko izkažejo pravni interes, dostop tudi do informacij v drugih oblikah, če ne morejo uporabiti elektronskih sredstev.

2. Za naslednje fizične ali pravne osebe se šteje, da imajo pravni interes za dostop do informacij iz odstavka 1:

(a) osebe, ki delujejo za namene novinarstva, poročanja ali drugih oblik medijskega izražanja v zvezi s preprečevanjem pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma in bojem proti njim;

(b) organizacije civilne družbe, vključno z nevladnimi organizacijami in akademskimi krogi, ki so povezane s preprečevanjem pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma ali bojem proti njim;

(c) fizične ali pravne osebe, za katere je verjetno, da bodo sklenile transakcijo s pravnim subjektom ali pravno ureditvijo in ki želijo preprečiti kakršno koli povezavo med tako transakcijo ter pranjem denarja, s tem povezanimi predhodnimi kaznivimi dejanji ali financiranjem terorizma;

(d) subjekti, za katere veljajo zahteve glede PPDFT v tretjih državah, pod pogojem, da lahko izkažejo potrebo po dostopu do informacij iz odstavka 1 v zvezi s pravnim subjektom ali pravno ureditvijo za izvajanje skrbnega pregleda strank v zvezi s stranko ali potencialno stranko na podlagi zahtev glede PPDFT v teh tretjih državah;

(e) enakovredni organi pristojnih organov Unije za PPDFT iz tretjih držav, pod pogojem, da lahko izkažejo potrebo po dostopu do informacij iz odstavka 1 v zvezi s pravnim subjektom ali pravno ureditvijo za opravljanje svojih nalog na podlagi okvirov za PPDFT teh tretjih držav v okviru posameznega primera;

(f) organi držav članic, pristojni za izvajanje naslova I, poglavji II in III, Direktive (EU) 2017/1132, zlasti organi, pristojni za vpis družb v register iz člena 16 navedene direktive, ter organi držav članic, odgovorni za nadzor zakonitosti preoblikovanj, združitev in delitev družb z omejeno odgovornostjo na podlagi naslova II navedene direktive;

(g) organi, pristojni za programe, ki so jih države članice opredelile na podlagi člena 71 Uredbe (EU) 2021/1060, v zvezi z upravičenci do sredstev Unije;

(h) javni organi, ki izvajajo mehanizem za okrevanje in odpornost na podlagi Uredbe (EU) 2021/241, v zvezi z upravičenci na podlagi mehanizma;

(i) javni organi držav članic v okviru postopkov javnega naročanja v zvezi s ponudniki in gospodarskimi subjekti, ki jim je bilo naročilo oddano v okviru postopka javnega naročanja;

(j) ponudniki produktov PPDFT, v strogem obsegu, v katerem se produkti, razviti na podlagi informacij iz odstavka 1 ali ki vsebujejo te informacije, zagotovijo samo strankam, ki so zavezanci ali pristojni organi, pod pogojem, da lahko ti ponudniki izkažejo potrebo po dostopu do informacij iz odstavka 1 v okviru pogodbe z zavezancem ali pristojnim organom.

Poleg kategorij, opredeljenih v prvem pododstavku, države članice zagotovijo tudi, da se drugim osebam, ki lahko izkažejo pravni interes v zvezi z namenom preprečevanja pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter boja proti njim, odobri dostop do informacij o dejanskem lastništvu za vsak primer posebej.

3. Države članice do 10. julija 2026 Komisiji priglasijo:

(a) seznam javnih organov, ki so upravičeni do vpogleda v informacije o dejanskem lastništvu na podlagi odstavka 2, točke (f), (g) in (h), in javnih organov ali kategorij javnih organov, ki so upravičeni do vpogleda v informacije o dejanskem lastništvu na podlagi odstavka 2, točka (i);

(b) vse dodatne kategorije oseb, za katere je bilo ugotovljeno, da imajo pravni interes za dostop do informacij o dejanskem lastništvu, opredeljenih v skladu z odstavkom 2, drugi pododstavek.

Države članice Komisiji brez odlašanja, v vsakem primeru pa v enem mesecu po nastopu, priglasijo vsako spremembo ali dopolnitev kategorij iz prvega pododstavka.

Komisija informacije, prejete na podlagi tega odstavka, da na voljo drugim državam članicam.

4. Države članice zagotovijo, da osrednji registri vodijo evidence oseb, ki dostopajo do informacij na podlagi tega člena, in jih lahko razkrijejo dejanskim lastnikom, ko vložijo zahtevo na podlagi člena 15(1), točka (c), Uredbe (EU) 2016/679.

Vendar države članice zagotovijo, da na podlagi informacij, ki jih zagotavljajo osrednji registri, ni mogoče identificirati katere koli osebe, ki vpogleda v register, kadar so te osebe:

(a) osebe, ki delujejo za namene novinarstva, poročanja ali druge oblike medijskega izražanja v zvezi s preprečevanjem pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma in bojem proti njim;

(b) organizacije civilne družbe, ki so povezane s preprečevanjem pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma ali bojem proti njim.

Poleg tega države članice zagotovijo, da subjekti, pristojni za osrednje registre ne razkrijejo identitete katerega koli sodelujočega organa pristojnih organov Unije za PPDFT iz člena 2(1), točka 44(a) in (c), Uredbe (EU) 2024/1624 iz tretje države in sicer tako dolgo, kot je potrebno za zaščito analiz ali preiskav navedenega organa.

V zvezi z osebami iz točk (a) in (b) drugega pododstavka tega odstavka države članice zagotovijo, da dejanski lastniki, kadar vložijo zahtevo na podlagi člena 15(1), točka (c), Uredbe (EU) 2016/679, prejmejo informacije o funkciji ali poklicu oseb, ki so opravile vpogled v njihove informacije o dejanskem lastništvu.

Za namene tretjega pododstavka organi, kadar zahtevajo dostop do informacij o dejanskem lastništvu na podlagi tega člena, navedejo obdobje, v katerem od osrednjih registrov zahtevajo, da se vzdržijo razkritja, ki ni daljše od petih let, in razloge za to omejitev, vključno s tem, na kakšen način bi posredovanje informacij ogrozilo namen njihovih analiz in preiskav. Države članice zagotovijo, da se, kadar osrednji registri ne razkrijejo identitete subjekta, ki je opravil vpogled v informacije o dejanskem lastništvu, vsako podaljšanje tega obdobja odobri le na podlagi utemeljene zahteve organa v tretji državi za obdobje največ enega leta, po preteku katerega mora ta organ predložiti novo utemeljeno zahtevo za podaljšanje.

Člen 13

Postopek preverjanja in medsebojnega priznavanja pravnega interesa za dostop do informacij o dejanskem lastništvu

1. Države članice zagotovijo, da subjekti, pristojni za osrednje registre iz člena 10, sprejmejo ukrepe za preverjanje obstoja pravnega interesa iz člena 12 na podlagi dokumentov, informacij in podatkov, pridobljenih od fizične ali pravne osebe, ki prosi za dostop do osrednjega registra (v nadaljnjem besedilu: prosilec), ter po potrebi informacij, ki so jim na voljo na podlagi člena 12(3).

2. Obstoj pravnega interesa za dostop do informacij o dejanskem lastništvu se opredeli ob upoštevanju:

(a) funkcije ali poklica prosilca in

(b) z izjemo oseb iz člena 12(2), prvi pododstavek, točki (a) in (b), povezave s posameznimi pravnimi subjekti ali pravnimi ureditvami, katerih informacije se zahtevajo.

3. Kadar dostop do informacij zahteva oseba, katere pravni interes za dostop do informacij o dejanskem lastništvu na podlagi ene od kategorij iz člena 12(2), prvi pododstavek, je že preveril osrednji register druge države članice, države članice zagotovijo, da je preverjanje pogoja iz odstavka 2, točka (a), tega člena izpolnjeno s pridobitvijo dokazila o pravnem interesu, ki ga je izdal osrednji register navedene druge države članice.

Države članice lahko postopek iz prvega pododstavka tega odstavka uporabijo za dodatne kategorije, ki jih opredelijo druge države članice na podlagi člena 12(2), drugi pododstavek.

4. Države članice zagotovijo, da subjekti, pristojni za upravljanje osrednjih registrov, pri vsakem dostopu do registrov preverijo identiteto prosilca. V ta namen države članice zagotovijo, da so na voljo zadostni postopki za preverjanje identitete prosilca, vključno z omogočanjem uporabe sredstev elektronske identifikacije in ustreznih kvalificiranih storitev zaupanja, kot so določeni v Uredbi (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([39]).

5. Za namene odstavka 2, točka (a), države članice zagotovijo, da imajo osrednji registri vzpostavljene mehanizme, ki osebam s pravnim interesom omogočajo večkraten dostop do informacij o dejanskem lastništvu, ne da bi bilo treba pri dostopanju do informacij oceniti njihovo funkcijo ali poklic.

6. Od 10. novembra 2026 države članice zagotovijo, da subjekti, pristojni za upravljanje osrednjih registrov izvedejo preverjanje iz odstavka 1 in prosilcu v dvanajstih delovnih dneh predložijo odgovor.

Z odstopanjem od prvega pododstavka se lahko v primeru nenadnega velikega števila zahtev za dostop do informacij o dejanskem lastništvu na podlagi tega člena rok za predložitev odgovora prosilcu podaljša za dvanajst delovnih dni. Če je po izteku podaljšanja število prejetih zahtev še vedno visoko, se ta rok lahko podaljša za dodatnih dvanajst delovnih dni.

Države članice Komisijo pravočasno uradno obvestijo o vsakem podaljšanju iz drugega pododstavka.

([39]) Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

Kadar se subjekti, pristojni za osrednje registre odločijo, da bodo odobrili dostop do informacij o dejanskem lastništvu, izdajo potrdilo o odobritvi dostopa za tri leta. Subjekti, pristojni za osrednje registre, odgovorijo na vsako naknadno zahtevo za dostop do informacij o dejanskem lastništvu, ki jih vloži ista oseba, se obravnavajo v sedmih delovnih dneh.

7. Države članice zagotovijo, da lahko subjekti, pristojni za osrednje registre zahtevo za dostop do informacij o dejanskem lastništvu zavrnejo le iz enega od naslednjih razlogov:

(a) prosilec ni predložil potrebnih informacij ali dokumentov na podlagi odstavka 1;

(b) pravni interes za dostop do informacij o dejanskem lastništvu ni bil izkazan;

(c) kadar ima subjekt, pristojen za osrednji register na podlagi informacij, s katerimi razpolaga, utemeljen pomislek, da se informacije ne bodo uporabile za namene, za katere so bile zahtevane, ali da se bodo uporabile za namene, ki niso povezani s preprečevanjem pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma;

(d) uporablja se en ali več primerov iz člena 15;

(e) v primerih iz odstavka 3 pravni interes za dostop do informacij o dejanskem lastništvu, ki ga odobri osrednji register druge države članice, ne zajema namenov, za katere se zahtevajo informacije;

(f) kadar je prosilec v tretji državi in bi odobritev zahteve za dostop do informacij ne bila v skladu z določbami poglavja V Uredbe (EU) 2016/679.

Države članice zagotovijo, da subjekti, pristojni za osrednje registre pred zavrnitvijo zahteve za dostop iz razlogov iz točk (a), (b) (c) ter (e) prvega pododstavka preučijo možnost od prosilca zahtevati dodatne informacije ali dokumente. Kadar subjekti, pristojni za osrednje registre zahtevajo dodatne informacije, se rok za predložitev odgovora podaljša za sedem delovnih dni.

8. Kadar subjekti, pristojni za osrednje registre zavrnejo dostop do informacij na podlagi odstavka 7, države članice zahtevajo, da prosilca obvestijo o razlogih za zavrnitev in o njegovi pravici do pravnega sredstva. Subjekt, pristojen za osrednji register dokumentira ukrepe, sprejete za oceno zahteve in za pridobitev dodatnih informacij na podlagi odstavka 7, drugi pododstavek.

Države članice zagotovijo, da lahko subjekti, pristojni za osrednje registre prekličejo dostop, kadar se kateri koli od razlogov iz odstavka 7 pojavi ali postane znan subjektu, pristojnemu za osrednji register po odobritvi takega dostopa, po potrebi tudi na podlagi preklica s strani osrednjega registra v drugi državi članici.

9. Države članice zagotovijo, da so na voljo pravna ali upravna sredstva za izpodbijanje zavrnitve ali preklica dostopa na podlagi odstavka 7.

10. Države članice zagotovijo, da lahko subjekti, pristojni za osrednje registre občasno in v nobenem primeru ne prej kot 12 mesecev po odobritvi dostopa ponovijo preverjanje funkcije ali poklica, opredeljenega v odstavku 2, točka (a), razen če subjekt, pristojen za osrednji register, utemeljeno domneva, da pravni interes ne obstaja več.

11. Države članice od oseb, ki jim je bil odobren dostop na podlagi tega člena, zahtevajo, da subjekt, pristojen za osrednji register, uradno obvestijo o spremembah, ki bi lahko povzročile prenehanje veljavnega pravnega interesa, vključno s spremembami v zvezi z njihovo funkcijo ali poklicem.

12. Države članice se lahko odločijo, da dajo prosilcem na voljo informacije o dejanskem lastništvu, ki se hranijo v njihovih osrednjih registrih, ob plačilu pristojbine, ki je omejena na to, kar je nujno potrebno za kritje stroškov zagotavljanja kakovosti informacij, ki se hranijo v teh registrih, in dajanja informacij na voljo. Te pristojbine se določijo tako, da ne ogrožajo učinkovitega dostopa do informacij, ki se hranijo v osrednjih registrih.

Člen 14

Predloge in postopki

1. Komisija z izvedbenimi akti opredeli tehnične specifikacije in postopke, potrebne za izvajanje dostopa do osrednjih registrov iz člena 10 na podlagi pravnega interesa, vključno s:

(a) standardiziranimi predlogami za zahtevo za dostop do osrednjega registra in za zahtevo za dostop do informacij o dejanskem lastništvu o pravnih subjektih in pravnih ureditvah;

(b) standardiziranimi predlogami, ki jih osrednji registri uporabljajo za odobritev ali zavrnitev zahteve za dostop do registra ali za dostop do informacij o dejanskem lastništvu;

(c) postopki za olajšanje medsebojnega priznavanja pravnega interesa za dostop do informacij o dejanskem lastništvu s strani osrednjih registrov v drugih državah članicah, kot je tista, v kateri je bila zahteva za dostop prvič vložena in sprejeta, vključno s postopki za zagotovitev varnega prenosa informacij o prosilcu;

(d) postopki za medsebojno uradno obveščanje osrednjih registrov o preklicu dostopa do informacij o dejanskem lastništvu na podlagi člena 13(8).

2. Izvedbeni akti iz odstavka 1 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 72(2).

Člen 15

Izjeme pri pravilih o dostopu do registrov dejanskega lastništva

V izjemnih okoliščinah, ki se določijo v nacionalnem pravu, kadar bi dostop iz členov 11(3) in 12(1) dejanskega lastnika izpostavil nesorazmernemu tveganju prevare, ugrabitve, izsiljevanja, prisiljenja, nadlegovanja, nasilja ali ustrahovanja ali kadar je dejanski lastnik mladoleten ali kako drugače pravno nesposoben, države članice določijo izvzetje iz takega dostopa do vseh ali nekaterih osebnih informacij o dejanskem lastniku. Države članice zagotovijo, da se ta izvzetja odobrijo za vsak primer posebej, na podlagi podrobne ocene izjemne narave okoliščin in potrditve obstoja teh nesorazmernih tveganj. Zagotovita se pravica do upravnega pregleda odločitve o izvzetju in pravica do učinkovitega sodnega varstva. Država članica, ki je odobrila izvzetja, objavi letne statistične podatke o številu odobrenih izvzetij in navedenih razlogih zanje ter o teh podatkih poroča Komisiji.

Izvzetja, odobrena na podlagi tega člena, se ne uporabljajo za zavezance iz člena 3, točka 3(b), Uredbe (EU) 2024/1624, ki so javni uslužbenci.

ODDELEK 2

Informacije o bančnih računih

Člen 16

Registri bančnih računov in elektronski sistemi za pridobivanje podatkov

1. Države članice uvedejo centralizirane avtomatizirane mehanizme, kot so osrednji registri ali osrednji elektronski sistemi za pridobivanje podatkov, ki omogočajo pravočasno identifikacijo katere koli fizične ali pravne osebe, ki ima ali obvladuje plačilne račune ali bančne račune, identificirane s številko IBAN, vključno z virtualnimi številkami IBAN, račune vrednostnih papirjev, račune s kriptosredstvi in sefe pri kreditni instituciji ali finančni instituciji na njihovem ozemlju.

Države članice Komisiji priglasijo značilnosti teh nacionalnih mehanizmov in merila, na podlagi katerih se vanje vključujejo informacije.

2. Države članice zagotovijo, da so informacije, ki se hranijo v centraliziranih avtomatiziranih mehanizmih, nemudoma in nefiltrirano neposredno dostopne FIU in organu AMLA za namene skupnih analiz na podlagi člena 32 te direktive in člena 40 Uredbe (EU) 2024/1620. Informacije so pravočasno dostopne tudi nadzornim organom za izpolnjevanje njihovih obveznosti na podlagi te direktive.

3. Naslednje informacije, so dostopne in jih je mogoče poiskati prek centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov:

(a) za stranko-imetnika računa in katero koli osebo, ki naj bi delovala v imenu stranke imetnika računa: ime, dopolnjeno bodisi z drugimi identifikacijskimi podatki, zahtevanimi na podlagi člena 22(1) Uredbe (EU) 2024/1624, bodisi edinstveno identifikacijsko številko, ter, po potrebi, datum, ko je oseba, ki naj bi delovala v imenu stranke, začela in prenehala delovati v imenu stranke.;

(b) za dejanske lastnike strank-imetnikov računov: ime, dopolnjeno bodisi z drugimi identifikacijskimi podatki, zahtevanimi na podlagi člena 22(1) Uredbe (EU) 2024/1624, bodisi edinstveno identifikacijsko številko, ter datum, ko je fizična oseba postala in, po potrebi, prenehala biti dejanski lastnik stranke-imetnika računa;

(c) za bančni račun ali plačilni račun: številka IBAN ali, kadar plačilni račun ni identificiran s številko IBAN, enotni identifikator računa ter datum odprtja in, po potrebi, datum zaprtja računa;

(d) za virtualno številko IBAN, ki jo izda kreditna institucija ali finančna institucija: virtualna številka IBAN, enotni identifikator računa, na katerega se samodejno preusmerijo plačila, naslovljena na virtualno številko IBAN, ter datum odprtja in zaprtja računa.

(e) za račune vrednostnih papirjev: enotni identifikator računa ter datum odprtja in zaprtja računa;

(f) za račune s kriptosredstvi: enotni identifikator računa ter datum odprtja in zaprtja računa;

(g) za sefe: ime najemnika, dopolnjeno bodisi z drugimi identifikacijskimi podatki, zahtevanimi na podlagi člena 22(1) Uredbe (EU) 2024/1624, bodisi edinstveno identifikacijsko številko, ter datum začetka najema in, po potrebi, datum, ko je najem prenehal.

V primeru virtualnega IBAN je imetnik računa stranke iz točke (a) prvega pododstavka imetnik računa, na katerega se samodejno preusmerijo plačila, naslovljena na virtualni IBAN.

Za namene točk (a) in (b) prvega pododstavka ime za fizične osebe zajema vsa imena in priimke, za pravne osebe, pravne organizacije ali druge organizacije s pravno in poslovno sposobnostjo pa ime, pod katerim so registrirane.

4. Komisija lahko z izvedbenim aktom določi oblike, v kateri morajo biti informacije predložene v centralizirane avtomatizirane mehanizme. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 72(2).

5. Države članice lahko zahtevajo, da so druge informacije, za katere se šteje, da so bistvene za FIU in organ AMLA za namene skupnih analiz na podlagi člena 32 te direktive in člena 40 Uredbe (EU) 2024/1620 ter nadzorne organe za izpolnjevanje njihovih obveznosti na podlagi te direktive, dostopne in da jih je mogoče poiskati prek centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov.

6. Centralizirani avtomatizirani mehanizmi so povezani prek sistema povezovanja registrov bančnih računov, ki ga razvije in upravlja Komisija. Komisija zagotovi tako povezovanje v sodelovanju z državami članicami do 10. julija 2029.

Komisija lahko določi izvedbene akte o tehničnih specifikacijah in postopkih za povezavo centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov držav članic s sistemom povezovanja registrov bančnih računov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 72(2).

7. Države članice zagotovijo, da so informacije iz odstavka 3 na voljo prek sistema povezovanja registrov bančnih računov. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so prek njihovih nacionalnih centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov in sistema povezovanja registrov bančnih računov, na voljo le informacije iz odstavka 3, ki so posodobljene in ustrezajo dejanskim informacijam o bančnem računu in plačilnem računu, vključno z virtualnimi številkami IBAN, računu vrednostnih papirjev, računu s kriptosredstvi in sefu. Dostop do teh informacij se odobri v skladu s pravili o varstvu podatkov.

Druge informacije, ki so po mnenju držav članic bistvene za FIU in druge pristojne organe na podlagi odstavka 4, niso dostopne in jih ni mogoče poiskati prek sistema povezovanja registrov bančnih računov.

8. Države članice zagotovijo, da so informacije o imetnikih bančnih računov ali plačilnih računov, vključno z virtualnimi številkami IBAN, računov vrednostnih papirjev, računov s kriptosredstvi in sefov na voljo prek njihovih nacionalnih centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov in sistema povezovanja registrov bančnih računov, pet let po zaprtju računa.

Brez poseganja v nacionalno kazensko pravo o dokazih, ki se uporablja za tekoče kazenske preiskave in sodne postopke, lahko države članice v posebnih primerih dovolijo hrambo takih informacij ali zahtevajo, da se take informacije hranijo dodatno za pet let, kadar države članice ugotovijo, da je taka hramba potrebna in sorazmerna za namen preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona domnevnega pranja denarja ali financiranja terorizma.

9. FIU in, za namene skupnih analiz na podlagi člena 32 te direktive in člena 40 Uredbe (EU) 2024/1620, organu AMLA se odobri takojšen in nefiltriran dostop do informacij o plačilnih računih in bančnih računih identificiranih preko številke IBAN, vključno z virtualno številko IBAN, računih vrednostnih papirjev, računih s kriptosredstvi in sefih v drugih državah članicah, ki so na voljo prek sistema povezovanja registrov bančnih računov. Nadzornim organom se pravočasno odobri dostop do informacij, ki so na voljo prek sistema povezovanja registrov bančnih računov. Za izvajanje tega odstavka države članice sodelujejo med seboj in s Komisijo.

Države članice zagotovijo, da osebje nacionalnih FIU in nadzornih organov, ki imajo dostop do sistema povezovanja registrov bančnih računov, ohranja visoko raven poklicnih standardov zaupnosti in varstva podatkov, da ima visoko integriteto ter je ustrezno usposobljeno.

Zahteve iz drugega pododstavka se uporabljajo tudi za organ AMLA v okviru skupnih analiz in kadar deluje kot nadzornik.

10. Države članice zagotovijo, da so vzpostavljeni tehnični in organizacijski ukrepi za zagotovitev varnosti podatkov v skladu z visokimi tehnološkimi standardi, da lahko FIU in nadzorni organi izvajajo pooblastilo za dostop do informacij, ki so na voljo prek sistema povezovanja registrov bančnih računov v skladu z odstavkoma 5 in 6, ter njihovo iskanje.

Zahteve iz prvega pododstavka se uporabljajo tudi za organ AMLA v okviru skupnih analiz in kadar deluje kot nadzornik.

Člen 17

Izvedbeni akti za povezovanje registrov

1. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi tehnične specifikacije in postopke, potrebne za povezavo osrednjih registrov držav članic v skladu s členom 10(19), glede:

(a) tehničnih specifikacij, v katerih je opredeljen nabor tehničnih podatkov, ki jih platforma potrebuje za izvajanje funkcij, ter načini shranjevanja, uporabe in varstva teh podatkov;

(b) skupnih meril, v skladu s katerimi so informacije o dejanskem lastništvu na voljo prek sistema povezovanja osrednjih registrov, odvisno od ravni dostopa, ki ga odobrijo države članice;

(c) tehničnih podrobnosti o tem, kako je treba dati na voljo informacije o dejanskih lastnikih;

(d) tehničnih pogojev razpoložljivosti storitev, ki jih omogoča sistem povezovanja osrednjih registrov;

(e) tehničnih načinov, kako bi se morale izvajati različne vrste dostopa do informacij o dejanskem lastništvu v skladu s členoma 11 in 12 te direktive, vključno z avtentikacijo uporabnikov s sredstvi elektronske identifikacije in ustreznimi storitvami zaupanja, kot so določeni v Uredbi (EU) št. 910/2014;

(f) načinov plačila, kadar je za dostop do informacij o dejanskem lastništvu treba plačati pristojbino v skladu s členoma 11 (4) in 13(12), pri čemer se upoštevajo razpoložljive možnosti plačila, kot so plačilne transakcije na daljavo.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 72(2).

2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi tehnične specifikacije in postopke, potrebne za povezavo centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov držav članic iz člena 16(6), glede:

(a) tehničnih specifikacij, v katerih so opredeljene metode komunikacije v elektronski obliki za namene sistema povezovanja registrov bančnih računov;

(b) tehničnih specifikacij komunikacijskih protokolov;

(c) tehničnih specifikacij, v katerih so opredeljeni varstvo podatkov, zaščitni ukrepi za varstvo podatkov, uporaba in varstvo informacij, ki jih je mogoče poiskati in so dostopne prek sistema povezovanja registrov bančnih računov;

(d) skupnih meril, na podlagi katerih je mogoče iskati informacije o bančnih računih prek sistema povezovanja registrov bančnih računov;

(e) tehničnih podatkov o tem, kako so informacije dane na voljo prek sistema povezovanja registrov bančnih računov, vključno z avtentikacijo uporabnikov s sredstvi elektronske identifikacije in ustreznimi storitvami zaupanja, kot so določeni v Uredbi (EU) št. 910/2014;

(f) tehničnih pogojev glede razpoložljivosti storitev, ki jih zagotavlja sistem povezovanja registrov bančnih računov.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 72(2).

3. Komisija pri sprejemanju izvedbenih aktov iz odstavkov 1 in 2 upošteva preskušeno tehnologijo in obstoječe prakse. Komisija zagotovi, da sistem povezovanja registrov bančnih računov, ki ga je treba razviti in upravljati, ne povzroča več stroškov, kot je nujno potrebno za izvajanje te direktive.

ODDELEK 3

Enotna točka dostopa do informacij o nepremičninah

Člen 18

Enotna točka dostopa do informacij o nepremičninah

1. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni organi takojšen in neposreden brezplačen dostop do informacij, ki omogočajo pravočasno identifikacijo vseh nepremičnin ter fizičnih oseb ali pravnih subjektov ali pravnih ureditev, ki imajo v lasti te nepremičnine, pa tudi do informacij, ki omogočajo identifikacijo in analizo transakcij z nepremičninami. Ta dostop se zagotovi prek enotne točke dostopa, ki se vzpostavi v vsaki državi članici in pristojnim organom omogoča, da prek elektronskih sredstev dostopajo do informacij v digitalni obliki, ki so po možnosti strojno berljive.

Dostop do enotnih točk dostopa iz prvega pododstavka se odobri tudi organu AMLA za namene skupnih analiz na podlagi člena 32 te direktive in člena 40 Uredbe (EU) 2024/1620.

2. Države članice zagotovijo, da so prek enotne točke dostopa iz odstavka 1 na voljo vsaj naslednje informacije:

(a) informacije o nepremičnini:

(i) številka katastrske parcele in katastrska občina;

(ii) geografska lokacija, vključno z naslovom nepremičnine;

(iii) površina/velikost nepremičnine;

(iv) vrsta nepremičnine, vključno s tem, ali je zgrajena ali ne, in namembnost uporabe;

(b) informacije o lastništvu:

(i) ime lastnika in vseh oseb, ki trdijo, da delujejo v imenu lastnika;

(ii) kadar je lastnik pravna oseba, ime in pravna oblika pravne osebe ter edinstvena identifikacijska številka podjetja in davčna številka;

(iii) kadar je lastnik pravna ureditev, ime pravne ureditve in davčna identifikacijska številka;

(iv) cena, po kateri je bila nepremičnina pridobljena;

(v) po potrebi kakršne koli pravice ali omejitve;

(c) informacije o obremenitvah glede:

(i) hipotek;

(ii) sodnih omejitev;

(iii) lastninske pravice;

(iv) drugih jamstev, če obstajajo;

(d) zgodovina lastništva nepremičnine, cene in s tem povezane obremenitve;

(e) ustrezni dokumenti.

Kadar katastrska parcela vključuje več nepremičnin, države članice zagotovijo, da so informacije iz prvega pododstavka na voljo v zvezi z vsako nepremičnino na tej katastrski parceli.

Države članice zagotovijo, da pretekle informacije na podlagi prvega pododstavka, točka (d), zajemajo vsaj obdobje od 8. julija 2019.

3. Države članice vzpostavijo mehanizme, s katerimi zagotovijo, da so informacije, ki so na voljo prek enotne točke dostopa iz odstavka 1, posodobljene in točne.

4. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se informacije, ki se hranijo v elektronski obliki, nemudoma dajo na voljo pristojnemu organu prosilcu. Kadar se te informacije ne hranijo elektronsko, države članice zagotovijo, da so na voljo pravočasno in na način, ki ne ogroža dejavnosti pristojnega organa prosilca.

5. Države članice Komisiji do 10. oktobra 2029 priglasijo:

(a) značilnosti enotne točke dostopa iz odstavka 1, vzpostavljene na nacionalni ravni, vključno s spletno stranjo, na kateri je dostopna;

(b) seznam pristojnih organov, ki jim je bil odobren dostop do enotne točke dostopa iz odstavka 1;

(c) vse podatke, ki so na voljo pristojnim organom poleg podatkov iz odstavka 2.

Kadar se seznam pristojnih organov ali odobreni obseg dostopa do informacij spremeni, države članice to priglasitev posodobijo. Te informacije, vključno z njihovimi morebitnimi spremembami, Komisija da na voljo drugim državam članicam.

6. Komisija do 10. julija 2032 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o oceni pogojev ter tehničnih specifikacij in postopkov za zagotavljanje varnega in učinkovitega povezovanja enotnih dostopnih točk iz odstavka 1. Kadar je to ustrezno, to poročilo spremlja zakonodajni predlog.

POGLAVJE III

FIU

Člen 19

Ustanovitev FIU

1. Vsaka država članica za namene preprečevanja, odkrivanja in učinkovitega boja proti pranju denarja in financiranju terorizma ustanovi FIU.

2. FIU je enotna osrednja nacionalna enota, pristojna za prejemanje in analizo poročil, ki jih predložijo zavezanci v skladu s členom 69 Uredbe (EU) 2024/1624, poročil, ki jih predložijo zavezanci v skladu s členom 74 in členom 80(4), drugi pododstavek, navedene uredbe, in vseh drugih informacij, ki se nanašajo na pranje denarja, s tem povezana predhodna kazniva dejanja ali financiranje terorizma, vključno z informacijami, ki jih posredujejo carinski organi na podlagi člena 9 Uredbe (EU) 2018/1672, ter informacij, ki jih predložijo nadzorni organi ali drugi organi.

3. FIU je pristojna za posredovanje rezultatov svojih analiz in vseh dodatnih informacij ustreznim pristojnim organom, kadar obstajajo razlogi za sum pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma. Od zavezancev lahko pridobi dodatne informacije.

Nalogo finančne analize FIU sestavlja naslednje:

(a) operativna analiza, usmerjena na posamezne primere in konkretne cilje ali ustrezne izbrane informacije, prednostno razvrščene na podlagi tveganja, vrste in obsega razkritih prejetih informacij ter pričakovane uporabe informacij po njihovem posredovanju;

(b) strateška analiza, ki obravnava trende in vzorce v zvezi s pranjem denarja in financiranjem terorizma ter njihov razvoj.

4. Vsaka FIU je operativno neodvisna in avtonomna, kar pomeni, da je pooblaščena in ima zmogljivost za svobodno opravljanje nalog, vključno z zmožnostjo sprejemanja avtonomnih odločitev o analiziranju, zahtevanju in, v skladu z odstavkom 3, posredovanju posameznih informacij. Politika, vlada ali sektor ne bi smeli neupravičeno vplivati nanje ali se vmešavati vanje.

Kadar ima FIU sedež znotraj obstoječe strukture drugega organa, so njene glavne naloge neodvisne in operativno ločene od drugih nalog organa gostitelja.

5. Države članice svojim FIU zagotovijo ustrezne finančne, človeške in tehnične vire za opravljanje njihovih nalog. FIU lahko pridobijo in uporabijo vire, ki jih potrebujejo pri opravljanju svojih nalog.

6. Države članice zagotovijo, da za osebje njihovih FIU veljajo zahteve glede poslovne skrivnosti, ki so enakovredne tistim iz člena 67, in da ohranja visoko raven poklicnih standardov, vključno z visoko ravnjo standardov varstva podatkov, ter da ima visoko integriteto in je ustrezno usposobljeno za etično ravnanje z nabori masovnih podatkov. Države članice zagotovijo, da imajo FIU postopke za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov.

7. Države članice zagotovijo, da FIU sprejmejo pravila, ki urejajo varnost in zaupnost informacij.

8. Države članice zagotovijo, da imajo FIU varne in zaščitene kanale za elektronsko sporočanje in izmenjavo informacij s pristojnimi organi in zavezanci.

9. Države članice zagotovijo, da lahko FIU sklenejo dogovore z drugimi nacionalnimi pristojnimi organi na podlagi člena 46 o izmenjavi informacij.

10. Organ AMLA do 10. julija 2028 izda smernice, namenjene FIU, o:

(a) ukrepih, ki jih je treba sprejeti za ohranitev operativne avtonomije in neodvisnosti FIU, vključno z ukrepi za preprečevanje, da bi nasprotja interesov vplivala na njeno operativno avtonomijo in neodvisnost;

(b) naravi, značilnostih in ciljih operativne in strateške analize;

(c) orodjih in metodah za uporabo in navzkrižno preverjanje finančnih in upravnih informacij ter informacij v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem kaznivih dejanj, do katerih imajo FIU dostop in

(d) praksah in postopkih za začasno ustavitev ali zadržanje odobritve transakcije in začasni preklic ali spremljanje računa ali poslovnega odnosa na podlagi členov 24 in 25.

Člen 20

Uradnik za temeljne pravice

1. Države članice zagotovijo, da FIU imenujejo uradnika za temeljne pravice. Uradnik za temeljne pravice je lahko član obstoječega osebja FIU.

2. Uradnik za temeljne pravice opravlja naslednje naloge:

(a) svetuje osebju FIU o vseh dejavnostih, ki jih izvaja FIU, kadar uradnik za temeljne pravice meni, da je to potrebno, ali na zahtevo osebja, ne da bi oviral te dejavnosti ali povzročal zamude pri njih;

(b) spodbuja in spremlja skladnost FIU s temeljnimi pravicami;

(c) pripravlja nezavezujoča mnenja o skladnosti dejavnosti FIU s temeljnimi pravicami;

(d) obvešča vodjo FIU o morebitnih kršitvah temeljnih pravic med opravljanjem dejavnosti FIU.

3. FIU zagotovi, da uradnik za temeljne pravice pri opravljanju nalog uradnika za temeljne pravice ne prejema nobenih navodil.

Člen 21

Dostop do informacij

1. Države članice zagotovijo, da imajo FIU ne glede na svoj organizacijski status dostop do informacij, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih nalog, vključno s finančnimi in upravnimi informacijami ter informacijami v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem kaznivih dejanj. Države članice zagotovijo, da imajo FIU vsaj:

(a) takojšen in neposreden dostop do naslednjih finančnih informacij:

(i) informacij iz nacionalnih centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov v skladu s členom 16;

(ii) informacij zavezancev, vključno z informacijami o prenosih sredstev, kakor so opredeljeni v členu 3, točka 9, Uredbe (EU) 2023/1113, in prenosih kriptosredstev, kakor so opredeljeni v členu 3, točka 10, navedene uredbe;

(iii) informacij o hipotekah in kreditih;

(iv) informacij iz podatkovnih zbirk o nacionalnih valutah in menjavah valut;

(v) informacij o vrednostnih papirjih;

(b) takojšen in neposreden dostop do naslednjih upravnih informacij:

(i) davčnih podatkov, vključno s podatki, ki jih hranijo davčni organi, ter podatki, pridobljenimi na podlagi člena 8 (3a) Direktive Sveta 2011/16/EU ([40]);

(ii) informacij o postopkih javnega naročanja za blago ali storitve ali koncesije;

([40]) Direktiva Sveta 2011/16/EU z dne 15. februarja 2011 o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS (UL L 64, 11.3.2011, str. 1).

(iii) informacij iz sistema povezovanja registrov bančnih računov iz člena 16, pa tudi iz nacionalnih registrov nepremičnin ali elektronskih sistemov za pridobivanje podatkov ter zemljiške knjige in zemljiških katastrov;

(iv) informacij iz nacionalnih registrov državljanov in prebivalstva fizičnih oseb;

(v) informacij iz nacionalnih registrov potnih listov in vizumov;

(vi) informacij v podatkovnih zbirkah o čezmejnih potovanjih;

(vii) informacij v komercialnih podatkovnih zbirkah, vključno s poslovnimi registri in registri gospodarskih družb, ter podatkovnih zbirk o politično izpostavljenih osebah;

(viii) informacij iz nacionalnih registrov motornih vozil, zrakoplovov in plovil;

(ix) informacij iz nacionalnih registrov socialne varnosti;

(x) carinskih podatkov, vključno s čezmejnimi fizičnimi pretoki gotovine;

(xi) informacij iz nacionalnih registrov osebnega in lahkega orožja;

(xii) informacij iz nacionalnih registrov dejanskega lastništva;

(xiii) podatkov, ki so na voljo s povezovanjem osrednjih registrov v skladu s členom 10(18);

(xiv) informacij iz registrov neprofitnih organizacij;

(xv) informacij, ki jih hranijo nacionalni finančni nadzorniki in regulatorji v skladu s členom 61 in členom 67(2);

(xvi) podatkovnih zbirk, v katerih se hranijo podatki o trgovanju z emisijami CO2 na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 389/2013 ([41]);

(xvii) informacij o letnih računovodskih izkazih družb;

(xviii) nacionalnih registrov migracij in priseljevanja;

(xix) informacij, ki jih hranijo sodišča za gospodarske spore;

(xx) informacij, ki jih hranijo registri insolventnosti in stečajni upravitelji;

(xxi) informacij o sredstvih in drugem premoženju, zamrznjenih ali imobiliziranih na podlagi ciljno usmerjenih finančnih sankcij;

(c) neposreden ali posreden dostop do naslednjih informacij o preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj:

(i) vseh informacij ali podatkov, ki jih že imajo pristojni organi v okviru preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali preganjanja kaznivih dejanj;

(ii) vseh informacij ali podatkov, ki jih imajo javni organi ali zasebni subjekti v okviru preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali preganjanja kaznivih dejanj in ki so pristojnim organom na voljo na podlagi nacionalnega prava brez uporabe prisilnih ukrepov.

Informacije iz točke (c) prvega pododstavka vključujejo izpise iz kazenske evidence, informacije o preiskavah, informacije o začasnem zavarovanju ali zasegu sredstev ali drugih preiskovalnih ali začasnih ukrepih ter informacije o obsodbah in odvzemih.

Države članice lahko dovolijo omejitev dostopa do informacij o preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj iz točke (c) prvega pododstavka za vsak primer posebej, kadar je verjetno, da bi dajanje na voljo takih informacij ogrozilo tekočo preiskavo.

([41]) Uredba Komisije (EU) št. 389/2013 z dne 2. maja 2013 o določitvi registra Unije v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter odločbama št. 280/2004/ES in št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi uredb Komisije (EU) št. 920/2010 in (EU) št. 1193/2011 (UL L 122, 3.5.2013, str. 1).

2. Dostop do informacij iz odstavka 1 se šteje za neposrednega in takojšnjega, kadar so informacije vsebovane v informacijski podatkovni zbirki, registru ali sistemu za pridobivanje podatkov, iz katerih lahko FIU pridobi informacije brez vmesnih korakov, ali kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) subjekti ali organi, ki hranijo informacije, te hitro posredujejo FIU in

(b) noben subjekt, organ ali tretja oseba ne more posegati v zahtevane podatke ali informacije, ki jih je treba dati na voljo.

3. Države članice zagotovijo, da se FIU, kadar je to mogoče, odobri neposreden dostop do informacij iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (c). V primerih, kadar je FIU zagotovljen posreden dostop do informacij, jih subjekt ali organ, ki razpolaga z zahtevanimi informacijami, zagotovi pravočasno.

4. Vsaki FIU mora biti v okviru njenih nalog omogočeno, da od katerega koli zavezanca zahteva, pridobi in uporabi informacije za opravljanje nalog na podlagi člena 19(3) te direktive, tudi če ni bilo predhodno predloženo poročilo na podlagi člena 69(1), prvi pododstavek, točka (a), ali člena 70(1) Uredbe (EU) 2024/1624. Zavezanci niso zavezani izpolniti zahtev po informacijah, vloženih na podlagi tega odstavka, kadar se nanašajo na informacije, pridobljene v primerih iz člena 70(2) navedene uredbe.

Člen 22

Odgovori na zahteve po informacijah

1. Države članice zagotovijo, da lahko FIU pravočasno odgovorijo na utemeljene zahteve po informacijah, ki jih zaradi razlogov, ki se nanašajo na pranje denarja, s tem povezana predhodna kazniva dejanja ali financiranje terorizma, v zadevni državi članici vložijo pristojni organi iz člena 2(1), točki 44(c) in (d), Uredbe (EU) 2024/1624, kadar FIU te informacije že ima in so te informacije potrebne za vsak primer posebej. Odločitev o tem, ali se informacije posredujejo naprej, še naprej sprejema FIU.

Kadar obstajajo objektivni razlogi za domnevo, da bi zagotovitev takih informacij negativno vplivala na preiskave ali analize v teku, ali kadar bi bilo v izjemnih okoliščinah razkritje informacij očitno nesorazmerno s pravnimi interesi fizične ali pravne osebe ali nepomembno za namene, za katere je bilo zahtevano, FIU ni zavezana ugoditi zahtevi po informacijah.

V takih primerih FIU organu, ki vloži zahtevo, pisno sporoči razloge.

2. Pristojni organi FIU zagotovijo povratne informacije o uporabi in koristnosti informacij, zagotovljenih v skladu s tem členom in členom 19(3), ter o rezultatih ukrepov in preiskav, sprejetih oziroma opravljenih na podlagi teh informacij. Take povratne informacije se zagotovijo čim prej in v zbirni obliki vsekakor vsaj vsako leto, tako da se FIU omogoči, izboljšanje njene naloge operativne analize.

Člen 23

Zagotavljanje informacij nadzornikom

1. Države članice zagotovijo, da FIU nadzornikom spontano ali na zahtevo zagotovijo informacije, ki bi lahko bile pomembne za namene nadzora na podlagi poglavja IV in ki vključujejo vsaj informacije o:

(a) kakovosti in količini prijav sumljivih transakcij, ki jih predložijo zavezanci;

(b) kakovosti in pravočasnosti odgovorov zavezancev na zahteve FIU na podlagi člena 69(1), prvi pododstavek, točka (b), Uredbe (EU) 2024/1624;

(c) ustreznih rezultatih strateških analiz, opravljenih na podlagi člena 19(3), točka (b), te direktive, ter vse ustrezne informacije o trendih in metodah pranja denarja, s tem povezanimi predhodnimi kaznivimi dejanji in financiranja terorizma, vključno z geografskimi, čezmejnimi in nastajajočimi tveganji.

2. Države članice zagotovijo, da FIU nadzornike obvestijo vsakič, ko informacije, s katerimi razpolagajo, kažejo, da zavezanci morebiti kršijo uredbi (EU) 2024/1624 in (EU) 2023/1113.

3. Razen kadar je to nujno potrebno za namene iz odstavka 2, države članice zagotovijo, da informacije, ki jih FIU zagotovijo na podlagi tega člena, ne vsebujejo nobenih informacij o posameznih fizičnih ali pravnih osebah ali primerih, ki vključujejo fizične ali pravne osebe, glede katerih je v teku analiza ali preiskava, ali ki bi lahko privedle do identifikacije fizičnih ali pravnih oseb.

Člen 24

Začasna ustavitev ali zadržanje odobritve

1. Države članice zagotovijo, da so FIU pooblaščene za sprejemanje nujnih neposrednih ali posrednih ukrepov za začasno ustavitev ali zadržanje odobritve zadevne transakcije, če obstaja sum, da je transakcija povezana s pranjem denarja ali financiranjem terorizma.

Kadar se na podlagi suma, prijavljenega na podlagi člena 69 Uredbe (EU) 2024/1624, ugotovi, da je treba začasno ustaviti transakcijo ali zadržati odobritev transakcije, države članice zagotovijo, da se zavezancu v roku iz člena 71 navedene uredbe naloži začasna ustavitev ali zadržanje odobritve. Kadar potreba po začasni ustavitvi transakcije temelji na analitičnem delu FIU, ne glede na to, ali je zavezanec predhodno prijavil sumljivo transakcijo, FIU čim prej odredi začasno ustavitev.

FIU začasno ustavi transakcijo ali zadrži odobritev zadevne transakcije, da bi ohranila sredstva, opravila analize, vključno z analizo zadevne transakcije, ocenila, ali je sum potrjen, in da bi se v tem primeru rezultati analiz posredovali ustreznim pristojnim organom, kar bi omogočilo sprejetje ustreznih ukrepov.

Države članice določijo obdobje začasne ustavitve ali zadržanja odobritve, ki se uporablja za analitično delo FIU in ni daljše od 10 delovnih dni. Države članice lahko določijo daljše obdobje, v katerem FIU na podlagi nacionalnega prava opravljajo nalogo sledenja, zasega, začasnega zavarovanja ali odvzema sredstev, pridobljenih s kriminalnimi dejavnostmi. Kadar je določeno daljše obdobje začasne ustavitve ali zadržanja odobritve, države članice zagotovijo, da za FIU pri opravljanju njene naloge veljajo ustrezna nacionalna jamstva, kot je možnost, da lahko oseba, katere transakcija je bila začasno ustavljena, to začasno ustavitev izpodbija pred sodiščem.

Države članice zagotovijo, da so FIU pooblaščene, da lahko kadar koli odpravijo začasno ustavitev ali zadržanje odobritve, kadar ugotovijo, da začasna ustavitev ali zadržanje odobritve ni več potrebno za izpolnjevanje ciljev iz tretjega pododstavka.

Države članice zagotovijo, da so FIU pooblaščene, da naložijo začasno ustavitev ali zadržanje odobritve iz tega odstavka na zahtevo FIU iz druge države članic.

2. Kadar obstaja sum, da je bančni račun ali plačilni račun, račun s kriptosredstvi ali drug poslovni odnos povezan s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, države članice zagotovijo, da je FIU pooblaščena za sprejemanje nujnih neposrednih ali posrednih ukrepov za začasni preklic uporabe tega računa ali poslovnega odnosa, da bi ohranila sredstva, opravila analize, ocenila, ali je sum potrjen, in da bi se v tem primeru rezultati analiz posredovali ustreznim pristojnim organom, kar bi omogočilo sprejetje ustreznih ukrepov.

Države članice določijo obdobje začasnega preklica, ki se uporablja za analitično delo FIU in ki ni daljše od 5 delovnih dni. Države članice lahko določijo daljše obdobje, v katerem FIU na podlagi nacionalnega prava opravljajo nalogo sledenja, zasega, začasnega zavarovanja ali odvzema sredstev, pridobljenih s kriminalnimi dejavnostmi. Kadar je določeno daljše obdobje začasnega preklica, države članice zagotovijo, da za FIU pri opravljanju njene naloge veljajo ustrezna nacionalna jamstva, kot je možnost, da lahko oseba, katere bančni račun ali plačilni račun, račun s kriptosredstvi ali drug poslovni odnos je bil začasno preklican, ta začasni preklic izpodbija pred sodiščem.

Države članice zagotovijo, da so FIU pooblaščene, da kadar koli odpravijo začasni preklic, kadar ugotovijo, da začasni preklic ni več potreben za izpolnjevanje ciljev iz prvega pododstavka.

Države članice zagotovijo, da so FIU pooblaščene, da začasno prekličejo uporabo računa ali začasno prekinejo poslovni odnos iz tega odstavka na zahtevo FIU iz druge države članice.

3. Uporaba začasne ustavitve oziroma preklica ali zadržanje odobritve v skladu s tem členom ne vključuje nikakršne odgovornosti FIU ali njenih direktorjev ali zaposlenih.

Člen 25

Navodila za spremljanje transakcij ali dejavnosti

Države članice zagotovijo, da so FIU pooblaščene, da zavezancem naročijo, naj v obdobju, ki ga določi FIU, spremljajo transakcije ali dejavnosti, ki se izvajajo prek enega ali več bančnih računov ali plačilnih računov ali računov s kriptosredstvi ali drugih poslovnih odnosov, ki jih upravlja zavezanec, za osebe, ki predstavljajo znatno tveganje pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma. Države članice zagotovijo tudi, da so FIU pooblaščene, da zavezancu naročijo, naj poroča o rezultatih spremljanja.

Države članice zagotovijo, da so FIU pooblaščene za uvedbo ukrepov spremljanja iz tega člena na zahtevo FIU iz druge države članice.

Člen 26

Opozorila zavezancem

1. Države članice zagotovijo, da lahko FIU zavezance opozorijo na informacije, pomembne za izvajanje skrbnega pregleda strank na podlagi poglavja III Uredbe (EU) 2024/1624. Te informacije vključujejo:

(a) vrste transakcij ali dejavnosti, ki predstavljajo znatno tveganje pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma;

(b) posamezne osebe, ki predstavljajo znatno tveganje pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma;

(c) posamezna geografska območja, ki predstavljajo znatno tveganje pranja denarja s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma.

2. Zahteva iz odstavka 1 se uporablja za obdobje, določeno v nacionalnem pravu, ki ni daljše od šestih mesecev.

3. FIU zavezancem vsako leto zagotovijo strateške informacije o tipologijah, kazalnikih tveganja in trendih pranja denarja in financiranja terorizma.

Člen 27

Letno poročilo FIU

Vsaka država članica zagotovi, da FIU letno objavi poročilo o svojih dejavnostih. Poročilo vsebuje statistične podatke o:

(a) nadaljnjem ukrepanju FIU na podlagi prejetih prijav sumljivih transakcij in dejavnosti;

(b) prijavah sumljivih transakcij, ki so jih predložili zavezanci;

(c) razkritjih s strani nadzornikov in osrednjih registrov;

(d) posredovanju informacij pristojnim organom in nadaljnjem ukrepanju v zvezi s temi posredovanji;

(e) zahtevah, predloženih drugim FIU in prejetih od njih;

(f) zahtevah, predloženih pristojnim organom iz člena 2(1), točka 44(c), Uredbe (EU) 2024/1624 in prejetih od njih;

(g) dodeljenih človeških virih;

(h) podatkih o čezmejnih fizičnih pretokih gotovine, ki jih carinski organi predložijo na podlagi člena 9 Uredbe (EU) 2018/1672.

Poročilo iz prvega odstavka vsebuje tudi informacije o trendih in tipologijah, prepoznanih v dokumentaciji, posredovani drugim pristojnim organom. Informacije, ki jih poročilo vsebuje, ne smejo omogočati identifikacije nobene fizične ali pravne osebe.

Člen 28

Povratne informacije, ki jih zagotavlja FIU

1. Države članice zagotovijo, da FIU zavezancem zagotovi povratne informacije o prijavah sumov na podlagi člena 69 Uredbe (EU) 2024/1624. Take povratne informacije zajemajo vsaj kakovost zagotovljenih informacij, pravočasnost prijave, opis suma in dokumentacijo, zagotovljeno na stopnji vložitve.

Povratne informacije na podlagi tega člena se ne razumejo, kot da zajemajo vse prijave, ki jih vložijo zavezanci.

FIU posameznemu zavezancu ali skupinam ali kategorijam zavezancev vsaj enkrat na leto zagotovi povratne informacije ter pri tem upošteva skupno število sumljivih transakcij, ki so jih prijavili zavezanci.

P ovratne informacije so na voljo tudi nadzornikom, da lahko opravijo nadzor na podlagi tveganja v skladu s členom 40.

FIU organu AMLA letno poročajo o zagotavljanju povratnih informacij zavezancem na podlagi tega člena in zagotovijo statistične podatke o številu prijav sumljivih transakcij, ki jih vložijo kategorije zavezancev.

Organ AMLA do 10. julija 2028 FIU izda priporočila o dobrih praksah in pristopih k zagotavljanju povratnih informacij, vključno z njihov vrsto in pogostostjo.

Obveznost zagotovitve povratnih informacij ne sme ogroziti potekajočega analitičnega dela, ki ga izvaja FIU, ali preiskave ali upravnega ukrepa, ki sledi posredovanju s strani FIU, ter ne vpliva na uporabo zahtev o varstvu podatkov in zaupnosti.

2. Države članice zagotovijo, da FIU carinskim organom vsaj na letni osnovi zagotovijo povratne informacije o učinkovitosti informacij, predloženih na podlagi člena 9 Uredbe (EU) 2018/1672, in nadaljnjih ukrepih v zvezi z njimi.

Člen 29

Sodelovanje med FIU

Države članice zagotovijo, da FIU med seboj sodelujejo, kolikor je le mogoče, ne glede na svoj organizacijski status.

Člen 30

Zaščiteni komunikacijski kanali

1. Vzpostavi se sistem za izmenjavo informacij med FIU držav članic (v nadaljnjem besedilu: mreža FIU.net). Mreža FIU.net zagotavlja varno komunikacijo in izmenjavo informacij ter omogoča pisni zapis vseh dejavnosti obdelave. Mreža FIU.net se lahko uporablja tudi za komunikacijo z organi, enakovrednimi FIU, v tretjih državah ter z drugimi organi in z organi, uradi in agencijami Unije. Mrežo FIU.net upravlja organ AMLA.

FIU in organ AMLA za namene skupne analize na podlagi člena 32 te direktive in člena 40 Uredbe (EU) 2024/1620 za izmenjavo informacij uporabljajo mrežo FIU.net.

2. Države članice zagotovijo, da FIU izmenjujejo informacije na podlagi členov 31 in 32 prek mreže FIU.net. V primeru tehnične okvare mreže FIU.net se informacije prenesejo s katerim koli drugim ustreznim sredstvom, ki zagotavlja visoko raven varnosti podatkov in varstva podatkov.

Tudi izmenjave informacij med FIU in enakovrednimi organi v tretjih državah, ki niso povezani na mrežo FIU.net, potekajo prek zaščitenih komunikacijskih kanalov.

3. Države članice zagotovijo, da FIU za izpolnjevanje svojih nalog, kot so določene v tej direktivi, v skladu z nacionalnim pravom med seboj sodelujejo, kolikor je to mogoče, pri uporabi najsodobnejših tehnologij.

Države članice zagotovijo tudi, da FIU, kolikor je to mogoče, sodelujejo pri uporabi rešitev, ki jih razvije in upravlja organ AMLA v skladu s členom 5(5), točka (i), členom 45(1), točka (d), in členom 47 Uredbe (EU) 2024/1620.

4. Države članice zagotovijo, da lahko FIU uporabljajo funkcije mreže FIU.net, da s preverjanjem, ali zadetek obstaja ali ne, navzkrižno primerjajo podatke, ki jih dajo na voljo na mreži FIU.net, s podatki, ki jih v tem sistemu dajo na voljo druge FIU ter organi, uradi in agencije Unije, če tako navzkrižno primerjanje spada v ustrezna pooblastila navedenih organov, uradov in agencij Unije.

5. Organ AMLA lahko začasno prekliče dostop FIU ali enakovrednega organa v tretji državi ali organa, urada ali agencije Unije do mreže FIU.net, kadar domneva, da bi tak dostop ogrozil izvajanje tega poglavja ter varnost in zaupnost informacij, ki jih hranijo FIU in ki se izmenjujejo prek FIU.net, tudi kadar obstajajo pomisleki v zvezi z neodvisnostjo in samostojnostjo FIU.

Člen 31

Izmenjava informacij med FIU

1. Države članice zagotovijo, da si FIU spontano ali na zahtevo izmenjujejo vse informacije, ki bi lahko bile pomembne pri obdelavi ali analizi informacij s strani FIU, povezanih s pranjem denarja, s tem povezanimi predhodnimi kaznivimi dejanji ali financiranjem terorizma in vpleteno fizično ali pravno osebo, ne glede na vrsto morebitnih povezanih predhodnih kaznivih dejanj in celo če vrsta morebitnih povezanih predhodnih kaznivih dejanj ob izmenjavi ni opredeljena.

Zahteva vsebuje ustrezna dejstva, sekundarne informacije, razloge za zahtevo, povezave z državo FIU, ki prejme zahtevo, in opis, kako bodo zahtevane informacije uporabljene.

Kadar FIU prejme poročilo na podlagi člena 69(1), prvi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU) 2024/1624, ki se nanaša na drugo državo članico, poročilo ali vse ustrezne informacije, pridobljene iz njega, takoj posreduje FIU te druge države članice.

2. Organ AMLA do 10. julija 2026 pripravi osnutek izvedbenih tehničnih standardov in ga predloži Komisiji v sprejetje. V osnutku tehničnih standardov je določena oblika, ki se uporablja za izmenjavo informacij iz odstavka 1.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 53 Uredbe (EU) 2024/1620.

3. Organ AMLA do 10. julija 2026 pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov in ga predloži Komisiji v sprejetje. V teh osnutkih regulativnih tehničnih standardov se podrobno opredelijo merila za ustreznost in izbor pri določanju, ali se prijava, predložena na podlagi člena 69(1), prvi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU) 2024/1624 nanaša na drugo državo članico, kot je navedeno v odstavku 1, tretji pododstavek, tega člena.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 49 do 52 Uredbe (EU) 2024/1620.

4. Organ AMLA do 10. julija 2028 izda smernice, naslovljene na FIU, o postopkih, ki jih je treba upoštevati pri posredovanju in prejemanju poročila na podlagi člena 69(1), prvi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU) 2024/1624, ki se nanaša na drugo državo članico, in nadaljnjem ukrepanju na podlagi tega poročila.

5. Države članice zagotovijo, da mora FIU, ki ji je bila podana zahteva, pri odgovoru na zahtevo po informacijah iz odstavka 1, prejeto od druge FIU, uporabiti vsa razpoložljiva pooblastila, ki bi jih običajno uporabila v matični državi članici za prejem in analizo informacij.

Kadar poskuša FIU pridobiti dodatne informacije od zavezanca s sedežem v drugi državi članici, ki deluje na ozemlju njene države članice, se zahteva naslovi na FIU države članice, na ozemlju katere ima zavezanec sedež. Ta FIU pridobi informacije v skladu s členom 69(1) Uredbe (EU) 2024/1624 in nemudoma posreduje odgovore.

6. Države članice zagotovijo, da FIU, kadar se od nje zahteva predložitev informacij na podlagi odstavka 1, čim prej odgovori na zahtevo, v vsakem primeru pa najpozneje v petih delovnih dneh po njenem prejemu, če FIU razpolaga z informacijami, ki se zahtevajo, ali so te informacije v podatkovni zbirki ali registru, do katerega ima FIU, ki prejme zahtevo, neposreden dostop. V izjemnih, ustrezno utemeljenih primerih se lahko ta rok podaljša na največ 10 delovnih dni. Kadar FIU, ki prejme zahtevo, ne more pridobiti zahtevanih informacij, o tem obvesti FIU, ki pošlje zahtevo.

7. Države članice zagotovijo, da FIU, ki prejme zahtevo, v izjemnih, utemeljenih in nujnih primerih in z odstopanjem od odstavka 8, kadar se na podlagi odstavka 1 zahteva, da FIU predloži informacije iz podatkovne zbirke ali registra, do katerega ima FIU, ki prejme zahtevo, neposreden dostop ali z njimi že razpolaga, zagotovi te informacije najpozneje v enem delovnem dnevu po prejemu zahteve.

Če se FIU, ki prejme zahtevo, ne more odzvati v enem delovnem dnevu ali ne more neposredno dostopati do informacij, to utemelji. FIU, ki prejme zahtevo, lahko odloži zagotovitev informacij, ki se zahtevajo v enem delovnem dnevu, kadar jo to nesorazmerno obremeni. V tem primeru FIU, ki prejme zahtevo, o takem odlogu takoj obvesti FIU, ki je podala zahtevo. FIU, ki prejme zahtevo, lahko rok za odgovor na zahtevo po informacijah podaljša na največ tri delovne dni.

8. FIU lahko zavrne izmenjavo informacij le v izjemnih okoliščinah, kadar bi lahko bila izmenjava v nasprotju s temeljnimi načeli njenega nacionalnega prava. Te izjemne okoliščine se določijo na način, ki preprečuje zlorabe in neupravičeno omejevanje proste izmenjave informacij za namene analiz.

Države članice do 10. julija 2028 Komisiji priglasijo izjemne okoliščine iz prvega pododstavka. Države članice posodobijo take priglasitve, kadar se pojavijo spremembe izjemnih okoliščin, ugotovljenih na nacionalni ravni.

Komisija objavi konsolidirani seznam priglasitev iz drugega pododstavka.

9. Komisija do 10. julija 2029 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo z oceno, ali so izjemne okoliščine, priglašene na podlagi odstavka 8, utemeljene.

Člen 32

Skupne analize

1. Države članice zagotovijo, da lahko njihove FIU izvajajo skupne analize sumljivih transakcij in dejavnosti.

2. Ustrezne FIU, ki jim pomaga organ AMLA v skladu s členom 40 Uredbe (EU) 2024/1620, za namene odstavka 1 tega člena vzpostavijo skupno analitsko skupino za poseben namen in določeno obdobje, ki se lahko sporazumno podaljša, da izvede operativne analize sumljivih transakcij ali dejavnosti, pri kateri sodeluje ena ali več FIU, ki sestavljajo skupino.

3. Skupna analitska skupina se lahko vzpostavi, kadar:

(a) so pri operativnih analizah FIU potrebne težke in zahtevne analize, povezane z drugimi državami članicami;

(b) več FIU izvaja operativne analize, pri katerih je zaradi okoliščin primera utemeljeno usklajeno ukrepanje v sodelujočih državah članicah.

Katera koli od zadevnih FIU ali organ AMLA lahko na podlagi člena 44 Uredbe (EU) 2024/1620 zaprosi za vzpostavitev skupne analitske skupine.

4. Države članice zagotovijo, da je član osebja njihove FIU, dodeljen skupni analitski skupini, v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja, in v okviru pristojnosti člana osebja skupini zmožen zagotoviti informacije, ki jih ima FIU na voljo, da lahko skupina izvede analizo.

5. Kadar skupna analitska skupina potrebuje pomoč FIU, ki ne sodeluje v skupini, lahko to drugo FIU prosi, da:

(a) se priključi skupni analitski skupini;

(b) skupni analitski skupini predloži finančnoobveščevalne in finančne informacije.

6. Države članice zagotovijo, da lahko FIU povabijo tretje osebe, tudi organe, urade in agencije Unije, da sodelujejo pri skupnih analizah, kadar je to potrebno za namene skupnih analiz in kadar imajo te tretje osebe ustrezna pooblastila za tako sodelovanje.

Države članice zagotovijo, da FIU, ki sodelujejo pri skupnih analizah, določijo pogoje, ki se uporabljajo v zvezi s sodelovanjem tretjih oseb, in sprejmejo ukrepe, ki zagotavljajo zaupnost in varnost izmenjanih informacij. Države članice zagotovijo, da se izmenjane informacije uporabljajo izključno za namene, za katere je bila ta skupna analiza vzpostavljena.

Člen 33

Uporaba medsebojno izmenjanih informacij s strani FIU

Informacije in dokumenti, prejeti na podlagi členov 29, 31 in 32, se uporabljajo za izpolnjevanje nalog FIU, kot so določene v tej direktivi. Pri izmenjavi informacij in dokumentov na podlagi členov 29 in 31 lahko FIU, ki posreduje informacije, naloži omejitve in pogoje za uporabo teh informacij, razen kadar je posredovano poročilo, ki ga je na podlagi člena 69(1) Uredbe (EU) 2024/1624 predložil zavezanec, ali informacije, ki iz njega izhajajo ter zadevajo drugo državo članico, v kateri zavezanec deluje na podlagi svobode opravljanja storitev, in ne vsebujejo nobene povezave z državo članico FIU, ki posreduje informacije. FIU, ki prejme informacije, upošteva navedene omejitve in pogoje.

Države članice zagotovijo, da FIU imenujejo vsaj eno kontaktno osebo ali točko, pristojno za prejem zahtev po informacijah FIU iz drugih držav članic.

Člen 34

Soglasje za nadaljnje posredovanje informacij, izmenjanih med FIU

1. Države članice zagotovijo, da se informacije, izmenjane na podlagi členov 29, 31 in 32, uporabljajo le za namen, za katerega so bile zahtevane ali posredovane, ter da mora za vsako posredovanje navedenih informacij s strani FIU, ki jih prejme, kateremu koli drugemu organu, agenciji ali oddelku, ali za kakršno koli uporabo teh informacij za namene, ki presegajo prvotno odobrene namene, FIU, ki informacije zagotovi, izdati predhodno soglasje.

Zahteve iz prvega pododstavka tega odstavka se ne uporabljajo, kadar informacije, ki jih zagotovi FIU, vsebujejo poročilo, ki ga na podlagi člena 69(1) Uredbe (EU) 2024/1624 predloži zavezanec ter zadeva drugo državo članico, v kateri zavezanec deluje na podlagi svobode opravljanja storitev, in nima nobene povezave z državo članico FIU, ki informacije zagotovi.

2. Države članice zagotovijo, da FIU, ki prejme zahtevo, predhodno soglasje za posredovanje informacij pristojnim organom izda hitro in v čim večjem obsegu, ne glede na vrsto povezanega predhodnega kaznivega dejanja in ne glede na to, ali je predhodno kaznivo dejanje opredeljeno. FIU, ki prejme zahtevo, soglasja za to posredovanje ne zavrne, razen če to presega področje uporabe njenih določb o PPDFT ali bi lahko oviralo preiskavo ali bilo kako drugače v nasprotju s temeljnimi načeli nacionalnega prava te države članice. Vsaka taka zavrnitev izdaje soglasja se ustrezno pojasni. Primeri, v katerih lahko FIU zavrne soglasje, se opredelijo na način, ki preprečuje zlorabe in neupravičeno omejevanje posredovanja informacij pristojnim organom.

3. Države članice do 10. julija 2028 Komisiji priglasijo izjemne okoliščine, v katerih posredovanje ne bi bilo v skladu s temeljnimi načeli nacionalnega prava iz odstavka 2. Države članice posodobijo take priglasitve, kadar se pojavijo spremembe izjemnih okoliščin, ugotovljenih na nacionalni ravni.

Komisija objavi konsolidirani seznam priglasitev iz prvega pododstavka.

4. Komisija do 10. julija 2029 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo z oceno, ali so izjemne okoliščine, priglašene na podlagi odstavka 3, utemeljene.

Člen 35

Učinki določb kazenskega prava

Razlike pri opredelitvah predhodnih kaznivih dejanj v nacionalnem pravu ne omejujejo zmožnosti FIU, da zagotovijo pomoč drugi FIU, ter ne omejujejo izmenjave, posredovanja in uporabe informacij na podlagi členov 31, 32, 33 in 34.

Člen 36

Zaupnost prijav

1. Države članice zagotovijo, da imajo FIU vzpostavljene mehanizme za zaščito identitete zavezancev in njihovih zaposlenih ali oseb v enakovrednem položaju, vključno z zastopniki in distributerji, ki poročajo o sumih na podlagi člena 69(1), prvi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU) 2024/1624.

2. Države članice zagotovijo, da FIU pri odzivanju na zahteve pristojnih organov po informacijah na podlagi člena 22 ali pri posredovanju rezultatov svojih analiz na podlagi člena 19 ne razkrijejo vira poročanja iz odstavka 1 tega člena. Ta odstavek ne posega v veljavno nacionalno kazensko procesno pravo.

POGLAVJE IV

NADZOR NAD PREPREČEVANJEM PRANJA DENARJA

ODDELEK 1

Splošne določbe

Člen 37

Pristojnosti in viri nacionalnih nadzornikov

1. Vsaka država članica zagotovi, da se nad vsemi zavezanci s sedežem na njenem ozemlju opravlja ustrezen in učinkovit nadzor, razen v okoliščinah iz člena 38. Zato vsaka država članica imenuje enega ali več nadzornikov, ki učinkovito spremljajo, ali zavezanci izpolnjujejo uredbi (EU) 2024/1624 in (EU) 2023/1113.

Kadar države članice zaradi prevladujočega splošnega interesa uvedejo posebne zahteve za izdajo dovoljenj zavezancem, da lahko delujejo na njihovem ozemlju v okviru svobode opravljanja storitev, zagotovijo, da dejavnosti, ki jih opravljajo zavezanci na podlagi teh posebnih dovoljenj, nadzorujejo njihovi nacionalni nadzorniki, ne glede na to, ali se dovoljene dejavnosti izvajajo prek infrastrukture na njihovem ozemlju ali na daljavo. Države članice zagotovijo tudi, da se nadzornike države članice, v kateri ima zavezanec sedež, uradno obvesti o nadzoru na podlagi tega pododstavka.

Ta odstavek se ne uporablja, kadar organ AMLA deluje kot nadzornik.

2. Države članice zagotovijo, da imajo nadzorniki ustrezne finančne, človeške in tehnične vire za opravljanje nalog iz odstavka 5. Države članice zagotovijo, da ima osebje teh organov visoko integriteto in je ustrezno usposobljeno ter ohranja visoko raven poklicnih standardov, vključno s standardi zaupnosti, varstva podatkov ter obravnavanja nasprotij interesov.

3. Države članice lahko v primeru zavezancev iz člena 3, točki 3(a) in (b), Uredbe (EU) 2024/1624 dovolijo, da samoregulativni organi opravljajo nalogo iz odstavka 1 tega člena, če imajo pooblastila iz odstavka 6 tega člena ter ustrezne finančne, človeške in tehnične vire za opravljanje svojih nalog. Države članice zagotovijo, da ima osebje teh organov visoko integriteto in je ustrezno usposobljeno ter ohranja visoko raven poklicnih standardov, vključno s standardi zaupnosti, varstva podatkov ter obravnavanja nasprotij interesov.

4. Kadar država članica nadzor nad kategorijo zavezancev zaupa več kot enemu nadzorniku, zagotovi, da ti nadzorniki nadzirajo zavezance dosledno in učinkovito v celotnem sektorju. V ta namen ta država članica imenuje vodilnega nadzornika ali vzpostavi mehanizem za usklajevanje med temi nadzorniki.

Kadar država članica nadzor nad vsemi zavezanci zaupa več kot enemu nadzorniku, vzpostavi usklajevalni mehanizem med temi nadzorniki, da se zagotovi učinkovit nadzor zavezancev po najvišjih standardih. Tak usklajevalni mehanizem vključuje vse nadzornike, razen kadar:

(a) je nadzor zaupan samoregulativnemu organu; v tem primeru v usklajevalnem mehanizmu sodeluje javni organ iz člena 52;

(b) je nadzor nad kategorijo zavezancev zaupan več nadzornikom; v tem primeru v usklajevalnem mehanizmu sodeluje glavni nadzornik. Kadar glavni nadzornik ni bil imenovan, nadzorniki med seboj določijo predstavnika.

5. Države članice za namene odstavka 1 zagotovijo, da nacionalni nadzorniki opravljajo naslednje naloge:

(a) posredovanje ustreznih informacij zavezancem na podlagi člena 39;

(b) odločanje v primerih, kadar so posebna inherentna tveganja, povezana s sektorjem, jasna in razumljena in kadar posamezne dokumentirane ocene tveganj na podlagi člena 10 Uredbe (EU) 2024/1624 niso potrebne,

(c) preverjanje ustreznosti in izvajanja notranjih politik, postopkov in kontrol zavezancev na podlagi poglavja II Uredbe (EU) 2024/1624 ter človeških virov, dodeljenih za opravljanje nalog, zahtevanih v skladu s to uredbo, za nadzornike kolektivnih naložbenih podjemov pa tudi odločanje o primerih, v katerih lahko kolektivni naložbeni podjem poročanje o sumljivih dejavnostih na podlagi člena 18(7) Uredbe (EU) 2024/1624 odda v zunanje izvajanje ponudniku storitev;

(d) redno ocenjevanje in spremljanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma ter tveganj neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij in izogibanja takim sankcijam, ki so jim izpostavljeni zavezanci;

(e) spremljanje, ali zavezanci izpolnjujejo obveznosti glede ciljno usmerjenih finančnih sankcij;

(f) izvajanje vseh potrebnih preiskav na daljavo, inšpekcijskih pregledov na kraju samem ter tematskih pregledov, pa tudi vseh drugih poizvedb, ocen in analiz, potrebnih za preverjanje, ali zavezanci ravnajo v skladu z Uredbo (EU) 2024/1624, in vse upravne ukrepe, sprejete na podlagi člena 56;

(g) sprejemanje ustreznih nadzornih ukrepov, s katerimi se obravnavajo kršitve veljavnih zahtev, ki jih storijo zavezanci, ugotovljene v postopku nadzornega ocenjevanja, in nadaljnje spremljanje izvajanja takih ukrepov.

6. Države članice nadzornikom zagotovijo ustrezna pooblastila za opravljanje njihovih nalog iz odstavka 5, vključno s pooblastilom, da:

(a) zahtevajo, da zavezanci predložijo vse informacije, ki so pomembne za spremljanje in preverjanje skladnosti z Uredbo (EU) 2024/1624 ali Uredbo (EU) 2023/1113 ter izvajanje pregledov, tudi od ponudnikov storitev, ki jim je zavezanec oddal del svojih nalog v zunanje izvajanje, da bi izpolnil zahteve iz navedenih uredb;

(b) uporabijo ustrezne in sorazmerne upravne ukrepe za odpravo morebitnih kršitev, tudi z uvedbo denarnih kazni v skladu z oddelkom 4 tega poglavja.

7. Države članice zagotovijo, da imajo finančni nadzorniki in nadzorniki ponudnikov storitev iger na srečo poleg pooblastil iz odstavka 6 dodatna pooblastila, vključno s pooblastilom za inšpekcijski pregled poslovnih prostorov zavezanca brez predhodnega obvestila, kadar je to potrebno zaradi pravilne izvedbe in učinkovitosti preiskave, ter vsa potrebna sredstva za izvedbo takšnega inšpekcijskega pregleda.

Nadzorniki lahko za namene prvega pododstavka vsaj:

(a) pregledajo poslovne knjige in evidence zavezanca ter pridobijo kopije takih knjig in evidenc ali izpiske iz njih;

(b) pridobijo dostop do programske opreme, podatkovnih zbirk, orodij IT ali drugih elektronskih sredstev za evidentiranje informacij, ki jih uporablja zavezanec;

(c) pridobijo pisne ali ustne informacije od vseh oseb, pristojnih za notranje politike, postopke in kontrole na področju PPDFT, ali njihovih zastopnikov ali zaposlenih ter zastopnikov ali zaposlenih subjektov, ki jim je zavezanec oddal naloge v zunanje izvajanje na podlagi člena 18 Uredbe (EU) 2024/1624, ter opravijo razgovore z vsemi drugimi osebami, ki privolijo v razgovor, da bi se zbrale informacije o predmetu preiskave.

Člen 38

Nadzor nad oblikami infrastrukture nekaterih posrednikov, ki delujejo v okviru svobode opravljanja storitev

1. Kadar se dejavnosti naslednjih zavezancev izvajajo na njihovem ozemlju v okviru svobode opravljanja storitev prek zastopnikov ali distributerjev ali prek drugih vrst infrastrukture, tudi kadar se te dejavnosti izvajajo na podlagi dovoljenja, pridobljenega na podlagi Direktive 2013/36/EU, države članice zagotovijo, da te dejavnosti nadzirajo njihovi nacionalni nadzorniki:

(a) institucije za izdajo elektronskega denarja, kakor so opredeljene v členu 2, točka 3, Direktive 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([42]);

(b) ponudniki plačilnih storitev, kakor so opredeljeni v členu 4, točka 11, Direktive (EU) 2015/2366, in

(c) ponudniki storitev na področju kriptosredstev.

Za namene prvega pododstavka nadzorniki države članice, v kateri se opravljajo dejavnosti, dejansko nadzirajo in zagotavljajo izpolnjevanje uredb (EU) 2024/1624 in (EU) 2023/1113.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 nadzor nad temi zastopniki, distributerji ali drugimi vrstami infrastrukture iz navedenega odstavka izvaja nadzornik države članice, v kateri ima zavezanec sedež, kadar:

(a) niso izpolnjena merila iz regulativnega tehničnega standarda iz člena 41(2) in

(b) nadzornik države članice, v kateri se nahajajo ti zastopniki, distributerji ali druge vrste infrastrukture, obvesti nadzornika države članice, v kateri ima zavezanec sedež, da glede na omejeno infrastrukturo subjekta na njenem ozemlju nadzor nad dejavnostmi iz odstavka 1 izvaja nadzornik države članice, v kateri ima zavezanec svoj sedež.

3. Za namene tega člena si nadzornik države članice, v kateri ima zavezanec sedež, in nadzornik države članice, v kateri zavezanec deluje v okviru svobode opravljanja storitev prek zastopnikov ali distributerjev ali prek drugih vrst infrastrukture, medsebojno zagotovita vse informacije, potrebne za oceno, ali so merila iz odstavka 2, točka (a), izpolnjena, vključno z vsemi spremembami okoliščin zavezanca, ki bi lahko vplivale na izpolnjevanje navedenih meril.

([42]) Direktiva 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL L 267, 10.10.2009, str. 7).

4. Države članice zagotovijo, da nadzornik države članice, v kateri ima zavezanec sedež, zavezanec v dveh tednih od prejema obvestila iz odstavka 2, točka (b), obvesti, da bo nadzoroval dejavnosti zastopnikov, distributerjev ali drugih vrst infrastrukture, prek katere zavezanci delujejo v okviru svobode opravljanja storitev v drugi državi članici, in o vseh naknadnih spremembah njihovega nadzora.

5. Ta člen se ne uporablja, kadar organ AMLA deluje kot nadzornik.

Člen 39

Zagotavljanje informacij zavezancem

1. Države članice zagotovijo, da dajo nadzorniki zavezancev pod svojim nadzorom na voljo informacije o pranju denarja in financiranju terorizma.

2. Informacije iz odstavka 1 zajemajo naslednje:

(a) oceno tveganja na ravni Unije, ki jo izvede Komisija na podlagi člena 7, in vsa ustrezna priporočila Komisije na podlagi navedenega člena;

(b) nacionalne ali sektorske ocene tveganja, opravljene na podlagi člena 8;

(c) ustrezne smernice, priporočila in mnenja, ki jih izda organ AMLA v skladu s členoma 54 in 55 Uredbe (EU) 2024/1620;

(d) informacije o tretjih državah, opredeljenih na podlagi s poglavja III, oddelek 2, Uredbe (EU) 2024/1624;

(e) vse smernice in poročila, ki jih pripravijo organ AMLA, drugi nadzorniki in po potrebi javni organ, ki nadzoruje samoregulativne organe, FIU ali vsi drugi pristojni organi ali mednarodne organizacije in organi za določanje standardov o načinih pranja denarja in financiranja terorizma, ki se lahko uporabljajo za sektor, in znakih, ki bi lahko olajšali odkrivanje transakcij ali dejavnosti, pri katerih obstaja tveganje povezave s pranjem denarja in financiranjem terorizma v tem sektorju, ter smernice o obveznostih zavezancev v zvezi s ciljno usmerjenimi finančnimi sankcijami.

3. Države članice zagotovijo, da nadzorniki po potrebi izvajajo dejavnosti ozaveščanja, da zavezance pod svojim nadzorom obvestijo o njihovih obveznostih.

4. Države članice zagotovijo, da dajo nadzorniki zavezancem pod svojim nadzorom nemudoma na voljo informacije o osebah ali subjektih, imenovanih v zvezi s ciljno usmerjenimi finančnimi sankcijami in finančnimi sankcijami ZN.

Člen 40

Nadzor na podlagi tveganja

1. Države članice zagotovijo, da nadzorniki pri nadzoru uporabljajo pristop, ki temelji na tveganju. Zato države članice zagotovijo, da nadzorniki:

(a) jasno razumejo tveganja pranja denarja in financiranja terorizma v njihovi državi članici;

(b) ocenijo vse ustrezne informacije o posebnih domačih in mednarodnih tveganjih, povezanih s strankami, produkti in storitvami zavezancev;

(c) na profilu tveganja zavezancev ter na tveganjih pranja denarja in financiranja terorizma v tej državi članici utemeljijo pogostost in intenzivnost izvajanja nadzora na kraju samem in na daljavo ter tematskega nadzora.

Za namene točke (c) prvega pododstavka tega odstavka nadzorniki pripravijo letne programe nadzorniških pregledov, v katerih upoštevajo časovnico in vire, potrebne za hiter odziv v primeru objektivnih in pomembnih znakov kršenja uredb (EU) 2024/1624 in (EU) 2023/1113.

2. Organ AMLA do 10. julija 2026 pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov in ga predloži Komisiji v sprejetje. V njih so določeni referenčna merila in metodologija za ocenjevanje in razvrščanje profila tveganja pri delovanju in preostalega tveganja zavezancev ter pogostost pregledov takih profilov tveganja. Pri pogostosti se upoštevajo pomembni dogodki ali spremembe v vodenju in dejavnostih zavezanca ter narava in velikost podjetja.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 49 do 52 Uredbe (EU) 2024/1620.

3. Organ AMLA do 10. julija 2028 izda smernice, namenjene nadzornikom, o:

(a) značilnostih nadzora, na podlagi tveganja;

(b) ukrepih, ki jih morajo nadzorniki sprejeti, da bi zagotovili ustrezen in učinkovit nadzor, vključno z usposabljanjem osebja;

(c) ukrepih, ki jih je treba sprejeti pri izvajanju nadzora z upoštevanjem tveganja.

V smernicah iz prvega pododstavka se po potrebi upoštevajo rezultati ocen, opravljenih na podlagi členov 30 in 35 Uredbe (EU) 2024/1620.

4. Države članice zagotovijo, da pristojni organi upoštevajo stopnjo diskrecije, ki jo ima zavezanec, ter ustrezno pregledajo ocene tveganja, na katerih temelji ta stopnja, ter ustreznost in izvajanje njegovih notranjih politik, postopkov in kontrol.

5. Države članice zagotovijo, da nadzorniki pripravijo podrobno letno poročilo o dejavnostih in da je povzetek tega poročila javen. Ta povzetek ne vsebuje zaupnih informacij in vključuje:

(a) kategorije zavezancev, nad katerimi se izvaja nadzor, in število zavezancev na kategorijo;

(b) opis pooblastil, ki so nadzornikom zaupana, in nalog, ki so jim dodeljene, ter po potrebi sodelovanja v mehanizmih iz člena 37(4), za glavnega nadzornika pa tudi povzetek izvedenih usklajevalnih dejavnosti;

(c) pregled izvedenih nadzornih dejavnosti.

Člen 41

Osrednje kontaktne točke

1. Za namene člena 37(1) in člena 38(1) lahko države članice od izdajateljev elektronskega denarja, ponudnikov plačilnih storitev in ponudnikov storitev na področju kriptosredstev, ki na njihovem ozemlju delujejo prek poslovnih subjektov, ki niso odvisno podjetje ali podružnica, ali na njihovem ozemlju delujejo prek zastopnikov ali distributerjev ali prek drugih vrst infrastrukture v okviru svobode opravljanja storitev, zahtevajo, da na njihovem ozemlju določijo osrednjo kontaktno točko. Ta osrednja kontaktna točka v imenu zavezanca, zagotavlja skladnost s pravili o PPDFT ter nadzornikom olajša nadzor, tudi tako, da jim na zahtevo zagotovi dokumente in informacije.

2. Organ AMLA do 10. julija 2026 pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov in ga predloži Komisiji v sprejetje. V njih so določena merila za določitev okoliščin, v katerih je primerno imenovati osrednjo kontaktno točko na podlagi odstavka 1, in za opredelitev nalog osrednjih kontaktnih točk.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 49 do 52 Uredbe (EU) 2024/1620.

Člen 42

Razkrivanje informacij FIU

1. Države članice zagotovijo, da nadzorniki nemudoma obvestijo FIU, če pri pregledovanju zavezancev ali kako drugače odkrijejo dejstva, ki bi lahko bila povezana s pranjem denarja, s tem povezanimi predhodnimi kaznivimi dejanji ali financiranjem terorizma.

2. Države članice zagotovijo, da nadzorniki, pooblaščeni za nadzor nad delniškimi in deviznimi trgi ter trgi izvedenih finančnih instrumentov, obvestijo FIU, če odkrijejo informacije, ki bi lahko bile povezane s pranjem denarja ali financiranjem terorizma.

3. Države članice zagotovijo, da izpolnjevanje zahtev iz tega člena ne nadomesti obveznosti nadzornih organov, da ustreznim pristojnim organom prijavijo vsako kriminalno dejavnost, ki jo odkrijejo ali za katero izvejo v okviru svojih nadzornih dejavnosti.

Člen 43

Zagotavljanje informacij FIU

Države članice zagotovijo, da FIU od nadzornikov prejme vsaj naslednje informacije:

(a) seznam poslovnih subjektov, ki delujejo v zadevni državi članici, in seznam infrastrukture pod njihovim nadzorom na podlagi člena 38(1), ter vse spremembe teh seznamov;

(b) vse ustrezne ugotovitve, ki kažejo na resne pomanjkljivosti sistemov poročanja zavezancev;

(c) rezultati ocen tveganja, izvedenih na podlagi člena 40, v zbirni obliki.

Člen 44

Splošna načela v zvezi s sodelovanjem pri nadzoru

Države članice zagotovijo, da nadzorniki med seboj čim bolj sodelujejo, in to ne glede na svojo naravo ali status. Pri tem sodelovanju lahko nadzornik, ki prejme zahtevo, v okviru svojih pristojnosti opravlja poizvedbe v imenu nadzornika, ki poda zahtevo, in naknadno izmenjuje informacije, pridobljene s takimi poizvedbami, ali nadzorniku, ki poda zahtevo, olajša take poizvedbe.

Člen 45

Zagotavljanje informacij o čezmejnih dejavnostih

1. Države članice zagotovijo, da nadzorniki matične države članice čim prej, v vsakem primeru pa v treh mesecih po prejemu uradnega obvestila na podlagi člena 8(1) Uredbe (EU) 2024/1624 obvestijo nadzornike države članice gostiteljice o dejavnostih, ki jih namerava zavezanec opravljati v državi članici gostiteljici.

O vseh naknadnih spremembah, o katerih so nadzorniki matične države članice uradno obveščeni na podlagi člena 8(2) Uredbe (EU) 2024/1624, se nadzorniki države članice gostiteljice uradno obvestijo čim prej, v vsakem primeru pa v enem mesecu od prejema.

2. Države članice zagotovijo, da nadzorniki matične države članice nadzornikom države članice gostiteljice posredujejo informacije o dejavnostih, ki jih zavezanec dejansko izvaja na ozemlju države članice gostiteljice, te informacije pa nadzorniki države gostiteljice prejmejo v okviru svojih nadzornih dejavnosti, vključno z informacijami, ki jih zavezanci predložijo v odgovor na nadzorne vprašalnike, in vse ustrezne informacije, povezane z dejavnostmi, ki jih izvaja v državi gostiteljici.

Informacije iz prvega pododstavka se izmenjujejo vsaj enkrat na leto. Kadar se te informacije zagotovijo v zbirni obliki, države članice zagotovijo, da nadzorniki matične države članice nemudoma odgovorijo na vsako zahtevo nadzornikov države članice gostiteljice po dodatnih informacijah.

Z odstopanjem od drugega pododstavka tega odstavka države članice zagotovijo, da nadzorniki matične države članice takoj po prejemu uradnega obvestila zavezancev na podlagi člena 8(1) Uredbe (EU) 2024/1624 obvestijo nadzornike države članice gostiteljice, da so se dejavnosti v državi članici gostiteljici začele opravljati.

Člen 46

Določbe, povezane s sodelovanjem v okviru nadzora skupine

1. Države članice v primeru kreditnih institucij in finančnih institucij, ki so del skupine, zagotovijo, da finančni nadzorniki matične države članice in države članice gostiteljice za namene iz člena 37(1) med seboj čim bolj sodelujejo, in to ne glede na svojo naravo ali status. Poleg tega sodelujejo z organom AMLA, kadar deluje kot nadzornik.

2. Države članice zagotovijo, da finančni nadzorniki matične države članice nadzorujejo učinkovito izvajanje politik, kontrol in postopkov na ravni skupine iz poglavja II, oddelek 2, Uredbe (EU) 2024/1624, razen kadar organ AMLA deluje kot nadzornik. Države članice zagotovijo tudi, da finančni nadzorniki države članice gostiteljice nadzorujejo, kako poslovni subjekti na ozemlju njihove države članice izpolnjujejo uredbi (EU) 2024/1624 in (EU) 2023/1113.

3. Države članice za namene tega člena in razen v primerih, kadar so v skladu s členom 49 vzpostavljeni nadzorni kolegiji za PPDFT, zagotovijo, da si finančni nadzorniki na zahtevo ali lastno pobudo medsebojno izmenjujejo vse informacije, ki jih potrebujejo pri opravljanju nadzornih nalog. Finančni nadzorniki si zlasti izmenjajo vse informacije, ki bi lahko močno vplivale na oceno izpostavljenosti tveganju pri delovanju in preostalem tveganju kreditne institucije ali finančne institucije v drugi državi članici, kar vključuje:

(a) opredelitev pravne strukture, strukture upravljanja in organizacijske strukture skupine, ki zajema vsa odvisna podjetja in podružnice;

(b) ustrezne informacije o dejanskih lastnikih in višjem vodstvu, vključno z izidi preverjanj sposobnosti in primernosti, ki se izvajajo na podlagi te direktive ali drugih pravnih aktov Unije;

(c) politike, postopke in kontrole, vzpostavljene v okviru skupine;

(d) informacije o skrbnem pregledu strank, vključno z dokumentacijo strank in evidencami transakcij;

(e) negativen razvoj v zvezi z obvladujočim podjetjem, odvisnimi podjetji ali podružnicami, ki bi lahko resno vplival na druge dele skupine;

(f) denarne kazni, ki jih finančni nadzorniki nameravajo naložiti, in upravne ukrepe, ki jih finančni nadzorniki nameravajo uporabiti, v skladu z oddelkom 4 tega poglavja.

Države članice prav tako zagotovijo, da lahko finančni nadzorniki v okviru svojih pooblastil opravijo poizvedbe v imenu nadzornika, ki poda zahtevo, in si izmenjujejo informacije, pridobljene s takimi poizvedbami, ali nadzorniku, ki poda zahtevo, olajšajo take poizvedbe.

4. Organ AMLA do 10. julija 2026 pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov in ga predloži Komisiji v sprejetje. V njih so podrobno opredeljeni ustrezne naloge matičnih nadzornikov in nadzornikov gostiteljev ter načini njihovega medsebojnega sodelovanja.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi od 49 do 52 Uredbe (EU) 2024/1620.

5. Finančni nadzorniki lahko zadevo predložijo organu AMLA, kadar:

(a) finančni nadzornik ni sporočil informacij iz odstavka 3;

(b) je bila zahteva za sodelovanje zavrnjena ali ni bila obravnavana v razumnem roku;

(c) je prišlo do nesoglasja iz objektivnih razlogov glede ugotovljenih kršitev in glede denarnih kazni, ki naj se naložijo ali upravnih ukrepov, ki se uvedejo subjektu ali skupini za odpravo teh kršitev.

Organ AMLA lahko ukrepa v skladu s pooblastili, ki so mu podeljena na podlagi člena 33 Uredbe (EU) 2024/1620. Organ AMLA pri tem v enem mesecu predloži svoje mnenje o predmetu zahteve.

6. Države članice zagotovijo, da se ta člen uporablja tudi za nadzor:

(a) skupin zavezancev v nefinančnem sektorju;

(b) zavezancev, ki delujejo v okviru svobode opravljanja storitev brez infrastrukture v državi članici, ki ni država članica, v kateri imajo sedež, kadar nadzor dejavnosti v tej drugi državi članici izvajajo nadzorniki te druge države članice na podlagi člena 37(1), drugi pododstavek.

Organ AMLA lahko, kadar primeri iz odstavka 5 nastopijo v zvezi z nefinančnimi nadzorniki, ravna v skladu s pooblastili, ki so mu bila podeljena na podlagi člena 38 Uredbe (EU) 2024/1620.

V primerih, kadar so zavezanci v nefinančnem sektorju del struktur, ki imajo skupno lastništvo, upravo ali nadzor skladnosti, vključno z mrežami in partnerstvi, države članice prav tako zagotovijo, da nefinančni nadzorniki sodelujejo in izmenjujejo informacije.

Člen 47

Nadzorno sodelovanje v zvezi z zavezanci, ki opravljajo čezmejne dejavnosti

1. Kadar zavezanci, ki niso del skupine, opravljajo čezmejne dejavnosti iz člena 54(1), nadzor pa skupaj izvajajo nadzorniki matične države članice in države članice gostiteljice na podlagi členov 37(1) in 38(1), države članice zagotovijo, da ti nadzorniki v največji možni meri sodelujejo in si pomagajo pri izvajanju nadzora na podlagi členov 37(1) in 38(1).

Države članice za namene prvega pododstavka in razen v primerih, kadar so v skladu s členom 49 vzpostavljeni nadzorni kolegiji za PPDFT, zagotovijo, da nadzorniki:

(a) drug drugemu predložijo vse informacije, ki jih potrebujejo za izvajanje svojih nadzornih nalog, bodisi na zahtevo ali na lastno pobudo, kar vključuje informacije iz člena 46(3),prvi pododstavek, točke (a), (b) in (d), kadar so te informacij potrebne za izvajanje nadzornih nalog;

(b) drug drugega obveščajo o kakršnih koli negativnih dogodkih v zvezi z zavezanci, njihovimi poslovnimi subjekti ali vrstami infrastrukture, ki bi lahko resno vplivali na izpolnjevanje veljavnih zahtev s strani subjekta, ter denarnih kaznih, ki jih nameravajo naložiti ali upravnih ukrepih, ki jih nameravajo uporabiti v skladu z oddelkom 4 tega poglavja;

(c) v okviru svojih pooblastil lahko opravijo poizvedbe v imenu nadzornika, ki pošlje zahtevo, in si izmenjujejo informacije, pridobljene s takimi poizvedbami ali nadzorniku, ki pošlje zahtevo, olajšajo take poizvedbe.

Ta odstavek se uporablja tudi v primeru zavezancev, ki imajo sedež v eni sami državi članici in delujejo v okviru svobode opravljanja storitev v drugi državi članici brez infrastrukture, kadar nadzor dejavnosti v tej drugi državi članici izvajajo nadzorniki te države članice na podlagi člena 37(1), drugi pododstavek.

2. Kadar je nadzor nad zavezancem in katero koli njegovo vrsto infrastrukture v drugih državah članicah zaupan nadzornikom matične države članice na podlagi člena 38(2), države članice zagotovijo, da nadzorniki matične države članice redno obveščajo nadzornike države članice gostiteljice o ukrepih, sprejetih znotraj zavezanca, in o tem, ali ta subjekt izpolnjuje veljavne zahteve, vključno s tistimi, ki veljajo v državi članici gostiteljici. Kadar se ugotovijo resne, ponavljajoče se ali sistematične kršitve, nadzorniki matične države članice nemudoma obvestijo nadzornike države članice gostiteljice o teh kršitvah in vseh denarnih kaznih, ki jih nameravajo naložiti, ter upravnih ukrepih, ki jih nameravajo uvesti, za njihovo odpravo.

Države članice zagotovijo, da nadzorniki države članice gostiteljice pomagajo nadzornikom matične države članice, da se zagotovi preverjanje, ali zavezanec izpolnjuje pravne zahteve. Države članice zlasti zagotovijo, da nadzorniki države članice gostiteljice obvestijo nadzornike matične države članice o vseh resnih dvomih, ki jih imajo glede izpolnjevanja veljavnih zahtev s strani zavezanca, in da vse informacije, ki jih imajo v zvezi s tem, delijo z nadzorniki matične države članice.

Ta odstavek se uporablja tudi v primeru zavezancev, ki imajo sedež v eni sami državi članici in delujejo v okviru svobode opravljanja storitev v drugi državi članici brez infrastrukture, razen kadar nadzor dejavnosti v tej drugi državi članici izvajajo nadzorniki te države članice na podlagi člena 37(1), drugi pododstavek.

3. Nadzorniki imajo možnost, da zadevo predložijo organu AMLA, kadar:

(a) nadzornik ni sporočil informacij iz odstavka 1, drugi pododstavek, točki (a) in (b), ali odstavka 2, prvi in drugi pododstavek;

(b) je bila zahteva za sodelovanje zavrnjena ali ni bila obravnavana v razumnem roku;

(c) je prišlo do nesoglasja iz objektivnih razlogov glede ugotovljenih kršitev in glede denarnih kazni, ki se naložijo ali upravnih ukrepov, ki se uvedejo za subjekt za odpravo teh kršitev.

Organ AMLA lahko ukrepa v skladu s pooblastili, ki so mu podeljena na podlagi členov 33 in 38 Uredbe (EU) 2024/1620. Organ AMLA v enem mesecu predloži svoje mnenje o predmetu zahteve.

Člen 48

Izmenjava informacij o izvajanju politik na ravni skupine v tretjih državah

Nadzorniki, vključno z organom AMLA, se medsebojno obveščajo o primerih, v katerih pravo tretje države ne dovoljuje, da bi se izvajale politike, kontrole in postopki, zahtevani na podlagi člena 16 Uredbe (EU) 2024/1624. V takih primerih lahko nadzorniki usklajeno ukrepajo, da se doseže rešitev. Nadzorniki pri ocenjevanju, katere tretje države ne dovoljujejo izvajanja politik, postopkov in kontrol zahtevanih v skladu s členom 16 Uredbe (EU) 2024/1624, upoštevajo vse pravne omejitve, ki lahko ovirajo pravilno izvajanje teh politik, postopkov in kontrol, vključno z varovanjem poslovne skrivnosti, nezadostno stopnjo varstva podatkov in drugimi ovirami, ki omejujejo izmenjavo informacij, morebiti pomembnih za ta namen.

ODDELEK 2

Sodelovanje v nadzornih kolegijih za PPDFT in z enakovrednimi organi v tretjih državah

Člen 49

Nadzorni kolegiji za PPDFT v finančnem sektorju

1. Države članice zagotovijo, da finančni nadzornik, pristojen za obvladujoče podjetje skupine kreditnih institucij ali finančnih institucij ali sedež kreditne institucije ali finančne institucije, ustanovi posebne nadzorne kolegije za PPDFT v kateri koli od naslednjih okoliščin:

(a) kadar je kreditna institucija ali finančna institucija, vključno s skupinami takih institucij, ustanovila poslovne subjekte v vsaj dveh različnih državah članicah, ki niso država članica, v kateri je sedež institucije;

(b) kadar je kreditna institucija ali finančna institucija tretje države ustanovila poslovne subjekte v vsaj treh državah članicah.

2. Stalni člani kolegija so: finančni nadzornik, pristojen za obvladujoče podjetje ali sedež, finančni nadzorniki, pristojni za poslovne subjekte v državah članicah gostiteljicah, ter finančni nadzorniki, pristojni za infrastrukturo v državah članicah gostiteljicah na podlagi člena 38.

3. Ta člen se ne uporablja, kadar organ AMLA deluje kot nadzornik.

4. Dejavnosti nadzornih kolegijev za PPDFT morajo biti sorazmerne s stopnjo tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, ki mu je izpostavljena kreditna institucija ali finančna institucija ali skupina, in z obsegom njene čezmejne dejavnosti.

5. Države članice za namene odstavka 1 zagotovijo, da finančni nadzorniki opredelijo:

(a) vse kreditne institucije ali finančne institucije, ki so pridobile dovoljenje v svoji državi članici in ki imajo poslovne subjekte v drugih državah članicah ali tretjih državah;

(b) vse poslovne subjekte, ki so jih kreditne institucije ali finančne institucije ustanovile v drugih državah članicah ali tretjih državah;

(c) poslovne subjekte, ki jih na njihovem ozemlju ustanovijo kreditne institucije ali finančne institucije iz drugih držav članic ali tretjih držav.

6. Kadar kreditne institucije ali finančne institucije v okoliščinah, ki jih člen 38 ne zajema, opravljajo dejavnosti v drugih državah članicah v okviru svobode opravljanja storitev, lahko finančni nadzornik matične države članice povabi finančne nadzornike iz zadevnih držav članic, da sodelujejo v kolegiju kot opazovalci.

7. Kadar skupina kreditnih institucij ali finančnih institucij vključuje katerega koli zavezanca v nefinančnem sektorju, finančni nadzornik, ki ustanavlja kolegij, nadzornike teh zavezancev povabi k sodelovanju v kolegiju.

8. Države članice lahko dovolijo, da se ustanovijo nadzorni kolegiji za PPDFT, ko kreditne institucije ali finančne institucije s sedežem v Uniji ustanovijo poslovne subjekte v vsaj dveh tretjih državah. Finančni nadzorniki lahko povabijo enakovredne organe v te tretje države, da ustanovijo tak kolegij. Finančni nadzorniki, ki sodelujejo v kolegiju, sklenejo pisni sporazum, ki podrobno določa pogoje in postopke sodelovanja in izmenjave informacij.

9. Države članice zagotovijo, da se kolegiji med drugim uporabljajo za izmenjavo informacij, nudenje medsebojne pomoči ali usklajevanje nadzornega pristopa glede skupine ali institucije, po potrebi tudi s sprejemanjem ustreznih in sorazmernih ukrepov za obravnavanje resnih kršitev uredb (EU) 2024/1624 in (EU) 2023/1113, ki so odkrite na ravni skupine ali kreditne institucije ali finančne institucije ali v poslovnih subjektih, ki jih je ustanovila skupina ali institucija v jurisdikciji nadzornika, ki sodeluje v kolegiju.

10. Organ AMLA se lahko udeleži sestankov nadzornih kolegijev za PPDFT in olajša njihovo delo v skladu s členom 31 Uredbe (EU) 2024/1620. Kadar se organ AMLA odloči, da bo sodeloval na sestankih nadzornega kolegija za PPDFT, ima status opazovalca.

11. Finančni nadzorniki lahko enakovrednim organom v tretjih državah dovolijo, da kot opazovalci sodelujejo v nadzornih kolegijih za PPDFT v primeru iz odstavka 1, točka (b), ali kadar imajo skupine ali kreditne institucije ali finančne institucije iz Unije podružnice in odvisna podjetja v zadevnih tretjih državah, če:

(a) enakovredni organi iz tretjih držav predložijo prošnjo za sodelovanje in člani kolegija soglašajo z njihovim sodelovanjem ali če se člani kolegija dogovorijo, da povabijo zadevne enakovredne organe iz tretjih držav;

(b) so izpolnjena pravila Unije o varstvu podatkov v zvezi s prenosi podatkov;

(c) enakovredni organi iz tretjih držav podpišejo pisni sporazum iz odstavka 8, tretji stavek, ter v kolegiju izmenjujejo ustrezne informacije, ki jih imajo, za nadzor nad kreditnimi institucijami ali finančnimi institucijami ali skupino;

(d) za razkrite informacije veljajo zahteve glede varovanja poslovne skrivnosti, ki so vsaj enakovredne tistim iz člena 67(1), informacije pa se uporabljajo izključno za opravljanje nadzornih nalog sodelujočih finančnih nadzornikov ali enakovrednih organov iz tretjih držav.

Države članice zagotovijo, da finančni nadzorniki, ki ustanavljajo kolegije, ocenijo, ali so pogoji iz prvega pododstavka izpolnjeni, in oceno predložijo stalnim članom kolegija. Ta ocena se opravi, preden se enakovrednemu organu iz tretje države dovoli, da se pridruži kolegiju, potem pa se lahko opravlja po potrebi. Finančni nadzorniki matične države članice lahko organ AMLA zaprosijo za podporo pri tem ocenjevanju.

12. Kadar stalni člani kolegija menijo, da je to potrebno, se lahko povabijo dodatni opazovalci, pod pogojem, da so izpolnjene zahteve glede zaupnosti. Med opazovalci so lahko bonitetni nadzorniki, vključno z ECB, ki deluje v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 1024/2013 ([43]), ter evropski nadzorni organi in FIU.

13. Kadar se člani kolegija ne strinjajo o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v zvezi z zavezancem, lahko zadevo predložijo organu AMLA in prosijo za njegovo pomoč v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2024/1620.

14. Organ AMLA do 10. julija 2026 pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov in ga predloži Komisiji v sprejetje. V osnutku regulativnih tehničnih standardov so določeni:

(a) splošni pogoji za delovanje nadzornih kolegijev v finančnem sektorju za PPDFT z upoštevanjem tveganja, vključno s pogoji za sodelovanje med stalnimi člani in z opazovalci, ter operativno delovanje takih kolegijev;

(b) predloga za pisni sporazum, ki ga podpišejo finančni nadzorniki na podlagi odstavka 3;

(c) vsi dodatni ukrepi, ki jih morajo izvajati kolegiji, kadar so med skupinami zavezanci v nefinančnem sektorju;

(d) pogoji za udeležbo finančnih nadzornikov v tretjih državah;

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 49 do 52 Uredbe (EU) 2024/1620.

Člen 50

Nadzorni kolegiji za PPDFT v nefinančnem sektorju

1. Države članice zagotovijo, da lahko nefinančni nadzorniki, ki so pristojni za obvladujoče podjetje skupine zavezancev v nefinančnem sektorju, ali sedež zavezanca v nefinančnem sektorju, ustanovijo namenske nadzorne kolegije za PPDFT v katerem koli od naslednjih primerov:

(a) kadar je zavezanec v nefinančnem sektorju ali njihova skupina ustanovil poslovne subjekte v vsaj dveh različnih državah članicah, ki nista država članica, v kateri je sedež podjetja;

(b) kadar je subjekt, za katerega v tretji državi veljajo zahteve za PPDFT, ta subjekt pa ni kreditna institucija ali finančna institucija, ustanovil poslovne subjekte v vsaj treh državah članicah.

Ta odstavek se uporablja tudi za strukture, ki imajo skupno lastništvo, upravljanje ali nadzor skladnosti, vključno z mrežami ali partnerstvi, za katere veljajo zahteve na ravni skupine na podlagi člena 16 Uredbe (EU) 2024/1624.

Stalni člani kolegija so nefinančni nadzornik, pristojen za obvladujoče podjetje ali sedež, in nefinančni nadzorniki, pristojni za poslovne subjekte v matičnih državah članicah ali nadzor navedenega zavezanca v drugih državah članicah v primerih, ki jih zajema člen 37(1), drugi pododstavek.

2. Države članice zagotovijo, da lahko, kadar nefinančni nadzornik, pristojen za obvladujoče podjetje skupine ali sedež zavezanca, ne ustanovi kolegija, nefinančni nadzorniki iz odstavka 1, drugi pododstavek, točka (b), predložijo mnenje, da je treba zaradi tveganja pranja denarja ali financiranja terorizma, ki mu je izpostavljen zadevni zavezanec ali skupina, ter zaradi obsega njegovih oz. njenih čezmejnih dejavnosti, ustanoviti kolegij. To mnenje predložita vsaj dva nefinančna nadzornika, naslovljeno pa je na:

(a) nefinančnega nadzornika, pristojnega za obvladujoče podjetje skupine ali sedež zavezanca;

([43]) Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29.10.2013, str. 63).

(b) organ AMLA;

(c) vse druge nefinančne nadzornike;

Kadar je nefinančni nadzornik iz točke (a) prvega pododstavka tega odstavka samoregulativni organ, to mnenje predloži tudi javnemu organu, pristojnemu za nadzor tega samoregulativnega organa na podlagi člena 52.

3. Kadar nefinančni nadzornik, pristojen za obvladujoče podjetje skupine ali sedež zavezanca, po predložitvi mnenja na podlagi odstavka 2 še vedno meni, da ni treba ustanoviti kolegija, države članice zagotovijo, da lahko drugi nefinančni nadzorniki ustanovijo kolegij, pod pogojem, da ima vsaj dva člana. V teh primerih zadevni nefinančni nadzorniki med sabo izberejo nadzornika, pristojnega za kolegij. Nefinančni nadzornik, pristojen za obvladujoče podjetje skupine ali sedež zavezanca, mora biti obveščen o dejavnostih kolegija in se lahko kadar koli pridruži kolegiju.

4. Države članice za namene odstavka 1 zagotovijo, da finančni nadzorniki identificirajo:

(a) vse zavezance v nefinančnem sektorju, ki imajo sedež v njihovi državi članici in poslovne subjekte v drugih državah članicah ali tretjih državah;

(b) vse poslovne subjekte, ki so jih zadevni zavezanci ustanovili v drugih državah članicah ali tretjih državah;

(c) poslovne subjekte, ki jih na njihovem ozemlju ustanovijo zavezanci iz nefinančnega sektorja iz drugih držav članic ali tretjih držav.

5. Kadar zavezanci v nefinančnem sektorju opravljajo dejavnosti v drugih državah članicah v okviru svobode opravljanja storitev, lahko nefinančni nadzornik matične države članice povabi nefinančne nadzornike iz zadevnih držav članic, da sodelujejo v kolegiju kot opazovalci.

6. Kadar so v skupino v nefinančnem sektorju vključene kreditne institucije ali finančne institucije, vendar zaradi njihove prisotnosti v skupini ni dosežen prag za ustanovitev kolegija na podlagi člena 49, nadzornik, ki ustanavlja kolegij, povabi finančne nadzornike zadevnih kreditnih institucij ali finančnih institucij, da sodelujejo v kolegiju.

7. Države članice lahko dovolijo, da se ustanovijo nadzorni kolegiji za PPDFT, kadar zavezanec v nefinančnem sektorju s sedežem v Uniji ustanovi poslovne subjekte v vsaj dveh tretjih državah. Nefinančni nadzorniki lahko pozovejo enakovredne organe v teh tretjih državah, da ustanovijo tak kolegij. Nefinančni nadzorniki, ki sodelujejo v kolegiju, sklenejo pisni sporazum, ki podrobno določa pogoje in postopke sodelovanja in izmenjave informacij.

Kadar je kolegij ustanovljen za zavezance iz člena 3, točki 3(a) in (b), Uredbe (EU) 2024/1624 ali skupine zadevnih zavezancev, so v pisni sporazum iz prvega pododstavka tega odstavka vključeni tudi postopki za zagotovitev, da se ne izmenjujejo nobene informacije, zbrane na podlagi člena 21(2) Uredbe (EU) 2024/1624, razen če se uporablja drugi pododstavek člena 21(2).

8. Države članice zagotovijo, da se kolegiji med drugim uporabljajo za izmenjavo informacij, nudenje medsebojne pomoči ali usklajevanje nadzornega pristopa glede skupine ali zavezanca, po potrebi tudi s sprejemanjem ustreznih in sorazmernih ukrepov za obravnavanje resnih kršitev uredb (EU) 2024/1624 in (EU) 2023/1113, odkritih na ravni skupine ali zavezanca ali v poslovnih subjektih, ki jih je ustanovila skupina ali zavezanec v jurisdikciji nadzornika, ki sodeluje v kolegiju.

9. Organ AMLA se lahko udeleži sestankov nadzornih kolegijev za PPDFT in olajša njihovo delo v skladu s členom 36 Uredbe (EU) 2024/1620. Kadar se organ AMLA odloči, da bo sodeloval na sestankih nadzornega kolegija za PPDFT, ima status opazovalca.

10. Nefinančni nadzorniki lahko enakovrednim organom v tretjih državah dovolijo, da sodelujejo v nadzornih kolegijih za PPDFT kot opazovalci v primeru iz odstavka 1, točka (b), ali kadar imajo zavezanci iz nefinančnega sektorja iz Unije ali skupine takih zavezancev podružnice ali odvisna podjetja v zadevnih tretjih državah, če:

(a) enakovredni organi iz tretjih držav predložijo prošnjo za sodelovanje in člani kolegija soglašajo z njihovim sodelovanjem ali če se člani kolegija dogovorijo, da povabijo zadevne enakovredne organe iz tretjih držav;

(b) so izpolnjena pravila Unije o varstvu podatkov v zvezi s prenosi podatkov;

(c) enakovredni organi iz tretjih držav podpišejo pisni sporazum iz odstavka 7 ter v kolegiju izmenjujejo ustrezne informacije, ki jih imajo, za nadzor nad zavezancem ali skupino;

(d) za razkrite informacije veljajo zahteve o varovanju poslovnih skrivnosti, ki so vsaj enakovredne tistim iz člena 67(1), informacije pa se uporabljajo izključno za opravljanje nadzornih nalog sodelujočih nefinančnih nadzornikov ali enakovrednih organov iz tretjih držav.

Države članice zagotovijo, da nefinančni nadzorniki, pristojni za obvladujoče podjetje skupine ali glavni sedež zavezanca oziroma, v primerih iz odstavka 3, kolegij, opravijo oceno glede izpolnjevanja pogojev iz prvega pododstavka tega odstavka in jo predložijo stalnim članom kolegija. Ta ocena se opravi, preden se enakovrednemu organu iz tretje države dovoli, da se pridruži kolegiju, potem pa se lahko opravlja po potrebi. Nefinančni nadzorniki, pristojni za oceno, lahko organ AMLA zaprosijo za podporo pri izvedbi te ocene.

11. Kadar stalni člani kolegija menijo, da je to potrebno, se lahko povabijo dodatni opazovalci, pod pogojem, da so izpolnjene zahteve glede zaupnosti. Med opazovalci so lahko FIU.

12. Kadar se člani kolegija ne strinjajo o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v zvezi z zavezanci, lahko zadevo predložijo organu AMLA in prosijo za njegovo pomoč v skladu s členom 38 Uredbe (EU) 2024/1620. Organ AMLA poda mnenje o sporni zadevi v dveh mesecih.

13. Organ AMLA do 10. julija 2026 pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov in ga predloži Komisiji v sprejetje. V osnutku regulativnih tehničnih standardov so določeni:

(a) splošni pogoji za delovanje nadzornih kolegijev za PPDFT v nefinančnem sektorju, vključno s pogoji za sodelovanje med stalnimi člani in z opazovalci, ter operativno delovanje takih kolegijev;

(b) predloga za pisni sporazum, ki ga podpišejo nefinančni nadzorniki na podlagi odstavka 7;

(c) pogoji za udeležbo nefinančnih nadzornikov v tretjih državah;

(d) dodatni ukrepi, ki jih izvajajo kolegiji, kadar so v skupine vključene kreditne institucije ali finančne institucije.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 49 do 52 Uredbe (EU) 2024/1620.

14. Organ AMLA do 10. julija 2029 in nato vsaki dve leti izda mnenje o delovanju nadzornih kolegijev za PPDFT v nefinančnem sektorju. To mnenje vsebuje:

(a) pregled kolegijev, ki jih ustanovijo nefinančni nadzorniki;

(b) oceno ukrepov, ki jih sprejmejo ti kolegiji, in dosežene ravni sodelovanja, vključno s težavami v delovanju kolegijev.

Člen 51

Sodelovanje z nadzorniki v tretjih državah

1. Države članice zagotovijo, da lahko nadzorniki sklepajo sporazume o sodelovanju, ki omogočajo sodelovanje in izmenjavo zaupnih informacij z enakovrednimi organi iz tretjih držav. Pri takih sporazumih o sodelovanju se upoštevajo veljavna pravila o varstvu podatkov, sklenejo pa se na podlagi vzajemnosti in zanje veljajo zahteve o varovanju poslovnih

skrivnosti, ki so vsaj enakovredne tistim iz člena 67(1). Zaupne informacije, izmenjane v skladu s temi sporazumi o sodelovanju, se uporabijo izključno za opravljanje nadzornih nalog navedenih organov.

Kadar izmenjane informacije izvirajo iz druge države članice, se razkrijejo le ob izrecnem soglasju nadzornika, ki jih je izmenjal, in po potrebi le za namene, za katere je ta nadzornik dal soglasje.

2. Organ AMLA za namene odstavka 1 zagotovi potrebno pomoč za oceno enakovrednosti zahtev o varovanju poslovnih skrivnosti, ki se uporabljajo za enakovredni organ iz tretje države.

3. Države članice zagotovijo, da nadzorniki vse sporazume, podpisane na podlagi tega člena, organu AMLA priglasijo v enem mesecu od podpisa.

4. Organ AMLA do 10. julija 2029 pripravi osnutek izvedbenih tehničnih standardov in ga predloži Komisiji v sprejetje. V tem osnutku izvedbenih tehničnih standardov je določena predloga, ki se uporablja za sklenitev sporazuma o sodelovanju iz odstavka 1.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 53 Uredbe (EU) 2024/1620.

ODDELEK 3

Posebne določbe v zvezi s samoregulativnimi organi

Člen 52

Nadzor nad samoregulativnimi organi

1. Kadar se države članice odločijo, da samoregulativnim organom na podlagi člena 37(3) te direktive dovolijo nadzor nad zavezanci iz člena 3, točki 3(a) in (b), Uredbe (EU) 2024/1624, zagotovijo, da so dejavnosti teh samoregulativnih organov pri opravljanju takih nalog pod nadzorom javnega organa.

2. Javni organ, ki nadzoruje samoregulativne organe, je odgovoren za zagotavljanje ustreznega in učinkovitega nadzornega sistema za zavezance iz člena 3, točki 3(a) in (b), Uredbe (EU) 2024/1624, tudi s:

(a) preverjanjem, da vsak samoregulativni organ, ki opravlja ali si želi opravljati naloge iz člena 37(1), izpolnjuje zahteve iz odstavka 3 navedenega člena;

(b) izdajanjem smernic o opravljanju nalog iz člena 37(1);

(c) zagotavljanjem, da samoregulativni organi opravljajo naloge na podlagi oddelka 1 tega poglavja ustrezno in učinkovito;

(d) pregledovanjem izvzetij iz obveznosti priprave posamezne dokumentirane ocene tveganja na podlagi člena 37(5), točka (b), ki jih odobrijo samoregulativni organi;

(e) rednim obveščanjem samoregulativnih organov o vseh dejavnostih, ki jih načrtuje, ali nalogah, ki jih je opravil organ AMLA ter so potrebne za opravljanje njihove nadzorne funkcije in zlasti za načrtovanje medsebojnih strokovnih pregledov v skladu s členom 35 Uredbe (EU) 2024/1620.

3. Države članice zagotovijo, da so javnemu organu, ki nadzoruje samoregulativne organe, podeljena ustrezna pooblastila za opravljanje njegovih nalog na podlagi odstavka 2. Države članice zagotovijo, da ima javni organ vsaj pooblastila, da:

(a) zahteva predložitev vseh informacij, pomembnih za spremljanje skladnosti in izvajanje pregledov, razen informacij, ki jih zberejo zavezanci iz člena 3, točki 3(a) in (b), Uredbe (EU) 2024/1624 pri ugotavljanju pravnega položaja njihove stranke pod pogoji iz člena 21(2) navedene uredbe ali med opravljanjem nalog zagovarjanja ali zastopanja te stranke

v sodnem postopku ali v zvezi z njim, vključno s svetovanjem o sprožitvi takega postopka ali izognitvi takemu postopku ne glede na to ali so bile te informacije zbrane pred postopkom, med njim ali po njem;

(b) objavi navodila za samoregulativne organe, da odpravijo neizvršitev nalog na podlagi člena 37(1), izpolnijo zahteve iz odstavka 6 navedenega člena ali preprečijo tako neizvršitev.

Javni organ pri izdajanju navodil samoregulativnemu organu v skladu s točko (b) prvega pododstavka upošteva vse ustrezne smernice, ki jih zagotavlja on sam ali jih je zagotovil organ AMLA.

4. Države članice zagotovijo, da javni organi, ki nadzorujejo samoregulativne organe, pri izvajanju svojih nalog niso pod neustreznim vplivom.

Države članice zagotovijo tudi, da osebje javnih organov, ki nadzorujejo samoregulativne organe, zavezujejo zahteve o varovanju poslovnih skrivnosti, ki so enakovredne zahtevam iz člena 67, ter da ohranja visoko raven poklicnih standardov, tudi visoko raven poklicnih standardov zaupnosti in varstva podatkov, ter ima visoko integriteto. Države članice zagotovijo, da ima javni organ, ki nadzoruje samoregulativne organe, vzpostavljene postopke za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov.

5. Države članice lahko določijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne ukrepe ali sankcije za samoregulativne organe, kadar ti ne izpolnijo zahteve ali navodila ali drugega ukrepa, ki ga sprejme organ na podlagi odstavka 2 ali 3.

6. Države članice zagotovijo, da kadar javni organ, ki nadzoruje samoregulativne organe, pri opravljanju nalog odkrije kršitve, za katere veljajo kazenske sankcije, o teh kršitvah pravočasno, neposredno ali prek FIU obvesti organe, pristojne za preiskovanje in kazenski pregon kaznivih dejanj.

7. Javni organ, ki nadzoruje samoregulativne organe, objavi letno poročilo z informacijami o:

(a) številu in naravi kršitev, ki jih je odkril posamezni samoregulativni organ, ter denarnih kaznih, naloženih zavezancem, ali upravnih ukrepih, ki se uporabljajo zanje;

(b) številu sumljivih transakcij, o katerih so zavezanci pod nadzorom posameznega samoregulativnega organa poročali FIU, ne glede na to ali so o njih poročali neposredno na podlagi člena 69(1) Uredbe (EU) 2024/1624 ali so jih posamezni samoregulativni organi FIU posredovali na podlagi člena 70(1) navedene uredbe;

(c) številu in opisu naloženih denarnih kazni in periodičnih denarnih kazni ali upravnih ukrepov, ki jih je na podlagi oddelka 4 tega poglavja sprejel posamezni samoregulativni organ za spremljanje za zagotovitev, da zavezanci izpolnjujejo Uredbo (EU) 2024/1624 iz člena 55(1) te direktive;

(d) številu in opisu ukrepov, ki jih je sprejel javni organ, ki nadzoruje samoregulativne organe, na podlagi tega člena, in številu navodil, izdanih samoregulativnim organom.

Poročilo iz prvega pododstavka je na voljo na spletišču javnega organa, ki nadzoruje samoregulativne organe, ter predloženo Komisiji in organu AMLA.

ODDELEK 4

Denarne kazni in upravni ukrepi

Člen 53

Splošne določbe

1. Države članice zagotovijo, da so lahko zavezanci v skladu s tem oddelkom odgovorni za kršitve uredb (EU) 2024/1624 in (EU) 2023/1113.

2. Države članice brez poseganja v pravico držav članic do določitve in naložitve kazenskih sankcij določijo pravila o denarnih kaznih in upravnih ukrepih ter zagotovijo, da lahko nadzorniki naložijo te denarne kazni in uvedejo upravne ukrepe za kršitve Uredbe (EU) 2024/1624 ali (EU) 2023/1113, in zagotovijo njihovo izvršitev. Vse naložene kazni ali uvedeni ukrepi, na podlagi tega oddelka, morajo biti učinkoviti, sorazmerni in odvračilni.

3. Z odstopanjem od odstavka 2 se lahko ta člen, kadar pravni sistem države članice ne določa upravnih sankcij, uporablja tako, da denarno kazen predlaga nadzornik, naloži pa jo sodni organ, pri čemer mora biti zagotovljeno, da so ta pravna sredstva učinkovita in imajo enak učinek, kot ga imajo denarne kazni, ki jih naložijo nadzorniki. V vsakem primeru morajo biti naložene denarne kazni učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Države članice iz prvega pododstavka Komisiji sporočijo ukrepe nacionalne zakonodaje, ki jih sprejmejo na podlagi tega odstavka, do 10. julija 2027 in brez odlašanja vse naknadne spremembe te direktive.

4. Kadar obveznosti veljajo za pravne osebe, države članice v primeru kršitve Uredb (EU) 2024/1624 in (EU) 2023/1113 zagotovijo, da se lahko naložijo denarne kazni in uvedejo upravni ukrepi ne samo za pravno osebo, temveč tudi za višje vodstvo in druge fizične osebe, ki so na podlagi nacionalnega prava odgovorne za kršitev.

Kadar nadzorniki odkrijejo kršitve, za katere veljajo kazenske sankcije, države članice zagotovijo, da ti o tem pravočasno obvestijo organe, pristojne za preiskovanje in kazenski pregon kaznivih dejanj.

5. V skladu s to direktivo in nacionalnim pravom se naložijo denarne kazni in uvedejo upravni ukrepi na katerega koli od naslednjih načinov:

(a) neposredno s strani nadzornikov;

(b) v sodelovanju med nadzorniki in drugimi organi;

(c) pod odgovornostjo nadzornikov s prenosom pooblastil na druge organe;

(d) z vložitvijo zahtevka s strani nadzornikov pri pristojnih sodnih organih.

Države članice do 10. oktobra 2027 Komisiji in organu AMLA priglasijo informacije glede ureditve v zvezi z naložitvijo denarnih kazni ali uvedbo upravnih ukrepov na podlagi tega odstavka, pri čemer po potrebi vključijo informacije, ali je za določene kazni ali ukrepe potreben poseben postopek.

6. Države članice zagotovijo, da nadzorniki pri določanju vrste in ravni denarnih kazni ali upravnih ukrepov upoštevajo vse zadevne okoliščine, po potrebi tudi naslednje:

(a) resnost in trajanje kršitve;

(b) kolikokrat se je kršitev ponovila;

(c) stopnjo odgovornosti fizične ali pravne osebe, odgovorne za kršitev;

(d) finančno moč fizične ali pravne osebe, odgovorne za kršitev, tudi glede skupnega prometa ali letnega prihodka;

(e) korist, ki jo je fizična ali pravna oseba, odgovorna za kršitev, s tem pridobila, če jo je mogoče določiti;

(f) izgube, ki so jih zaradi kršitve imele tretje osebe, če jih je mogoče določiti;

(g) raven sodelovanja fizične ali pravne osebe, odgovorne za kršitev, s pristojnim organom;

(h) prejšnje kršitve, ki so jih storile fizične ali pravne osebe, odgovorne za kršitev.

7. Države članice zagotovijo, da so pravne osebe lahko odgovorne za kršitve Uredbe (EU) 2024/1624 ali Uredbe (EU) 2023/1113, ki jih v njihovem imenu ali v njihovo korist stori oseba, ki ravna kot posameznik ali kot del organa te pravne osebe in ima vodilni položaj v tej pravni osebi, ki temelji na čemer koli od naslednjega:

(a) pooblastilu za zastopanje pravne osebe;

(b) pristojnosti za odločanje v imenu pravne osebe;

(c) pristojnosti za izvajanje nadzora v pravni osebi.

8. Države članice zagotovijo, da so pravne osebe lahko odgovorne, kadar je pomanjkanje nadzora ali kontrole s strani osebe iz odstavka 7 tega člena omogočilo kršitve Uredbe (EU) 2024/1624 ali Uredbe (EU) 2023/1113 s strani osebe, ki je pod njeno pristojnostjo, v imenu pravne osebe ali v njeno korist.

9. Nadzorniki pri izvajanju pooblastil za naložitev denarnih kazni in uvedbo upravnih ukrepov tesno sodelujejo in po potrebi usklajujejo svoje ukrepe z drugimi ustreznimi organi, da bi zagotovili, da se z zadevnimi denarnimi kaznimi ali upravnimi ukrepi dosežejo želeni rezultati, in usklajujejo svoje ukrepe pri čezmejnih zadevah.

10. Organ AMLA do 10. julija 2026 pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov in ga predloži Komisiji v sprejetje. V osnutku regulativnih tehničnih standardov so določeni:

(a) kazalniki za razvrstitev stopnje resnosti kršitev;

(b) merila, ki jih je treba upoštevati pri določanju ravni denarnih kazni ali uporabi upravnih ukrepov na podlagi tega oddelka;

(c) metodologija za naložitev periodičnih denarnih kazni na podlagi člena 57, vključno z njihovo pogostostjo.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi od 49 do 52 Uredbe (EU) 2024/1620.

11. Organ AMLA do 10. julija 2026 izda smernice o osnovnih zneskih za naložitev denarnih kazni glede na promet, razčlenjeno po vrsti kršitve in kategoriji zavezanca.

Člen 54

Nadzorni ukrepi za poslovne subjekte zavezancev in nekatere dejavnosti, ki se opravljajo na podlagi svobode opravljanja storitev

1. V primeru poslovnih subjektov zavezancev, ki kot taki ne štejejo za kreditne institucije ali finančne institucije ali vrst infrastrukture zavezancev, ki jih nadzira nadzornik države članice gostiteljice na podlagi člena 38(1), se uporabljajo odstavki 2 do 5 tega člena.

2. Kadar nadzorniki države članice gostiteljice odkrijejo kršitve veljavnih zahtev, od zavezancev, ki delujejo prek poslovnih subjektov ali vrst infrastrukture iz odstavka 1, zahtevajo, da izpolnijo veljavne zahteve, ter nadzornike matične države članice obvestijo o kršitvah, ki so jih odkrili pri teh zavezancih, in o zahtevi po izpolnitvi zahtev.

3. Kadar zavezanci ne sprejmejo potrebnih ukrepov, nadzorniki države članice gostiteljice o tem obvestijo nadzornike matične države članice.

Nadzorniki matične države članice takoj ukrepajo in sprejmejo vse ustrezne ukrepe, da zagotovijo, da zadevni zavezanec odpravi kršitve, odkrite v njegovih poslovnih subjektih ali vrstah infrastrukture v državi članici gostiteljici. Nadzorniki matične države članice obvestijo nadzornike države članice gostiteljice o vseh ukrepih, sprejetih na podlagi tega odstavka.

4. Nadzorniki države članice gostiteljice lahko ob odstopanju od odstavka 3 na lastno pobudo sprejmejo ustrezne in sorazmerne ukrepe za obravnavanje resnih, ponavljajočih se in sistematičnih kršitev, ki so jih zagrešili zavezanci, ki delujejo prek poslovnih subjektov ali drugih vrst infrastrukture iz odstavka 1 na njihovem ozemlju, in ki jih je treba takoj odpraviti. Ti ukrepi so začasni in prenehajo, ko se odkrite kršitve odpravijo, tudi ob pomoči nadzornikov matične države članice zavezanca ali v sodelovanju z njimi.

Države članice zagotovijo, da nadzorniki države članice gostiteljice obvestijo nadzornike matične države članice zavezanca takoj, ko odkrijejo resne, ponavljajoče se ali sistematične kršitve ter ko sprejmejo ukrepe na podlagi prvega pododstavka, razen če se ukrepi sprejmejo v sodelovanju z nadzorniki matične države članice.

5. Kadar se nadzorniki matične države članice in države članice gostiteljice ne strinjajo o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v zvezi z zavezancem, lahko zadevo predložijo organu AMLA in prosijo za njegovo pomoč v skladu s členoma 33 in 38 Uredbe (EU) 2024/1620. Organ AMLA poda mnenje o sporni zadevi v enem mesecu.

Člen 55

Denarne kazni

1. Države članice zagotovijo, da se denarne kazni naložijo zavezancem, ki naklepno ali iz malomarnosti storijo resne, ponavljajoče se ali sistematične kršitve zahtev iz naslednjih določb Uredbe (EU) 2024/1624:

(a) poglavje II (Notranje politike, postopki in kontrole zavezancev);

(b) poglavje III (Skrbni pregled strank);

(c) poglavje V (Obveznosti poročanja);

(d) člen 77 (Hramba evidenc).

Države članice zagotovijo tudi, da se lahko denarne kazni naložijo, kadar zavezanci ne upoštevajo upravnih ukrepov, ki se uvedejo zanje na podlagi člena 56 te direktive, ter za kršitve, ki niso resne, ponavljajoče se ali sistematične.

2. Države članice zagotovijo, da v primerih iz odstavka 1, prvi pododstavek, najvišje denarne kazni, ki se lahko naložijo, znašajo vsaj dvakratni znesek koristi, pridobljene s kršitvijo, kadar je to korist mogoče določiti, ali vsaj 1 000 000 EUR, odvisno od tega, kateri znesek je višji.

Za države članice, katerih valuta ni euro, je znesek iz prvega pododstavka ustrezen znesek v nacionalni valuti na dan 9. julija 2024.

3. Države članice zagotovijo, da se z odstopanjem od odstavka 2, kadar je zadevni zavezanec kreditna institucija ali finančna institucija, lahko prav tako naložijo naslednje denarne kazni:

(a) v primeru pravne osebe, najvišje denarne kazni v višini vsaj 10 000 000 EUR oziroma ustrezne vrednosti v nacionalni valuti držav članic, katerih valuta ni euro, na dan 9. julija 2024 ali 10 % skupnega letnega prometa glede na zadnje razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je odobril organ upravljanja, odvisno od tega, kateri znesek je višji; kadar je zavezanec obvladujoče podjetje ali odvisno podjetje obvladujočega podjetja, od katerega se zahteva, da pripravi konsolidirane računovodske izkaze v skladu s členom 22 Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([44]), je ustrezni skupni letni promet enak skupnemu letnemu prometu ali ustrezni vrsti prihodka v skladu z ustrezno računovodsko ureditvijo na podlagi zadnjih razpoložljivih konsolidiranih računovodskih izkazov, ki jih odobri upravljalni organ končnega obvladujočega podjetja;

(b) v primeru fizične osebe najvišje denarne kazni v višini vsaj 5 000 000 EUR oziroma v ustreznem znesku v nacionalni valuti držav članic, katerih valuta ni euro, na dan 9. julija 2024.

4. Države članice lahko pooblastijo pristojne organe, da naložijo denarne kazni, ki presegajo zneske iz odstavkov 2 in 3.

5. Države članice zagotovijo, da se pri določanju zneska denarne kazni upošteva sposobnost zadevnega zavezanca za plačilo kazni ter da se nadzorniki v primerih, ko bi lahko denarna kazen vplivala na skladnost z bonitetnimi predpisi, posvetujejo z organi, pristojnimi za nadziranje, ali zavezanci ravnajo skladno z zadevnimi pravnimi akti Unije.

([44]) Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

Člen 56

Upravni ukrepi

1. Države članice zagotovijo, da lahko nadzorniki uvedejo upravne ukrepe za zavezanca, kadar odkrijejo:

(a) kršitve Uredbe (EU) 2024/1624 ali Uredbe (EU) 2023/1113, bodisi skupaj z denarnimi kaznimi za resne, ponavljajoče se in sistematične kršitve, bodisi samostojno;

(b) pomanjkljivosti v notranjih politikah, postopkih in kontrolah zavezanca, ki bodo verjetno povzročile kršitve zahtev iz točke (a) in je z upravnimi ukrepi mogoče preprečiti te kršitve ali zmanjšati tveganje, da do njih pride;

(c) da ima zavezanec notranje politike, postopke in kontrole, ki niso sorazmerni s tveganji pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma, ki jim je subjekt izpostavljen.

2. Države članice zagotovijo, da lahko nadzorniki vsaj:

(a) izdajo priporočila;

(b) zavezancem odredijo, da morajo izpolniti zahteve, vključno z izvedbo posebnih korektivnih ukrepov;

(c) objavijo izjavo, v kateri sta navedeni fizična ali pravna oseba in narava kršitve;

(d) izdajo odredbo, ki od fizične ali pravne osebe zahteva, da preneha z zadevnim ravnanjem in da tega ravnanja ne ponovi več;

(e) omejijo poslovanje, delovanje ali mrežo institucij, ki predstavljajo zavezanca, ali zahtevajo opustitev dejavnosti;

(f) zavrnejo ali začasno prekličejo dovoljenje, kadar ga zavezanec potrebuje;

(g) zahtevajo spremembe v strukturi upravljanja.

3. Države članice zagotovijo, da lahko nadzorniki z upravnimi ukrepi iz odstavka 2 zlasti:

(a) zahtevajo predložitev vseh podatkov ali informacij, potrebnih za izpolnjevanje njihovih nalog na podlagi tega člena, brez nepotrebnega odlašanja, zahtevajo predložitev kakršnega koli dokumenta ali uvedejo zahteve glede dodatnega ali pogostejšega poročanja;

(b) zahtevajo okrepitev notranjih politik, postopkov in kontrol;

(c) od zavezanca zahtevajo, da uporabi določeno politiko ali zahteve v zvezi s kategorijami strank ali posameznimi strankami, transakcijami, dejavnostmi ali distribucijskimi potmi, ki pomenijo veliko tveganje;

(d) zahtevajo izvedbo ukrepov za zmanjšanje tveganj pranja denarja ali financiranja terorizma, povezanih z dejavnostmi in produkti zavezanca;

(e) začasno prepovejo opravljanje vodstvenih funkcij v zavezancu vsem osebam, ki za zavezanca opravljajo poslovodne naloge, ali vsem drugim fizičnim osebam, odgovornim za kršitev.

4. Za upravne ukrepe iz odstavka 2 se po potrebi uvedejo zavezujoči roki za njihovo izvedbo. Države članice zagotovijo, da nadzorniki spremljajo in ocenijo, kako zavezanci izvajajo zahtevane ukrepe.

5. Države članice lahko nadzornike pooblastijo, da uvedejo dodatne vrste upravnih ukrepov poleg tistih iz odstavka 2.

Člen 57

Periodične denarne kazni

1. Države članice zagotovijo, da lahko nadzorniki, kadar zavezanci v določenem roku ne zagotovijo skladnosti z upravnimi ukrepi, ki jih je uvedel nadzornik na podlagi člena 56(2), točke (b), (d), (e) in (g), naložijo periodične denarne kazni, da bi jih tako prisilili k skladnosti z zadevnimi upravnimi ukrepi.

2. Periodične denarne kazni morajo biti učinkovite in sorazmerne. Periodične denarne kazni veljajo, dokler zadevni zavezanec ali oseba ne zagotovi skladnosti z ustreznimi upravnimi ukrepi.

3. Ne glede na odstavek 2 znesek periodične denarne kazni v primeru pravnih oseb ne presega 3 % povprečnega dnevnega prometa v preteklem poslovnem letu ali, v primeru fizičnih oseb, ne presega 2 % njihovega povprečnega dnevnega dohodka v preteklem koledarskem letu.

4. Periodične denarne kazni se lahko naložijo za največ šestmesečno obdobje po sklepu nadzornika. Države članice zagotovijo, da lahko nadzorniki, kadar zavezanec po preteku tega obdobja še ni zagotovil skladnosti z upravnim ukrepom, naložijo periodične denarne kazni za dodatno obdobje največ šestih mesecev.

5. Države članice zagotovijo, da se lahko sklep o naložitvi periodične denarne kazni sprejme od dneva uvedbe upravnega ukrepa.

Periodična denarna kazen velja od datuma, ko je uveljavljen zadevni sklep.

Člen 58

Objava denarnih kazni, upravnih ukrepov in periodičnih denarnih kazni

1. Države članice zagotovijo, da nadzorniki na svojem spletnem mestu v dostopni obliki objavijo sklepe o naložitvi denarnih kazni, uvedbi upravnih ukrepov iz člena 56(2), točke (c) do (g), na podlagi člena 56(1), točka (a), ali naložitvi periodičnih denarnih kazni.

2. Države članice zagotovijo, da nadzornik sklepe iz odstavka 1 objavi takoj, ko so o njih obveščene osebe, odgovorne za kršitev.

Države članice lahko z odstopanjem od prvega pododstavka dovolijo, da se objava zadevnih upravnih ukrepov odloži do preteka roka za vložitev pritožbe, kadar objava zadeva upravne ukrepe, zoper katere je mogoče vložiti pritožbo in ki niso namenjeni odpravi resnih, ponavljajočih se in sistematičnih kršitev.

Kadar se objavijo sklepi, zoper katere je mogoča pritožba, nadzorniki na svojem spletnem mestu takoj objavijo tudi te informacije in vse morebitne poznejše informacije o pritožbi in izidu take pritožbe. Objavi se tudi vsak sklep, s katerim se razveljavi predhoden sklep o naložitvi denarne kazni, uporabi upravnega ukrepa ali naložitvi periodične denarne kazni.

3. Objavijo se vsaj informacije o vrsti in naravi kršitve ter identiteti odgovornih oseb, pri denarnih kaznih in periodičnih denarnih kaznih pa tudi njihovi zneski. Državam članicam tega pododstavka ni treba uporabljati za sklepe o uvedbi upravnih ukrepov, ki so preiskovalne narave ali ki so sprejeti na podlagi člena 56(2), točki (a) in (c).

Kadar nadzorniki na podlagi ocene za vsak primer posebej štejejo, da je objava identitete odgovornih oseb iz prvega pododstavka ali osebnih podatkov teh oseb nesorazmerna, ali kadar objava ogroža stabilnost finančnih trgov ali preiskavo v teku, nadzorniki:

(a) odložijo objavo sklepa do trenutka, ko prenehajo obstajati razlogi za to, da se ne objavi;

(b) anonimno objavijo sklep na način, ki je v skladu z nacionalnim pravom, če se s to anonimno objavo zagotovi učinkovito varstvo zadevnih osebnih podatkov; v tem primeru je mogoče objavo zadevnih podatkov odložiti za razumno obdobje, če se predvideva, da v tem obdobju razlogi za anonimno objavo ne bodo več obstajali;

(c) sploh ne objavijo sklepa, če se možnosti iz točk (a) in (b) štejeta za nezadostni, da bi z njima zagotovili eno od naslednjega:

(i) neogroženost stabilnosti finančnih trgov;

(ii) sorazmernost objave sklepa glede na denarne kazni in upravne ukrepe za kršitve, ki se štejejo za manj pomembne.

4. Države članice zagotovijo, da vse objave v skladu s tem členom ostanejo na spletnem mestu nadzornikov pet let po objavi. Objavljeni osebni podatki pa ostanejo na spletnem mestu nadzornikov le toliko časa, kolikor je potrebno v skladu z veljavnimi predpisi o varstvu podatkov, vendar v vsakem primeru ne več kot pet let.

Člen 59

Izmenjava informacij o denarnih kaznih in upravnih ukrepih

1. Države članice zagotovijo, da njihovi nadzorniki in po potrebi javni organ, ki nadzoruje samoregulativne organe pri izvajanju nadzornih nalog, obvestijo organ AMLA o vseh naloženih denarnih kaznih in uvedenih upravnih ukrepih v skladu s tem oddelkom, vključno z morebitnimi pritožbami v zvezi z njimi in njihovem izidu. Take informacije se izmenjajo tudi z drugimi nadzorniki, kadar se denarna kazen ali upravni ukrep nanaša na subjekt, ki deluje v dveh ali več državah članicah.

2. Organ AMLA na spletni strani vzdržuje povezave na objave posameznih nadzornikov o naloženih denarnih kaznih in uvedenih upravnih ukrepih v skladu s členom 58, na njej pa je prikazano tudi obdobje, za katero posamezna država članica objavi denarne kazni in upravne ukrepe.

ODDELEK 5

Prijava kršitev

Člen 60

Prijava kršitev in zaščita prijaviteljev

1. Direktiva (EU) 2019/1937 se uporablja za prijavo kršitev uredb (EU) 2024/1624 in (EU) 2023/1113 ter te direktive ter za zaščito oseb, ki prijavijo take kršitve, in oseb, ki jih take prijave zadevajo.

2. Nadzorni organi so organi, pristojni za vzpostavitev kanalov za zunanjo prijavo in nadaljnje ukrepanje po prijavah, ki zadevajo zahteve, ki veljajo za zavezance, v skladu z Direktivo (EU) 2019/1937.

3. Javni organi, ki nadzorujejo samoregulativne organe iz člena 52 so organi, pristojni za vzpostavitev kanalov za zunanjo prijavo in nadaljnje ukrepanje po prijavah samoregulativnih organov in njihovega osebja, ki zadevajo zahteve, ki veljajo za samoregulativne organe pri izvajanju nadzornih nalog.

4. Države članice zagotovijo, da nadzorni organi v nefinančnem sektorju organu AMLA vsako leto poročajo o naslednjem:

(a) številu prijav, prejetih na podlagi odstavka 1, in deležu prijav, po katerih se je že ukrepalo ali se še nadalje ukrepa, vključno s tem, ali so že bile rešene ali so še odprte, in številu zavrnjenih prijav;

(b) vrstah prijavljenih nepravilnosti;

(c) opisu ukrepov, ki jih je sprejel nadzornik, kadar se je po prijavah nadalje ukrepalo, in o ukrepih, ki jih nadzornik namerava sprejeti, kadar so prijave še odprte;

(d) kadar so bile prijave zavrnjene, razlogih za njihovo zavrnitev.

Letna poročila iz prvega pododstavka ne vsebujejo informacij o identiteti ali poklicu prijaviteljev ali drugih informacij, ki bi lahko omogočile njihovo identifikacijo.

POGLAVJE V

SODELOVANJE

ODDELEK 1

Sodelovanje na področju PPDFT

Člen 61

Splošne določbe

1. Države članice zagotovijo, da imajo oblikovalci politike, FIU, nadzorniki, vključno z organom AMLA, in drugi pristojni organi ter davčni organi učinkovite mehanizme, ki jim omogočajo notranje sodelovanje in usklajevanje glede razvoja in izvajanja politik in dejavnosti za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter neizvajanja ciljno usmerjenih finančnih sankcij ali izogibanja takim sankcijam, tudi zaradi izpolnjevanja obveznosti na podlagi člena 8.

2. Države članice glede informacij o dejanskem lastništvu, ki jih pridobijo pristojni organi na podlagi poglavja IV Uredbe (EU) 2024/1624 in oddelka 1 poglavja II te direktive zagotovijo, da lahko pristojni organi te informacije pravočasno in brezplačno zagotovijo enakovrednim pristojnim organom drugih držav članic ali tretjih držav.

3. Države članice ne prepovedo ali uvedejo nerazumnih ali neupravičeno omejujočih pogojev za izmenjavo informacij ali pomoč med pristojnimi organi in enakovrednimi organi za namene te direktive. Države članice zagotovijo, da pristojni organi ne zavračajo prošenj za pomoč na podlagi dejstva, da:

(a) se prošnja nanaša tudi na davčne zadeve;

(b) nacionalno pravo od zavezancev zahteva varovanje tajnosti ali zaupnosti, razen v tistih primerih, kadar so zadevne iskane informacije zaščitene z varovanjem poklicne skrivnosti odvetnikov ali varovanjem zaupnosti sporazumevanja med odvetnikom in stranko, kot je opisano v členu 70(2) Uredbe (EU) 2024/1624;

(c) v zaprošeni državi članici poteka poizvedovanje, preiskava, postopek ali analiza FIU, razen če bi pomoč ovirala to poizvedovanje, preiskavo, postopek ali analizo FIU;

(d) je narava ali status enakovrednega pristojnega organa prosilca, drugačna od narave ali statusa zaprošenega pristojnega organa.

Člen 62

Sporočitev seznama pristojnih organov

1. Države članice za omogočanje in spodbujanje učinkovitega sodelovanja, zlasti za izmenjavo informacij, Komisiji in organu AMLA sporočijo:

(a) seznam nadzornikov, pristojnih za nadzor nad tem, ali zavezanci izpolnjujejo Uredbo (EU) 2024/1624, ter po potrebi ime in kontaktne podatke javnega organa, ki samoregulativne organe nadzoruje pri izvajanju nadzornih nalog na podlagi te direktive;

(b) kontaktne podatke njihove FIU;

(c) seznam drugih nacionalnih pristojnih organov.

2. Za namene odstavka 1 se predložijo naslednji kontaktni podatki:

(a) kontaktna točka oziroma ime in vloga kontaktne osebe, če kontaktne točke ni;

(b) e-naslov in telefonska številka kontaktne točke oziroma službeni e-naslov in telefonska številka kontaktne osebe, če kontaktne točke ni.

3. Države članice zagotovijo, da se podatki, predloženi Komisiji in organu AMLA na podlagi odstavka 1, posodobijo čim prej po nastanku spremembe.

4. Organ AMLA na spletnem mestu objavi register organov iz odstavka 1 in omogoči izmenjavo informacij iz odstavka 2 med pristojnimi organi. Organi iz registra v okviru svojih pristojnosti delujejo kot kontaktne točke za enakovredne pristojne organe. Tudi FIU in nadzorni organi delujejo kot kontaktne točke za organ AMLA.

Člen 63

Sodelovanje z organom AMLA

FIU in nadzorni organi sodelujejo z organom AMLA in mu zagotovijo vse potrebne informacije za opravljanje njegovih nalog na podlagi te direktive in uredb (EU) 2024/1624 in (EU) 2024/1620.

ODDELEK 2

Sodelovanje z drugimi organi in izmenjava zaupnih informacij

Člen 64

Sodelovanje v zvezi s kreditnimi institucijami ali finančnimi institucijami

1. Države članice zagotovijo, da finančni nadzorniki, FIU in organi, pristojni za nadzor nad kreditnimi institucijami ali finančnimi institucijami na podlagi drugih pravnih aktov Unije, tesno medsebojno sodelujejo v okviru svojih pristojnosti ter si medsebojno izmenjujejo informacije, potrebne za opravljanje njihovih nalog. To sodelovanje in izmenjava informacij ne vplivata na že začeto poizvedbo, analizo FIU, preiskavo ali postopek v skladu s kazenskim ali upravnim pravom države članice, v kateri ima sedež finančni nadzornik ali organ, ki so mu zaupane pristojnosti za nadzor nad kreditnimi institucijami ali finančnimi institucijami na podlagi drugih pravnih aktov, in zahteve glede varovanja poslovnih skrivnosti, kot je določeno v členu 67(1).

2. Kadar finančni nadzorniki v kreditni instituciji odkrijejo pomanjkljivosti v sistemu notranjih kontrol za PPDFT in pri uporabi zahtev iz Uredbe (EU) 2024/1624, kar povečuje tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija, države članice zagotovijo, da finančni nadzorniki to takoj priglasijo Evropskemu bančnemu organu (EBA) in organu ali telesu, ki nadzoruje kreditno institucijo v skladu z Direktivo 2013/36/EU, vključno z ECB, ki deluje v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 1024/2013.

Finančni nadzorniki lahko v primeru morebitnega večjega tveganja sodelujejo in si izmenjujejo informacije z organi, ki nadzorujejo institucijo v skladu z Direktivo 2013/36/EU, in pripravijo skupno oceno, ki jo EBA priglasi nadzornik, ki je prvi poslal uradno obvestilo. O teh priglasitvah je obveščen tudi organ AMLA.

3. Kadar finančni nadzorniki ugotovijo, da je kreditna institucija zavrnila vzpostavitev poslovnega odnosa ali se odločila za njegovo prekinitev, dokumentiran skrbni pregled strank na podlagi člena 213) Uredbe (EU) 2024/1624 pa take zavrnitve ne utemeljuje, države članice zagotovijo, da finančni nadzorniki obvestijo organ, pristojen za zagotavljanje skladnosti te kreditne institucije z direktivama 2014/92/EU ali (EU) 2015/2366.

4. Države članice zagotovijo, da finančni nadzorniki sodelujejo z organi za reševanje, kakor so opredeljeni v členu 2(1), točka 18, Direktive 2014/59/EU, ali imenovanimi organi, kakor so opredeljeni v členu 2(1), točka 18, Direktive 2014/49/EU.

Finančni nadzorniki obvestijo organe iz prvega pododstavka, kadar med opravljanjem svojih nadzornih dejavnosti v zvezi z PPDFT ugotovijo kar koli od naslednjega:

(a) večjo verjetnost, da bodo vloge postale nerazpoložljive;

(b) tveganje, da bo kreditna institucija ali finančna institucija propadla ali verjetno propadla v skladu s členom 32(4) Direktive 2014/59/EU.

Finančni nadzorniki v primeru večje verjetnosti, da bodo vloge postale nerazpoložljive, ali tveganja, da bo kreditna institucija ali finančna institucija propadla ali verjetno propadla v skladu s členom 32(4) Direktive 2014/59/EU, organe iz prvega pododstavka tega odstavka na njihovo zahtevo obvestijo o vseh transakcijah, računih ali poslovnih odnosih, ki jih upravlja zadevna kreditna institucija ali finančna institucija in ki jih je FIU začasno preklicala na podlagi člena 24.

5. Finančni nadzorniki organu AMLA letno poročajo o svojem sodelovanju z drugimi organi na podlagi tega člena, tudi o udeleženosti FIU pri takem sodelovanju.

6. Organ AMLA v posvetovanju z EBA do 10. julija 2029 izda smernice o sodelovanju med finančnimi nadzorniki in organi iz odstavkov 2, 3 in 4, tudi o stopnji udeleženosti FIU pri takem sodelovanju.

Člen 65

Sodelovanje v zvezi z revizorji

1. Države članice zagotovijo, da nadzorniki, pristojni za revizorje, in, kadar je ustrezno, javni organi, ki nadzorujejo samoregulativne organe na podlagi poglavja IV te direktive, njihove FIU in javni organi, pristojni za nadzor zakonitih revizorjev in revizijskih podjetij na podlagi člena 32 Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([45]) ter členom 20 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([46]), tesno medsebojno sodelujejo v okviru svojih pristojnosti ter si medsebojno izmenjujejo informacije, potrebne za opravljanje njihovih zadevnih nalog.

Organi iz prvega pododstavka uporabljajo zaupne informacije, izmenjane na podlagi tega člena, izključno za opravljanje nalog, ki spadajo na področje uporabe te direktive ali drugih pravnih aktov Unije iz prvega pododstavka, in v okviru upravnih ali sodnih postopkov, ki se specifično nanašajo na opravljanje teh nalog.

2. Države članice lahko organom iz odstavka 1 prepovejo sodelovanje, če bi to sodelovanje, vključno z izmenjavo informacij, vplivalo na tekočo poizvedbo, analizo FIU, preiskavo ali postopek v skladu s kazenskim ali upravnim pravom države članice, v kateri imajo organi sedež.

Člen 66

Sodelovanje z organi, pristojnimi za izvajanje ciljno usmerjenih finančnih sankcij

1. Države članice zagotovijo, da nadzorniki, FIU in organi, pristojni za izvajanje ciljno usmerjenih finančnih sankcij, tesno medsebojno sodelujejo v okviru svojih pristojnosti ter si medsebojno izmenjujejo informacije, potrebne za opravljanje njihovih zadevnih nalog.

Organi iz prvega pododstavka uporabljajo zaupne informacije, izmenjane na podlagi tega člena, izključno za opravljanje nalog, ki spadajo na področje uporabe te direktive ali drugih pravnih aktov Unije, in v okviru upravnih ali sodnih postopkov, ki se specifično nanašajo na opravljanje teh nalog.

2. Države članice lahko organom iz odstavka 1 prepovejo sodelovanje, kadar bi to sodelovanje, vključno z izmenjavo informacij, vplivalo na že začeto poizvedbo, preiskavo ali postopek v skladu s kazenskim ali upravnim pravom države članice, v kateri imajo organi sedež.

([45]) Direktiva 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi Direktive Sveta 84/253/EGS (UL L 157, 9.6.2006, str. 87).

([46]) Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa in razveljavitvi Sklepa Komisije 2005/909/ES (UL L 158, 27.5.2014, str. 77).

Člen 67

Zahteve o varovanju poslovne skrivnosti

1. Države članice zahtevajo, da za vse osebe, ki delajo ali so delale za nadzornike in javne organe iz člena 52, ter za revizorje ali strokovnjake, ki delajo v imenu teh nadzornikov ali organov, velja obveznost varovanja poslovnih skrivnosti.

Brez poseganja v primere, ki jih zajemajo kazenske preiskave in kazenski pregon na podlagi prava Unije in nacionalnega prava, in informacije, zagotovljene FIU na podlagi členov 42 in 43, se lahko zaupne informacije, ki jih osebe iz prvega pododstavka prejmejo med opravljanjem nalog na podlagi te direktive, razkrijejo le v povzeti ali zbirni obliki, tako da posameznih zavezancev ni mogoče identificirati.

2. Odstavek 1 tega člena ne preprečuje izmenjave informacij med:

(a) nadzorniki v eni ali več državah članicah, vključno z organom AMLA, kadar deluje kot nadzornik, ali javnimi organi iz člena 52 te direktive;

(b) nadzorniki ter javnimi organi iz člena 52 te direktive in FIU;

(c) nadzorniki ter javnimi organi iz člena 52 te direktive in pristojnimi organi iz člena 2, točki 45(c) in (d), Uredbe (EU) 2024/1624;

(d) finančnimi nadzorniki in organi, pristojnimi za nadzor nad kreditnimi institucijami in finančnimi institucijami v skladu z drugimi pravnimi akti Unije, ki se nanašajo na nadzor nad kreditnimi institucijami in finančnimi institucijami, vključno z ECB, ki deluje v skladu z Uredbo (EU) št. 1024/2013 v eni ali več državah članicah.

Za izmenjavo informacij za namene točke (d) prvega pododstavka tega odstavka, veljajo zahteve o varovanju poslovnih skrivnosti iz odstavka 1.

3. Vsak organ ali samoregulativni organ, ki prejme zaupne informacije na podlagi odstavka 2, uporabi te informacije le:

(a) med opravljanjem nalog na podlagi te direktive ali drugih pravnih aktov Unije na področju PPDFT in na področju bonitetnih predpisov ter nadzora nad kreditnimi institucijami in finančni institucijami, vključno s sankcioniranjem;

(b) pri pritožbi zoper odločitev organa ali samoregulativnega organa, vključno s sodnimi postopki;

(c) v sodnih postopkih, sproženih na podlagi posebnih določb prava Unije, sprejetih na področju te direktive ali na področju bonitetnih predpisov ter nadzora kreditnih institucij in finančnih institucij.

Člen 68

Izmenjava informacij med nadzorniki in z drugimi organi

1. Države članice razen v primerih iz člena 70(2) Uredbe (EU) 2024/1624 dovolijo izmenjavo informacij med:

(a) nadzorniki in javnimi organi, ki nadzorujejo samoregulativne organe na podlagi poglavja IV te direktive v eni ali več državah članicah;

(b) nadzorniki in organi, ki so po zakonu pristojni za nadzor finančnih trgov pri opravljanju svojih nadzornih funkcij;

(c) nadzorniki, odgovornimi za nadzor revizorjev, in, kadar je ustrezno, javnimi organi, ki nadzorujejo samoregulativne organe na podlagi poglavja IV te direktive, in javnimi organi, ki nadzorujejo zakonite revizorje in revizijska podjetja na podlagi člena 32 Direktive 2006/43/ES in členom 20 Uredbe (EU) št. 537/2014, vključno z organi v različnih državah članicah.

Zahteve o varovanju poslovnih skrivnosti iz člena 67(1) in (3) ne preprečujejo izmenjave informacij iz prvega pododstavka tega odstavka.

Zaupne informacije, izmenjane na podlagi tega odstavka, se uporabljajo le med opravljanjem nalog zadevnih organov in v okviru upravnih ali sodnih postopkov, ki se posebej nanašajo na opravljanje teh nalog. V vseh primerih za prejete informacije veljajo zahteve o varovanju poslovnih skrivnosti, ki so vsaj enakovredne tistim iz člena 67(1).

2. Države članice lahko odobrijo razkritje določenih informacij drugim nacionalnim organom, ki so po zakonu pristojni za nadzor finančnih trgov ali ki imajo določene pristojnosti na področju preprečevanja ali preiskovanja pranja denarja, s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma. Zahteve o varovanju poslovnih skrivnosti iz člena 67(1) in (3) ne preprečujejo tega razkritja.

Zaupne informacije, izmenjane na podlagi tega odstavka, pa se lahko uporabijo le za opravljanje zakonskih nalog zadevnih organov. Za osebe, ki imajo dostop do takih informacij, veljajo zahteve o varovanju poslovnih skrivnosti, ki so vsaj enakovredne tistim iz člena 67(1).

3. Države članice lahko odobrijo, da se nekatere informacije o nadzoru zavezancev glede skladnosti z Uredbo (EU) 2024/1624 razkrijejo parlamentarnim preiskovalnim odborom, računskim sodiščem in drugim subjektom, pristojnim za preiskave v njihovi državi članici, pod naslednjimi pogoji:

(a) subjekti imajo na podlagi nacionalnega prava jasno določeno pooblastilo za preiskovanje ali pregledovanje ukrepov nadzornikov ali organov, odgovornih za zakone o tem nadzoru;

(b) informacije so potrebne zgolj za izpolnjevanje pooblastila iz točke (a);

(c) za osebe z dostopom do informacij veljajo zahteve o varovanju poslovnih skrivnosti iz nacionalnega prava, ki so vsaj enakovredne zahtevam iz odstavka 1;

(d) informacije, ki izvirajo iz druge države članice, se ne razkrijejo brez izrecnega soglasja nadzornika, ki jih je razkril, in le za namene, za katere je ta nadzornik dal soglasje.

Države članice lahko odobrijo tudi, da se informacije na podlagi prvega pododstavka tega odstavka razkrijejo začasnim preiskovalnim odborom, ki jih ustanovi Evropski parlament v skladu s členom 226 PDEU in členom 2 Sklepa 95/167/ES, Euratom, ESPJ Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije ([47]), kadar je razkritje potrebno za opravljanje dejavnosti zadevnih odborov.

ODDELEK 3

Smernice o sodelovanju

Člen 69

Smernice o sodelovanju na področju PPDFT

Organ AMLA v sodelovanju z ECB, evropskimi nadzornimi organi, Europolom, Eurojustom in EJT do 10. julija 2029 izda smernice o:

(a) sodelovanju med pristojnimi organi na podlagi oddelka 1 tega poglavja ter z organi iz oddelka 2 tega poglavja in organi, pristojnimi za osrednje registre zaradi preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma;

(b) postopkih, ki jih uporabljajo organi, ki so na podlagi drugih pravnih aktov Unije pristojni za nadzor ali pregled nad zavezanci, da se pri opravljanju njihovih nalog na podlagi teh pravnih aktov Unije upoštevajo pomisleki glede pranja denarja in financiranja terorizma.

([47]) Sklep 95/167/ES, Euratom, ESPJ Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije z dne 19. aprila 1995 o podrobnih določbah glede izvrševanja pravice Evropskega parlamenta do preiskovanja (UL L 113, 19.5.1995, str. 1).

POGLAVJE VI

VARSTVO PODATKOV

Člen 70

Obdelava določenih vrst osebnih podatkov

1. Pristojni organi lahko, kolikor je to potrebno za namene te direktive, obdelujejo posebne vrste osebnih podatkov iz člena 9(1) Uredbe (EU) 2016/679 in osebne podatke v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški iz člena 10 navedene uredbe, če se uporabljajo ustrezni zaščitni ukrepi za pravice in svoboščine posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, poleg naslednjih dodatnih zaščitnih ukrepov:

(a) take podatke le za vsak primer posebej obdela osebje posameznega pristojnega organa, posebej imenovano in pooblaščeno za opravljanje teh nalog;

(b) osebje pristojnih organov ohranja visoko raven poklicnih standardov zaupnosti in varstva podatkov, ima visoko integriteto ter je ustrezno usposobljeno, tudi za etično ravnanje z nabori masovnih podatkov;

(c) vzpostavljeni so tehnični in organizacijski ukrepi, da se zagotovi varnost podatkov v skladu z visokimi tehnološkimi standardi.

2. Zaščitni ukrepi iz odstavka 1 tega člena se za namene te direktive uporabljajo tudi pri obdelavi posebnih vrst podatkov iz člena 10(1) Uredbe (EU) 2018/1725 in osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški iz člena 11 navedene uredbe, ki jo izvajajo institucije, organi, uradi ali agencije Unije.

POGLAVJE VII

KONČNE DOLOČBE

Člen 71

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 10 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 9. julija 2024.

3. Prenos pooblastila iz člena 10 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 10, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku treh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.

Člen 72

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ustanovljen s členom 34 Direktive (EU) 2023/1113. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 73

Prehodno upravljanje mreže FIU.net

Komisija do 10. julija 2027 na organ AMLA prenese upravljanje mreže FIU.net.

Komisija do končanja prenosa zagotavlja potrebno pomoč za delovanje mreže FIU.net in pri izmenjavi informacij med FIU v Uniji. Zato Komisija redno sklicuje sestanke platforme FIU EU, ki jo sestavljajo predstavniki FIU držav članic za nadzor nad delovanjem mreže FIU.net.

Člen 74

Spremembi Direktive (EU) 2015/849

Direktiva (EU) 2015/849 se spremeni:

(1) v členu 30(5) se prvi in drugi pododstavek nadomestita z naslednjim:

„5. Države članice zagotovijo, da imajo do informacij o dejanskem lastništvu vedno dostop:

(a) pristojni organi in FIU, brez vsake omejitve;

(b) pooblaščeni subjekti v okviru skrbnega preverjanja strank v skladu s poglavjem II;

(c) vsaka oseba ali organizacija, ki lahko izkaže upravičen interes.

Osebe ali organizacije iz točke (c) prvega pododstavka imajo dostop vsaj do imena, meseca in leta rojstva, države prebivališča in državljanstva dejanskega lastnika, kakor tudi do vrste in obsega deleža v lasti dejanskega lastnika.“;

(2) v členu 31(4) se prvi pododstavek in drugi pododstavek nadomestita z naslednjim:

„4. Države članice zagotovijo, da imajo do informacij o dejanskem lastništvu sklada ali podobne pravne ureditve vedno dostop:

(a) pristojni organi in FIU, brez vsake omejitve;

(b) pooblaščeni subjekti v okviru skrbnega preverjanja strank v skladu s poglavjem II;

(c) vsaka fizična ali pravna oseba, ki lahko izkaže upravičen interes do dostopa do informacij o dejanskem lastništvu.

Informacije, dostopne fizičnim in pravnim osebam iz točke (c) prvega pododstavka, vsebujejo ime, mesec in leto rojstva, državo prebivališča in državljanstvo dejanskega lastnika kakor tudi vrsto in obseg deleža v lasti upravičenca.“.

Člen 75

Sprememba Direktive (EU) 2019/1937

V Direktivi (EU) 2019/1937, Priloga, del II, oddelek A, točka 2, se doda naslednja točka:

„(iii) Uredba (EU) 2024/1624 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (UL L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).“.

Člen 76

Pregled

Komisija do 10. julija 2032, nato pa vsaka tri leta predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju te direktive.

Člen 77

Razveljavitev

Direktiva (EU) 2015/849 se razveljavi z učinkom od 10. julija 2027.

Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se šteje kot sklicevanje na to direktivo in Uredbo (EU) 2024/1624 ter se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge k tej direktivi.

Člen 78

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to Direktivo do 10. julija 2027. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Z odstopanjem od prvega pododstavka države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členom 74 do 10. julija 2025, s členi 11, 12, 13 in 15 do 10. julija 2026 in s členom 18 do 10. julija 2029. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih iz tega odstavka sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 79

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 80

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 31. maja 2024

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednica*
R. METSOLA	H. LAHBIB

PRILOGA

Korelacijska tabela

Direktiva (EU) 2015/849	Ta direktiva	Uredba (EU) 2024/1624
Člen 1(1)	—	—
Člen 1(2)	—	—
Člen 1(3)	—	Člen 2(1), točka 1
Člen 1(4)	—	Člen 2(1), točka 1
Člen 1(5)	—	Člen 2(1), točka 2
Člen 1(6)	—	Člen 2(1), točki 1 in 2
Člen 2(1)	—	Člen 3
Člen 2(2)	—	Člen 4
Člen 2(3)	—	Člen 6(1)
Člen 2(4)	—	Člen 6(2)
Člen 2(5)	—	Člen 6(3)
Člen 2(6)	—	Člen 6(4)
Člen 2(7)	—	Člen 6(5)
Člen 2(8)	—	Člen 7
Člen 2(9)	—	Člen 4(3) in člen 6(6)
Člen 3, točka 1	—	Člen 2(1), točka 5
Člen 3, točka 2	—	Člen 2(1), točka 6
Člen 3, točka 3	—	Člen 2(1), točka 4
Člen 3, točka 4	—	Člen 2(1), točka 3
Člen 3, točka 5	—	Člen 2(1), točka 47
Člen 3, točka 6	—	Člen 2(1), točka 28
Člen 3, točka 6(a)	—	Členi 51 do 55
Člen 3, točka 6(b)	—	Člen 58
Člen 3, točka 6(c)	—	Člen 57
Člen 3, točka 7	—	Člen 2(1), točka 11
Člen 3, točka 8	—	Člen 2(1), točka 22
Člen 3, točka 9	—	Člen 2(1), točka 34, in člen 2(2)
Člen 3, točka 10	—	Člen 2(1), točka 35, in člen 2(5)

Direktiva (EU) 2015/849	Ta direktiva	Uredba (EU) 2024/1624
Člen 3, točka 11	—	Člen 2(1), točka 36
Člen 3, točka 12	—	Člen 2(1), točka 40
Člen 3, točka 13	—	Člen 2(1), točka 19
Člen 3, točka 14	—	Člen 2(1), točka 12
Člen 3, točka 15	—	Člen 2(1), točka 41
Člen 3, točka 16	—	Člen 2(1), točka 17
Člen 3, točka 17	—	Člen 2(1), točka 23
Člen 3, točka 18	—	Člen 2(1), točka 7
Člen 3, točka 19	—	—
Člen 4	Člen 3	—
Člen 5	—	—
Člen 6	Člen 7	—
Člen 7	Člen 8	—
Člen 8(1)	—	Člen 10(1)
Člen 8(2)	—	Člen 10(2) in (3)
Člen 8(3)	—	Člen 9(1)
Člen 8(4)	—	Člen 9(2)
Člen 8(5)	—	Člen 9(2) in (3)
Člen 9	—	Člen 29
Člen 10(1)	—	Člen 79(1)
Člen 10(2)	—	Člen 79(3)
Člen 11	—	Člen 19(1), (2) in (5)
Člen 12	—	Člen 19(7) in člen 79(2)
Člen 13(1)	—	Člen 20(1)
Člen 13(2)	—	Člen 20(2)
Člen 13(3)	—	Člen 20(2)
Člen 13(4)	—	Člen 20(4)
Člen 13(5)	—	Člen 47
Člen 13(6)	—	Člen 22(4)
Člen 14(1)	—	Člen 23(1) in (4)
Člen 14(2)	—	Člen 23(2)

Direktiva (EU) 2015/849	Ta direktiva	Uredba (EU) 2024/1624
Člen 14(3)	—	Člen 23(3)
Člen 14(4)	—	Člen 21(1) in (2)
Člen 14(5)	—	Člen 26(2) in (3)
Člen 15	—	Člen 20(2), drugi pododstavek in člen 33
Člen 16	—	Člen 33(1) in (8)
Člen 17	—	—
Člen 18(1)	—	Člen 34(1)
Člen 18(2)	—	Člen 34(2)
Člen 18(3)	—	Člen 34(3)
Člen 18(4)	—	—
Člen 18a(1)	—	Člen 29(4)
Člen 18a(2)	—	Člen 29(5) in (6) in člen 35, točka (a)
Člen 18a(3)	—	Člen 29(5) in (6) in člen 35, točka (b)
Člen 18a(4)	—	—
Člen 18a(5)	—	Člen 29(6)
Člen 19	—	Člen 36
Člen 20	—	Člen 9(2), člen 20(1) in člen 42(1)
Člen 20, točka (a)	—	Člen 9(2), točka (a)(iii), in člen 20(1), točka (g)
Člen 20, točka (b)	—	Člen 42(1)
Člen 20a	—	Člen 43
Člen 21	—	Člen 44
Člen 22	—	Člen 45
Člen 23	—	Člen 46
Člen 24	—	Člen 39
Člen 25	—	Člen 48(1)
Člen 26	—	Člen 48
Člen 27	—	Člen 49
Člen 28	—	Člen 48(3)
Člen 29	—	—

Direktiva (EU) 2015/849	Ta direktiva	Uredba (EU) 2024/1624
Člen 30(1)	—	Člen 63(1), (2), drugi pododstavek, in (4) in člen 68
Člen 30(2)	—	Člen 63(5)
Člen 30(3)	Člen 10(1)	—
Člen 30(4)	Člen 10(7) in (10)	Člen 24
Člen 30(5), prvi pododstavek	Člen 11 in člen 12(2)	—
Člen 30(5), drugi pododstavek	Člen 12(1)	—
Člen 30(5), tretji pododstavek	—	—
Člen 30(5a)	Člen 11(4) in člen 13(12)	—
Člen 30(6)	Člen 11(1), (2) in (3)	—
Člen 30(7)	Člen 61(2)	—
Člen 30(8)	—	Člen 22(7)
Člen 30(9)	Člen 15	—
Člen 30(10)	Člen 10(19) in (20)	—
Člen 31(1)	—	Člen 58, člen 64(1) in člen 68
Člen 31(2)	—	Člen 64(3)
Člen 31(3)	—	Člen 64(5)
Člen 31(3a)	Člen 10(1), (2) in (3)	Člen 67
Člen 31(4), prvi pododstavek	Člen 11 in člen 12(2)	—
Člen 31(4), drugi pododstavek	Člen 12(1)	—
Člen 31(4), tretji pododstavek	—	—
Člen 31(4), četrti pododstavek	Člen 11(2)	—
Člen 31(4a)	Člen 11(4) in člen 13(12)	—
Člen 31(5)	Člen 10(7) in (10)	Člen 24
Člen 31(6)	—	Člen 22(7)
Člen 31(7)	Člen 61(2)	—
Člen 31(7a)	Člen 15	—
Člen 31(9)	Člen 10(19) in (20)	—
Člen 31(10)	—	Člen 58(4)
Člen 31a	Člen 17(1)	—
Člen 32(1)	Člen 19(1)	—

Direktiva (EU) 2015/849	Ta direktiva	Uredba (EU) 2024/1624
Člen 32(2)	Člen 62(1)	—
Člen 32(3)	Člen 19(2), (3), prvi pododstavek, (4) in (5)	—
Člen 32(4)	Člen 21(1) in člen 22(1), prvi pododstavek	—
Člen 32(5)	Člen 22(1), drugi pododstavek	—
Člen 32(6)	Člen 22(2)	—
Člen 32(7)	Člen 24(1)	—
Člen 32(8)	Člen 19(3), drugi pododstavek	—
Člen 32(9)	Člen 21(4)	—
Člen 32a(1)	Člen 16(1)	—
Člen 32a(2)	Člen 16(2)	—
Člen 32a(3)	Člen 16(3)	—
Člen 32a(4)	Člen 16(5)	—
Člen 32b	Člen 18	—
Člen 33(1)	—	Člen 69(1)
Člen 33(2)	—	Člen 69(6)
Člen 34(1)	—	Člen 70(1)
Člen 34(2)	—	Člen 70(2)
Člen 34(3)	Člen 40(5)	—
Člen 35	—	Člen 71
Člen 36	Člen 42	—
Člen 37	—	Člen 72
Člen 38	Člen 60	Člen 11(2), četrti pododstavek, in (4), člen 14 in člen 69(7)
Člen 39	—	Člen 73
Člen 40	—	Člen 77
Člen 41	Člen 70	Člen 76
Člen 42	—	Člen 78
Člen 43	—	—
Člen 44(1)	Člen 9(1)	—
Člen 44(2)	Člen 9(2)	—

Direktiva (EU) 2015/849	Ta direktiva	Uredba (EU) 2024/1624
Člen 44(3)	—	—
Člen 44(4)	Člen 9(3) in (6)	—
Člen 45(1)	—	Člen 16(1)
Člen 45(2)	—	Člen 8(3), (4) in (5)
Člen 45(3)	—	Člen 17(1)
Člen 45(4)	Člen 48	—
Člen 45(5)	—	Člen 17(2)
Člen 45(6)	—	Člen 17(3)
Člen 45(7)	—	Člen 17(4)
Člen 45(8)	—	Člen 16(3)
Člen 45(9)	Člen 41(1)	—
Člen 45(10)	Člen 41(2)	—
Člen 45(11)	Člen 41(3)	—
Člen 46(1)	—	Člena 12 in 15
Člen 46(2)	Člen 39(2)	—
Člen 46(3)	Člen 28(1)	—
Člen 46(4)	—	Člen 11(1)
Člen 47(1)	Člen 4(1) in (2)	—
Člen 47(2)	Člen 6(1)	—
Člen 47(3)	Člen 6(2)	—
Člen 48(1)	Člen 37(1)	—
Člen 48(1a)	Člen 37(5) in člen 62(1)	—
Člen 48(2)	Člen 37(2) in (6)	—
Člen 48(3)	Člen 37(7)	—
Člen 48(4)	Člen 37(1), prvi pododstavek, člen 46 in člen 54(4)	—
Člen 48(5)	Člen 46(2) in (3) in člen 47	—
Člen 48(6)	Člen 40(1)	—
Člen 48(7)	Člen 40(2)	—
Člen 48(8)	Člen 40(4)	—
Člen 48(9)	Člen 37(3)	—

Direktiva (EU) 2015/849	Ta direktiva	Uredba (EU) 2024/1624
Člen 48(10)	Člen 40(3)	—
Člen 49	Člen 61(1)	—
Člen 50	Člen 63	—
Člen 50a	Člen 61(3)	—
Člen 51	—	—
Člen 52	Člen 29	—
Člen 53	Člen 31	—
Člen 54	Člen 33	—
Člen 55	Člen 34	—
Člen 56	Člen 30(2) in (3)	—
Člen 57	Člen 35	—
Člen 57a(1)	Člen 67(1)	—
Člen 57a(2)	Člen 67(2)	—
Člen 57a(3)	Člen 67(3)	—
Člen 57a(4)	Člen 44, člen 46(1) in člen 47(1)	—
Člen 57a(5)	Člen 51	—
Člen 57b	Člen 68	—
Člen 58(1)	Člen 53(1)	—
Člen 58(2)	Člen 53(2) in (3)	—
Člen 58(3)	Člen 53(4)	—
Člen 58(4)	—	—
Člen 58(5)	Člen 53(5)	—
Člen 59(1)	Člen 55(1)	—
Člen 59(2)	Člen 55(2) ter člen 56(2) in (3)	—
Člen 59(3)	Člen 55(3)	—
Člen 59(4)	Člen 55(4)	—
Člen 60(1)	Člen 58(1), (2), prvi pododstavek in (3)	—
Člen 60(2)	Člen 58(2), tretji pododstavek	—
Člen 60(3)	Člen 58(4)	—
Člen 60(4)	Člen 53(6)	—

Direktiva (EU) 2015/849	Ta direktiva	Uredba (EU) 2024/1624
Člen 60(5)	Člen 53(7)	—
Člen 60(6)	Člen 53(8)	—
Člen 61	Člen 60	—
Člen 62(1)	Člen 59(1)	—
Člen 62(2)	Člen 6(6)	—
Člen 62(3)	Člen 59(2)	—
Člen 63	—	—
Člen 64	—	Člen 85
Člen 64a	Člen 72	Člen 86
Člen 65	—	—
Člen 66	—	—
Člen 67	—	—
Člen 68	—	—
Člen 69	—	—
Priloga I	—	Priloga I
Priloga II	—	Priloga II
Priloga III	—	Priloga III
Priloga IV	—	—